

Начело слободног судијског уверења у кривичним парницама, 1934.

Садржај

Предговор

Пресуда Окружног суда

Призив оптуженог Јована Миленковића

Призив браниоца г. Атанасија Н. Стојановића, адв.

Призив браниоца г. Братислава Ђелошевића, адвоката

Први део

Повреде закона

1. Повреда материјалног закона
2. Повреда формалног закона

Други део

Сведоци тужбе и одбране

А. Сведоци тужбе

Б. Сведоци одбране

Трећи део

Разлози противне стране о доказу чињеница

Четврти део

Разлози пресуде

- A) У погледу одлуке суда о неодлагању пресуде
- Б) О доказу чињеница
 - а) Сведоџба сведока Петра Петковића
 - б) Сведоџба сведока Стојадина Миленковића
 - в) У погледу сведоџбе Драгољуба Тошића
 - г) У погледу сведоџбе Бранка Ђокића
 - д) У погледу исказа Влајка Прикића
 - ђ) У погледу сведоџбе Војислава Димитријевића
 - е) У погледу сведоџбе Јована Младеновића

Пети део

Закључак

- A. У погледу доказа о делу
- Б. У погледу доказа о кривици
- 3. Знатније противуречности пресуде
- 4. У погледу образложења пресуде и уверења суда
- 5. У погледу казне

Прилози о личним особинама сведока из оптужбе

Прилози о личним особинама сведока из одбране

Исправке

343.15.036
(497.11)

НАЧЕЛО СЛОБОДНОГ СУДИЈСКОГ УВЕРЕЊА У КРИВИЧНИМ ПАРНИЦАМА

ИНТЕРЕСАНТНА РАСПРАВА КРИВИЦЕ ЈОВАНА
МИЛЕНКОВИЋА, ДИПЛОМИРАНОГ ПРАВНИКА
И ДОКТОРАНДА ПРАВА У ПАРИЗУ, ОПТУЖЕ-
НОГ ЗБОГ НЕХАТНОГ УБИСТВА.

ШТАМПА «НОВИ СВЕТ» У ВРАЊУ

1 9 3 4

SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
CENTAR ZA INFORMACIJU I
DOKUMENTACIJU I PRAVNOST
Inv. br. 4424
SIGN. _____

НАЧЕЛО СЛОБОДНОГ СУДИЈСКОГ УВЕРЕЊА

У КРИВИЧНИМ ПАРНИЦАМА

ИНТЕРЕСАНТНА РАСПРАВА КРИВИЦЕ ЈОВАНА
МИЛЕНКОВИЋА, ДИПЛОМИРАНОГ ПРАВНИКА
И ДОКТОРАНДА ПРАВА У ПАРИЗУ, ОПТУЖЕ-
НОГ ЗБОГ НЕХАТНОГ УБИСТВА.

ТРЕЋИ ДЕО

Разлози противне стране о доказу
чињеница

ЧЕТВРТИ ДЕО

Разлози пресуде
А) У погледу о чињеницама о невиности пресуде
Б) О доказу

ШТАМПА «НОВИ СВЕТ» У ВРАЊУ

ПРЕГЛЕД САДРЖИНЕ

СТРАНА▲

Предговор — — — — —	V—VII
Пресуда Округног суда — — — — —	1
Призив оптуженог Јована Миленковића — —	9
Призив браниоца г. Атанасија Н. Стојановића, адв. — — — — —	24
Призив браниоца г. Братислава Ђелошевића, адвоката. Предговор — — — — —	36

ПРВИ ДЕО

Повреде закона — — — — —	38
1. Повреда материјалног закона — — — — —	38
2. Повреда формалног закона — — — — —	42

ДРУГИ ДЕО

Сведоци тужбе и одбране — — — — —	44
А. Сведоци тужбе — — — — —	44
Б. Сведоци одбране — — — — —	54

ТРЕЋИ ДЕО

Разлози противне стране о доказу чињеница — — — — —	63
---	----

ЧЕТВРТИ ДЕО

Разлози пресуде — — — — —	76
А) У погледу одлуке суда о неодлаг. пресуде	76
Б) О доказу чињеница — — — — —	77

а) Сведоцба сведока Петра Петковића — —	78
б) Сведоцба сведока Стојадина Миленковића	80
в) У погледу сведоцбе Драгољуба Тошића —	84
г) У погледу сведоцбе Бранка Ђокића — —	89
д) У погледу исказа Влајка Прикића — —	91
ђ) У погледу сведоцбе Војислава Димитријевића	92
е) У погледу сведоцбе Јована Младеновића —	93
ж) — — — — — — — — — —	95
з) — — — — — — — — — —	100
и) — — — — — — — — — —	101
ј) — — — — — — — — — —	101
к) — — — — — — — — — —	102
л) — — — — — — — — — —	102
љ) — — — — — — — — — —	103
м) — — — — — — — — — —	105
н) — — — — — — — — — —	107
њ) — — — — — — — — — —	109
о) — — — — — — — — — —	114
п) — — — — — — — — — —	118

ПЕТИ ДЕО

Закључак — — — — — — — — — —	122
А. У погледу доказа о делу — — — — —	122
Б. У погледу доказа о кривици — — — — —	125
3. Знатније противуречности пресуде — —	137
4. У погледу образложења пресуде и уверења суда — — — — — — — — — —	144
5. У погледу казне — — — — — — — — — —	153
Прилози о личним особинама сведока из оптужбе — — — — — — — — — —	155
Прилози о личним особинама сведока из одбране — — — — — — — — — —	165
Исправке — — — — — — — — — —	168

ПРЕДГОВОР

Под утисцима тешке неправде, коју ми схватамо као такву и субјективно и објективно, учињене моме другу и колеги Јовану Миленковићу, дипломираном правнику, извршном пресудом појединачног судије Окружног суда у Лесковцу, којом је мој колега за нехатно убиство, апсолутно невин по нашем нахођењу, осуђен на два месеца затвора, принуђен сам, да овај његов случај изнесем јавности, да се и она са њим упозна.

Због важности начела слободног судијског уверења, усвојеног у нашем новом кривичном законодавству, које је у овом процесу играло пресудну улогу, налазим да се наша јавност, а нарочито правници, треба да заинтересују овим случајем.

У овој својој краткој речи изнећу само један део чињеничног стања, признатог пресудом на коме је засновано уверење појединачног судије о кривици мога колеге. Тако, између осталог, пресудом судском признато је и овакво чињенично стање:

Да је у времену догађаја шофирао мој колега брзином од 40—50 километара на један сат. Поред њега на десном седишту седео је шофер Димитрије Крисин. Отстојање од места на коме је дете прегажено до места на коме је ауто заустављен износи 22 метра. Значи, да је ауто, теран означеном брзином, тај простор прешао од прилике за један секунд и четврт. За ово време од једног секунда и нешто више, мој се колега договорио са шофером Крисином да овај

прими на себе његову кривицу и дело призна, извукао се иза волана и из затвореног аута побегао, а на његово место прешао и сео шофер Крисин, на коме је приликом заустављања аутомобила и нађен.

Под претпоставком, да су и мој колега и шофер Крисин били потпуно свесни о несрећи, која се догодила, да ли је и психички и физички могуће, да се они за овај, тако рећи, тренутак времена, међусобом договоре, да један другог кривицу прими на себе, да се изврши извлачење из волана једнога и на његово место увлачење другог, па да онај, који је критичног момента шофирао, из затвореног аута побегне, и то све у покрету аута означеном брзином?! — Да ли се може претпоставити, да ће се шофер Крисин тако брзо и лако решити да на себе прими одговорност за једно убиство, па ма и нехатно?! Тим пре, кад као прост човек није могао ни знати колика ће и каква та одговорност бити?

Али, и поред психичке немогућности, да се мој колега шофер Крисин, под таквим једним призором, ако су њега били свесни, тако рећи за трен ока, договоре о преваљивању кривице једнога на другог и поред физичке немогућности, да на показани начин у ауту промене своја места и мој колега из њега сиђе, и поред тога, што је одмах по извршењу дела ауто од стране општинског службеника, постављеног да на овоме месту регулисава саобраћај, заустављен и са истог шофер Крисин као учинилац дела скинут и одведен у притвор; поред јасног и слободног признања овога одмах на лицу места, пред иследном влашћу и на претресима код суда, да је он шофирао аутом, а да мога колега у њему није било; и поред сведоцаба двеју угледних дама: г-ђе Миле жене Др. Драг. Милентијевића, санитар. п. пуковника из Сарајева и г-ђе Злате, кћери једног пуковника а жене једног угледног трговца из Београда, као потпуно способних сведока, које су у времену догађаја биле у самом ауту, а чијим је сведоцабама утврђено, да је тада аутом шофирао Крисин и да мој колега у њему није био; и поред многобројних сведоцаба других сведока, међу којима су и најугледнији овдашњи грађани, којима је утврђен алиби мога колега — ипак је овај пресудом судском оглашен за крива и осуђен на казну!

Према слободном судијском уверењу свима овим доказним чињеницама није дата никаква веродостојност, док је, на против, дата сведоџбама неколицине по свему сумњивих сведока, чије ће се моралне квалификације из излагања овога случаја видети.

Правни лекови у овоме нису помогли, јер веће инстанције, готово по правилу, у судијско уверење не дирају. Сматра се, да је оно стечено на непосредном познавању доказног материјала, па ма се противило свакој логици и природном току ствари.

Налазећи, да ће овај случај бити довољно и у правој светлости приказан само пресудом првостепеног суда, правоснажном у погледу нехатног убиства, као и изјављеним призивима мога колеге и његових бранилаца, зато само њих овим путем и објављујем.

Мая 1934 год.

Врање

Драг. С. Влајинац

ст. права

ПРЕСУДА ОКРУЖНОГ СУДА

Кзп. 277/31 — 73.

У ИМЕ ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА КРАЉА

ПРЕСУДА

Инокосног судије Окружног суда у Лесковцу надлежног по кривици Миленковића Јована дипломираног правника из Лесковца због дела из § 158. ст. I. старог односно дела из § 177. ст. I. новог кривич. законика и дела из § 297. крив. зак. кога бране адвокати г.г. Ђелошевић Братислав и Стојановић Атанасије оба из Лесковца, а тужи државни тужилац при овоме суду г. Парађанин Момир.

Приватни је учесник Стојановић Мирко а његови заступници адвокати г.г. Манић Благоје и Тодоровић Василије, први из Власотинца, други из Лесковца а по другом делу прив. тужилац је адвокат г. Манић Благоје из Власотинца.

Пресудио инокосни судија

Радојичић Н. Драг.

Записничар — суд. приправник

Јањић Вукосав,

Због дела из § 158. ст. I. старог
односно § 177. ст. I новог крив.
закона и из § 297. крив. законика.

На основу одржаног главног јавног претреса, који је одређен одлуком суда Кзп. 277/54. од 17. IX 1932. године а који је одржан почев од 9. новембра па до 16. новембра тек. године, оценивши коначни захтев оптужбе, да се оптуженик Јован огласи кривим за предња дела и осуди на плаћање трошкова кривичног поступка и осталог потраживања, као и коначни захтев одбране да се оптуженик ослободи од оптужбе по оба дела — суд је данас (16) шеснајес-

тог новембра 1932. године донео и јавно у пуном заседању саопштио следећу:

ПРЕСУДУ

Оптужени Миленковић Јован, рођен у Лесковцу где и живи, од оца Василија и матере Љубице, стар 23 године, дипломирани правник, поданик Краљевине Југославије, вере православне, до сада неосуђиван, КРИВ ЈЕ: I) што је 18. јуна 1929. године терајући аутомобил са железничке станице не-прописном брзином прегазео из нехата Ђорђа Стојановића, ђака основне школе из Лесковца на овдашњој пијаци од којих је повреда повређени Ђорђе одмах умро, учинивши тиме кривицу из § 158, ст. I старог односно из § 177. новог кривичног законика и II) што је на претресу одржаном пред овим судом од 25 до 28. децембра 1931. године упао у реч заступнику прив. учесника адвокату г. Манићу Благоју са речима: „можда и ваша диплома не вреди“, када је г. Манић навео да има диплома које не вреде, говорећи о кривизи онда оптуженог Крисина Димитрија, учинивши тиме кривицу из § 297. крив. зак. ст. I. те га суд осуђује с обзиром на пропис § 62. крив. зак. на (2) два месеца затвора и (180) сто осамдесет динара новчане казне у корист фонда за подизање и поправљање казних завода с тим да, ако ову новчану казну не би могао ма са којих разлога да плати у року од (2) два месеца по извршности ове пресуде, онда да буде (3) дана у затвору — укупно лакле на (2) два месеца и (3) дана затвора, која ће му се казна рачунати од дана лишења слободе. За дело из § 302. крив. зак. ослобођава се од оптужбе.

Да плати сведоцима и вештацима који су тражили дангубу а из места су Лесковца — односно каси овог рачуноводства излату дангубу — по (40) четрдесет динара а ван Лесковца по (100) сто динара. Приватном учеснику Мирку Стојановићу столару из Лесковца (3000) три хиљаде динара на име накнаде за изгубљеним сином с тим да се ова сума додели фонду сиромашних ученика основне школе у којој је пок Ђорђе био ђак и (2000) две хиљаде динара на име других трошкова, као на пример трошкова за заступнике, као и да оптуженик Јован сноси трошкове око извршења казне. Трошкови се проглашују наплативим.

Браниоцима г.г. Белошевићу Братиславу и Стојановићу Атанасију из Лесковца не досуђује се ништа, пошто ништа нису ни тражили.

РАЗЛОЗИ

Суд је предходно нашао, у смислу § 273. крив. суд. пост. да овај претрес не треба одлагати због недоласка на

претрес сведока Јована Живковића пекара и Стојадина Миленковића, Драгољуба Тошића „Крмара“, Горче Стојановића кречара, Тасе Митровића трговца, Миле жене Драг. Милен-
 тијевића, Мајтале Курте Раимовића, Власте М. Цветковића
 „Шаторче“, Наде Гојка Миловановића, Василика Катанића,
 Олге и Руже Мазнићеве, Аритона Стојановића, Костадина
 Наумовића, Александра Цакића, Душана Савића, Трајка Ја-
 њића, Живојина Костића, Чеде Тодоровића и Благоја Цекића,
 јер су неки већ на ранијим претресима заклети а неки и по-
 мрли као Горча Стојиљковић, Таса Митровић, неки на стра-
 ни као Драгољуб Тошић а неки у војсци као Власта М.
 Цветковић зв. „Шаторче“.

Прелазећи на главну ствар, у смислу § 277. крив. суд.
 пост. суд је нашао, да у напред описаној радњи под I. стоји
 дело из § 158. ст. I. старог односно дела из § 177. ст. I. но-
 вог крив. законика. Да дело нехатног убиства стоји доказ
 су протокол секције, полицијски увиђај и докази ниже име-
 нованих сведока. Да пак постоји у радњи описаној под II.
 дело увреде доказ је признање самог оптуженика Јована и
 искази сведока Стојановића Властимира и Тасића Војислава.

Да је оптуженик Јован извршилац дела под I) нехатног
 убиства па зањ, и кривично одговоран, суд је стекао убе-
 ђење на основу § 277. крив. суд. пост. из следећег извиђе-
 ног и на претресима утврђеног чињеничког стања:

Оптуженик Јован није признао дело бранећи се, да ни-
 је у моменту гажења пок. Ђорђа управљао аутом нити
 у њему био, но да се је пре тога скинуо код апотеке „Спа-
 ситељ“ и отишао у правцу куће Мазнићеве Олге и Горче
 Петровића дакле на десну страну улице, како је ауто ишао
 ка пијаци — ка реци Ветерници.

Испитима, испитаних и заклетих сведока Петковића Пе-
 тра, Тошића Драгољуба, Миленковића Стојадина којима суд
 поклања вере, утврђено је, да је оптужени Јован био у ко-
 лим — ауто у моменту, када је дега прегажено њиме шофе-
 рирао, седећи с леве стране. Ова њихова сведошба појачана
 је још исказима сведока Димитријевића Војислава, Прикића
 Влајка и Ђокића Бранка, који су потврдили, да ауто идући
 од железничке станице ка месту где се дело догодило, није
 стао пред апотеком „Спаситељ“, већ продужио ка месту на
 реци, као и исказом сведока Младеновића Јована фијакеристе,
 који тврди да је он био са фијакером између хотела „Плуга“
 и „Париза“, што значи између апотеке Спаситеља и места
 где се је дело догодило, кад га је оптужени Јован терајући
 ауто и седећи с леве стране ту сустигао и прстигао тера-
 јући ауто већом брзином. Суд поклања вере овим сведоци-
 ма због тога што на претресу, противу њихове способности
 као сведока нису изнети такви основи да би њихове све-
 дошбе могле бити доведене у сумњу, а поред тога још, то
 су сведоци исвршења дела, нарочито она прва три сведока,

која сведоче о позитивним чињеницама, да су у моменту гажења детета видели Јована како тера ауто, будући с леве стране. Кад су дакле сведоци напред именовани, Војислав, Влајко, Бранко и Јован тврдили да је ауто прошао поред апотеке „Спаситељ“ не ставши, па чак и да је хтео да качи фијакер сведока Јована између хотела „Плуга“ и „Париза“ што сведочи сведок Јован и, кад су очевидци Петар, Драгољуб и Стојадин потврдили, да су на лицу места видели оптуженог Јована да шоферира аутом и у њему седи са леве стране, онда је суд из таквог њиховог исказа стекао убеђење о кривици оптуженика Јована, да је дакле он извршилац дела. Суд даље налази, што је утврђено исказом сведока Драгољуба Тошића, да је ауто пред само гажење детета дао знак сиреном, да је тералац кола тог момента морао устављати ауто и, кад је он већ прегazio дете, да је оптужени Јован, имајући од места извршење дела донде, докле је ауто стао око 22 метра, могао у томе међувремену да сиђе с кола и удаљи се од њих, споредно у коме правцу, јер малом броју људи пало је тада на памет да погледа још одмах ко је у колима, но што се под колима догодило и притрчали детету да помогну. Поклањајући веру овим сведоцима очевидцима, једино се на овај начин може објаснити моментално удаљене оптуж. Јована из кола и околност, да буде запажен од мањег броја лица. Поред овога још сведоци: Петар и Стојадин сведоче, да је тога момента пришао колима сведок Никола Стојиљковић и рекао: „Шта направи Јово те прегazio дете“, те се и по овим речима даје закључити, да је опт. Јован терао кола у моменту гажења, сведок Стојадин чак тврди, да је видео, кад се је оптужени Јован скинуо из предњег седишта аутомобила са леве стране и удаљио се од кола, дакле утврђено је, да је оптужени Јован, седео са леве стране и терао аутом, што се слаже и са мишљењем вештака да је волан у овоме аутомобилу са леве стране.

Суд је ценио и моралну вредност ових сведока па је нашао да сведок Петковић Петар плаћа држави порезу, о чему је и државни тужилац поднео доказе по КК. 240/31. који се налази у овереном препису уз протокол претреса што у осталом не би умањило његову сведочку вредност, па баш и да не плаћа држави порезу. Затим лични однос — однос неслагања између оца и сина — т.ј. сведока Милана Миленковића као оца и сведока Стојадина као сина ме може ни у колико умањити доказну вредност сведокову па ма ако је и од стране општинског стражара реферисан о некаквом нереду у каквој кафани. Поред тога и сведоку Влајку Прикићу не може се умањити сведочка способност, ако је он имао какве рачуне или обрачуне са сведоком Стевом Живковићем. И остали сведоци на којима суд заснива своју пресуду, имају сва својства способних и незаинтересованих сведока и

њихове су сведоцбе јасне и одређене. Према овоме суд налази, да је оптужени Јован оваквим својим поступком учинио нехатно дело убиства јер је терао кола непрописном брзином, те је дете прегажено услед нехата, у коме је тада био оптуженик Јован. Суд у овој пресуди употребљава израз непрописном брзином због тога, што су о тој чињеници т.ј. терању аутомобила и разни сведоци давали разне исказе као на пример сведок Драги Петковић вели, да је ауто теран обичном брзином; Драгољуб Маринковић 40—50 км. на сат; Александар Ђелић већом брзином, то исто и сведок Стојилко Стошић, а Александар Коцић, да је ауто теран приличном брзином. Ови изрази укупно узев представљају непрописну брзину, јер изрази: већом брзином, приличном брзином или 40—50 км. на сат заиста не представљају појам нормалне брзине ово још и с обзиром на место где се дело догодило — пијаца.

Суд је даље ценио и исказе сведока као и њихову правну вредност који су теретили оптуженог Јована, на име сведоцбе сведока Микића Николе, Златановића Аритона, Петровића Војислава, Илића Драгољуба, Јанковића Стојка, Јовановића Сотира зв. „Тиче“ и новог сведока Станојевића Тасе из Лесковца па тим њиховим исказима не поклања вере са следећих разлога, на име: исказу сведока Николе због тога што тврди, да је оптуженик Јован седео са десне стране, а, међутим, утврђено је противно и што на претресу није могао да позна оптуженика Јована, већ је показао уместо оптуженика Јована сасвим друго лице. Докле сведок Златановић Аритон није могао са места на коме је био—пред дрогеријом „Здравље“ да види све оно што он износи јер је пре свега то мало и далеко те није могао ни да види, како он представља да је сишао са аута опт. Јован Ово још и због тога, што су му онда рекли, да је то Цилетов син тојест син Василија Миленковића, што значи, да сведок Аритон тада није ни познавао оптуж. Јована, те му суд такву сведоцбу одбацује као неистиниту. Затим суд не поклања вере ни сведоку очевидцу Петровићу Војиславу због тога, што је он од стране овога суда осуђиван за крађу и исказ мењао. Тако је сведочио, час да је опт. Јован сишао са аута, други пут да незна да ли је опт. био лево или десно, час опет да је био за воланом, па онда да незна где је седео и најзад да није видео, да је опт. Јован бежао преко улице. Сведок Илић Драгољуб из Миршевца очигледну неистину говори јер мења једнако исказе тако да је државни тужилац тражио оверене преписе његових исказа да би подигао противу њега тужбу. Исказу сведока Сотира Јовановића зв. „Тиче“ суд не поклања вере због тога, што је он посведочио да је оптуженик Јован шоферирао са десне, а, волан је међутим с леве стране. Исто тако суд не поклања вере сведоку Стајку Јанковићу због тога, што је он ве-

ли видео оптуженика Јована у моменту када је општински полицај скидао из аута Руса — шофера Димитрија, а утврђено је, да оптуженика Јована није било ту у колима, кад је са њих Рус скидан. Што се тиче сведока Тасе Станојевића суд и њему не поклања вере због тога, што он и не познаје оптуженика Јована те отуда одпада и све његово казивање и то у толико пре што он спт. Јована познаје по терању аутомобила.

Суд је даље ценећи све овакве и оволике контрадикторне сведоџбе многобројних сведока, ценио паралелно и сведоџбе сведока из одбране, на име сведоџбе следећих лица, па је нашао:

Да је сведок Смиља Миленковић рођена сестра оптуж. Јована, те јој суд не поклања вере. Суд не поклања вере ни сведоџби сведока Гавре Чуљковића, јер је и он у сродству са оптуженим Јованом. Поред сведока Смиље из аутомобила, суд не поклања вере ни осталим двома особама из аутомобила Злати Стојановић и Мили Стојановић — Милентијевић због тога, што је сведок супруга човека кога је очувала тетка оптуженикова, а сведок Мила је у пријатељским односима са оптужеником Јованом и његовом сестром, чим су се сви они заједно извезли у шетњу. Ова возња је у томе циљу и била како признаје и сам опт. Јован и сведоци из аутомобила—нису дакле случајни путници—те су они заинтересовани сведоци. Поред тога на супрот њиховим сведоџбама стоје сведоџбе напред наведених сведока очевидца којима је суд поклатио вере. Пошто суд не поклања вере сведоку Мили, то је без вредности и сведоџба сведока Стојана Биволаревића пошто је она изворна из сведоџбе сведока Миле, сведок Стојан је сведочио да му је Мила уплашена рекла у дућану кад их је Јова оставио. Исто тако суд не поклања вере ни исказу Димитрија Крисина - шоферу који је пред судом сведочио као сведок догађаја због тога, што је он раније био тужен као извршилац овога дела, а, поред тога он је у зависности од оптуженика јер је код њега служио као слуга и шофер у моменту извршењу дела а и сада је у његовој служби. Суд је ценио и исказе сведока који су посведочили, да се је оптужени Јован пред извршења дела, скинуо са аутомобила код апотеке „Спаситељ“ но им не поклања вере, јер је о тој чињевници да ли је он стао или не пред том апотеком поклатио вере напред наведеним.

Суд је ценио и исказе сведока из одбране Боре Туцаковића и Стевана Живковића зв. „Богојевачки“ па је нашао, да сведок Бора није очевидац извршења дела, јер је он наишао кад се је дело већ догодило и то идући од кафане „Солун“ која се налази у побочној улици и видео ауто без опт. Јована — дакле после извршења дела. Сведоџба сведока Стевана Живковића који је мењао исказе доведена је у

сумњу сведоцама сведока Милана Глигоријевића, Душана Митровића и Раливоја Петровића из Лесковца, те јој као таквој суд не поклања вере, он је сведочио час да је био на једном час на другом месту, да је видео ауто и у њему да није био опт. Јован, док су међутим напред побројани три сведока потврдила да је сведок Стеван ишао из улице „Учитељ Јосифа“ и да се је тек од њих, видевши масу света на пијаци, обавестио о догађају. Исто тако исказ сведока Исака Карија, који тврди да је скочио на Јована у моменту гажења, суд одбацује као неистинит, јер ни један од сведока по овоме предмету није казао, да је на аутомобилу видео са стране окаченог сведока Исака Карија. Даље за суд није важна чињеница, да ли је отац опт. Јована платио израду једних панталона за сведока Курту Раимовића у тој намери да он — сведок сведочи у корист оптуженог Јована, јер му је израду тих панталона могао платити и због зараде, коју је својим радом код њега зарадио, а и иначе његов исказ поред оволиких исказа по овоме предмету није од важности за пресуђење, јер је његова сведоцба о негативним чињеницама. Најзад искази осталих сведока по овоме предмету, који нису особено третирани нису од такве важности да би их суд све ценио, јер сведоче о стварима мање важности или да ништа по овој ствари да незнају.

Најзад суд констатује да се оптуженик Јован неумесно брани јер је он пред полициском влашћу у своме кривичном испиту, при коме је остао и на претресима пред судом казао, да је једна жена наишла поред грађевине Аце Хаџи — Костића и објашњавала, да је његов шофер прегазио једно дете на пијаци и он одмах отишао потом код Горче Петровића по позиву његове жене, док је међутим, Зона жена Горче Петровића на последњем претресу пред судом посведочила да је наишао у њено двориште оптуженик Јован и том приликом му она рекла, да је од деце чула да је њихов ауто прегазио једно дете, нашто је оптуженик Јован одмах отишао од ње за варош рекавши: ја то не знам, ма да је пре тога по свом сопственом признању то већ био чуо.

Шта се тиче дела под II суд је нашао да стоји дело из § 297 а не дело из § 302. крив. зак. с обзиром на личност којој је увреда нанета — адв. г. Манићу у његовом приватном својству — у погледу дипломе и нашавши, да је ово дело у реалном стицају са делом под I одмерио блажију казну оптуженику Јовану с обзиром на исказе сведока Стојановића Властимира и Тасића Војислава, да је опт. Јован могао бити изазван речју г. Манића кад је говорио да има дипломе које не вреде, да му реагира да — може и његова диплома не вреди § 62 крив. зак. рачунајући за дело под I (2) два месеца затвора, а за друго дело — дело под II (300) три стотине динара новчане казне у корист фонда за подизање и поправљање казнених завода, тако да једна

повишена казна затеже дело под I износе укупно (2) два месеца и 180 динара новчане казне у корист поменутог фонда, односно (2) два месеца и (3) три дана затвора у случају да ма с којих разлога не могаће у року од (2) два месеца по извршности ове пресуде да плати ову новчану казну у (180) сто осамдесет динара.

Суд је опт. Јовану одмерио казну за дело под I с обзиром на олакшицу — добро владање и смањујућу околност малолетство — § 70 и 71. крив. зак. јер у времену извршења дела није имао пуну 21 годину а по делу под II. с обзиром на добро владање и признање.

Суд је оценио и то питање, који је закон блажији у смислу § 2 новог кривичног закона јер се дело под I догодило за време важења старог крив. зак. од § 177. ст. I новог крив. закона, пошто је по § 158. ст. I. старог крив. закона максимум мањи од 2 године затвора, док је по § 177. ст. I. новог крив. зак. казна затвора до (3) три године.

Оптуженик је осуђен како је и напред речено у диспозитиву пресуде на плаћање трошкова кривичног поступка и прив. учеснику као и трошкова извршења казне. Заступницима прив. учесника суд особено не досуђује ништа, пошто је за њих трошкове досудио грив. учеснику. Дело је преступне природе а не злочине, а ствар је њихова колико ће имати заступника пред судом. Трошкови крив. поступка суд проглашава наплатљивим § 310 — 313. крив. суд. поступка. Браниоцима не досуђује ништа јер ништа нису ни тражили.

Пресуђено у Окружном Суду у Лесковцу од стране инокосног судије 16 новембра 1932. год.

Закључак - Суд. приправник,

В. С. Јањић с. р.

(М. П.)

Инокосни Судија,

ДРАГ. Н. РАДОЈИЧИЋ, с. р.

ПРИЗИВ ОПТУЖЕНОГ ЈОВАНА МИЛЕНКОВИЋА

СУДИЈИ ПОЈЕДИНЦУ ОКРУЖНОГ СУДА У ЛЕСКОВЦУ ЗА СКОПЉАНСКИ АПЕЛАЦИОНИ СУД

У оправдању свога призива, уложеног противу пресуде инокосног судије Окружног суда у Лесковцу Кзп. 277/31 од 16 новембра ов. год. изјављујем следеће:

Пре него би ово учинио, бићу слободан да се лично претставим Апелационом суду.

Стар сам 23 године и нешто јаче. Ове године сам дипломирао права са одликом, а кроз све време свога школовања био сам ако не одличан а оно врло добар. Рођен сам у једној угледној и доста имућној кући и претпостављам да сам добро васпитан. У добу сам највећег младићског идеализма и одушевљења за правдом, правicom, поштењем, карактером, моралом и слободом. На све ово упућивали су ме и моје доскорашње правне студије на универзитету. Као такав пун сам младићског поноса и достојанства, који искључују сваки кукавичлук и лажно претварање. Као дипломирани правник свестан сам одговорности, која би ме постигла, да сам учинио дело за које сам оптужен и нападнутом пресудом осуђен. Свестан сам да бих, кад би ово дело за своје признао, с обзиром на такво моје признање и друге ислеђене околности, био само условно осуђен са месец до два дана затвора. Последице би, дакле, по мене биле много лакше, но што су непријатности, које сам до сада претрпео и које сада трпим, од ове читаве афере, створене неоправдано противу мене, управо противу мога оца само зато, што је он један имућнији човек. Није овде у питању никакво срамно и бесчастеће кривично дело, да би ми осуда за исто ставила на чело жиг вечитог срама и стида. Овде је у питању једно нехатно убиство, које се према ислеђеним околностима може третирати као некажњиви случај, какав се може десити свакоме човеку. Само је ово доста на основу чега би

судија требао да стекне уверење о мојој невиности за поменуто дело. Нисам могао признати да сам исто учинио, јер бих лагао, био бих кукавица у другоме правцу само да према створеној ситуацији избегнем строжију казну. Нису ми то допуштали ни љубав према истини ни мој идеализам о нашем правосуђу, коме сам се од ране своје младости одао и сав посветио. Препустио сам, да видим да ли по нашем кривичном правосуђу, кроз које су спроведени најмодернији принципи кривичног права и кривичног законодавства, може човек бити невино осуђен.

На жалост, у добу у коме као млад правник треба да ступим у јаван живот, дошао сам до једнога горког и страшног разочарења. Колико лане на својим правним студијама слушао сам од признатог светског правног научника криминалисте, уваженог професора нашег београдског универзитета г. Томе Живановића, да убеђење судије о кривици оптуженика несме да буде самовоља, већ да буде образложено, да одговара природном току ствари, логици и здравоме разуму. У конкретном случају убеђење судије о мојој кривици на основу кога је изречена нападнута пресуда, према целокупном иследном материјалу, не одговара (во учењу нашег уваженог професора. Оно не одговара и основним начелима нашег позитивног кривичног законодавства, израженим у § 293 и тач. 6 § 336 крив. суд. пост. С обзиром на целокупно чиненично стање утврђено ислеђењем, и с обзиром на моју субјективну страну, која је овим делом ангажована, ја сам пунога уверења не само, да ми је нападнутим пресудом учињена једна страшна неправда, већ да је истом према мени учињен један тежак криминал.

Несумњиво, да ће противу ове пресуде моји браниоци уложити призиве, у којима ће опширно изложити и документовати њену противзаконитост и сву неоснованост, нелогичност судијског уверења на основу које је изречена, као и противуречности чињеница, којима је такво своје уверење образложио. Ја ћу овде укратко изиети само поједине моменте, којима се све ово утврђује.

Инокосни судија своју пресуду о мојој кривици заснива на сведоџбама сведока: Петра Петковића, Драгољуба Тошића и Стојадина Миленковића, за које вели да су очевидци и да су у времену догађаја видели мене за валонем у ауту, шофирајући истим. Ове њихове сведоџбе поткрепљују сведоџбама сведока: Војислава Димитријевића, Влајка Прикића, Бранка Ђокића и Јована Младеновића, за које вели, да су сведочили, да се ја са аута нисам скинуо пре догађаја пред апотеком „Спаситељ“, доста удаљеној од места догађаја, већ да сам продужио са шофирањем истог све до места догађаја, док ауто није заустављен. За последњег сведока Јована Младеновића вели, да ме је видео са бока свога фијакера, када сам ја поред њега у непосредној близини

прошао тако, да у мал аутом нисам његова кола (сустижући га од позади) закахио.

О квалитету ових сведока рећи ћу доцније, а сада да видимо у колико има тачности у оваквоме нахођењу и овој констатацији судије.

Пре свега, није тачно, да је сведок Петар Петковић под заклетвом посведочио, не само да сам ја аутом шофирао, већ и да ме је у опште у ауто видео. (Видети његову сведоџбу из записника на претпоследњем претресу.) Због тога, што је ову ранију сведоџбу, на коју се је заклео, на последњем претресу изменио, браниоци су моји од државног тужиоца тражили да противу њега поднесе предлог за кривично гоњење због кривоклетства, а пошто он то није учинио, учинили су моји браниоци. Сем тога сведоџба овог сведока не може имати никакве веродостојности ни по томе, што на свима испитима није била стална, већ мењана и противуречна. Видети све његове испите како код иследне власти тако и на претресима код суда.

Тако исто није истина, да је сведок Војислав Димитријевић сведочио да се ауто није заустављао пред апотеком „Спаситеља“ и да се ја са истога нисам скинуо, већ је сведочио само то, да сам ја аутом прошао чаршијом испред његовог дућана, који се налази пред апотеке „Спаситеља“ и да у опште није видео да ли се ауто заустављао или не.

Сведоџба сведока Јована Младеновића противна је властитом увиђају самога судије, извршеном у току последњег претреса, јер је истим утврђено, да се лице које шофира аутом (затвореним), кад овај одпозади, у непосредној близини пројури поред фијакера, од крова аутомобила не може распознати.

Сведок Драгољуб Тошић није ни испитан на претресу и у смислу кривичног судског поступка. Само с тога, та његова сведоџба не заслужује пажње. Али кад се и она, онаква каква је, проучи, видеће се да ни по садржини својој не може уливати никакву веру. Тај студент у Немачкој вели, да је у времену догађаја, пијући на сред пијаци са чешме воду, видео, кад је ауто у правцу места догађаја пројурио и мене у њему видео да истим шофирам. Даље у својој сведоџби вели, да мене добро и не познаје, да ме се тако рећи сећа из гимназије и да је по школи био млађи за три године од мене. Кад се св- ово узме у обзир, и кад је према његовој сведоџби у времену извршења овога дела био дечко од 15—16 година, да ли се његовој сведоџби може поклонити вера код толиких противних чињеница о мојој невиности?

Да видимо сада дали сведоџбе ових сведока по њиховим моралним особинама могу послужити као основа за судијско уверење о мојој кривизи. Сведок Петар Петковић је касапски раденик у истој радњи у којој је био и сведок Во-

јислав Петровић, осуђиван за крађу и свакојако друг овога. Као што се види из уверења, приложеног у призиву једног од мојих бранилаца противу раније пресуде, он не плаћа ни Богу Божије ни Цару Царево. Из уверења које је накнадно додавио државни тужилац, приложеног на последњем претресу, не види се да се исто уверење односи на њега. Најзад, као што је напред речено његова је сведоцба на сваком испиту различита.

Сведок Стојадин Миленковић је ноторна скитница и као такав гоњен и кажњаван од стране општинског суда, што се види из поднесених прилога на претпрошлом претресу. Његов рођени отац на последњем претресу сведочи да је он пропалица, да је склон свима пороцима, па и лажно да сведочи и да се закуне, због чега га је он и од куће отерао.

Сведок Влајко Прикић, бив. трг. а сада без занимања и без игде ичега у отвореном је и крвном непријатељству са мојим оцем. Он је јавно на претпоследњем претресу, псујући најпогрднијим изразима мога оца, говорио како би га у парчиће секао.

Сведок Бранко Ђокић, шофер први пут после три и по године од дана догађаја сведочи на претресу, да је се тога дана са својим аутомобилом мимоишао са мојим аутомобилом код апотеке „Спаситеља“ и да зна да се мој ауто није ту заустављао, а вели да се не сећа у коју је кућу том приликом своје пасажере одвезао! Кад се томе дода, да је он те своје пасажере возио са станице по доласку воза, а да је ислеђењем утврђено да је мој ауто за читавих 20 минута по одласку воза остао код станице, онда се јасно види да је ова сведоцба лажна.

Кад се овој групи сведока додаду и остали сведоци из оптужбе, и то: Никола Никић, кочијаш, Аритон Златановић, куплер, Војислав Петровић, осуђиван за крађу, Драгољуб Илић, под истрагом за фалсификат, Стајко Јањковић, Сотир Јовановић и Таса Станојевић, за које је још на самом претресу утврђено да су лажно сведочили, онда се по њима може закључити каквих су моралних особина и сведоци на чијим је сведоцбама судија своју пресуду засновао.

На супрот сведоцбама свију напред именованих сведока стоје сведоцбе многобројних потпуно способних сведока, очевидаца, којима се несумњиво утврђује, не само да ја нисам учинилац овога дела нехатног убиства, већ и апсолутна лажност сведоцаба горе именованих сведока.

Да ја нисам шофирао аутомобилом у времену догађаја, нити да сам био у њему, несумњиво се утврђује сведоцбама доле именованих сведока очевидаца, у чије се сведоцбе ни по чему не може посумњати.

Прво сведоцбom шофера Димитрија Крисина - Руса, испрва испитиваног као оптуженика за ово дело а затим као сведока, који јасно и слободно признаје, да је у времену

догађаја он шофирао аутом и да ја у њему нисам ни био. Тај је сведок ухваћен од стране надлежних органа на само-ме месту, пред њима и пред осталим светом још на лицу места ово дело признао. Као учинилац истога одмах је спроведен у овдашњу полицију, где је одмах кривично испитан и на своме испиту такође дело признао, због чега је и притворен и неколико дана био у притвору.

Сведоцбom сведока Аксентија Ивановића, општинскога полицаје, одређеног од општинске власти за одржавање са-обраћаја баш на месту на коме се је и дело догодило, као и сведоцбom његовог помоћника на овој служби Михаила Станковића општинскога служитеља. Сва ова сведока, чије сведоцбе по њиховој службеној дужности морају бити нај-меродавније и претстављати потпун доказ о ономе о чему њихове сведоцбе гласе, као очевидци догађаја тврде, да је први од њих Аксентије одмах по извршењу дела ауто зауставио и као учиниоца овога дела на самом његовом извршењу ухватио напред реченог сведока Крисина, а да ја у ауту нисам ни био. Даље ови сведоци су потврдили, да су одмах као учиниоца дела са аута реченога Крисина скинули, да је он ово дело још одмах на лицу места пред њима и осталим светом признао и да су га због тога као кривца спровели полициској власти. — Зар може бити јачих доказа о томе ко је учинилац овога дела од сведоцаба ових сведока као најпозванијих и одређених за вршење јавне службе у оквиру чијем се и само дело догодило.

Али нису само сведоцбе ових сведока, у чије се сведоцбе ни по самом закону не сме посумњати, а којима се утврђује моја невиност и лажност сведоцаба сведока из оптужбе на којима је нападнута пресуда заснована.

Имамо и сведоцбе, такође изјмеродавнијих и апсолутно способних сведока очевидаца, који су у времену догађаја били у самоме аутомобилу, којим је дете прегажено и, који најбоље знају који је аутом шофирао и дали сам ја тада у ауту био или не. Да оставимо на страну сведоцбу моје сестре, која се такође у ауту налазила, али ту су сведоцбе двеју угледних и са свима сведочким својствима госпођа: Миле жене др Драгољуба Милентијевића, санитетског п. пуковника из Сарајева и Злате, кћери једнога пуковника из Београда, а жене угледног трговца Ђуке Јовановића инд. Ове две госпође, у чије се сведоцбе апсолутно не сме сумњати, под заклетвом су посведочиле, да је у времену догађаја аутом шофирао Крисин, а да ја нисам ни био у њему. То су две младе госпође и мајке, културне и лепо васпитане и дали се сме помислити да ће оне за нечију љубав и за овакву багatelну ствар лажно сведочити и лажно се заклети?

Даље имамо сведоцбе сведока очевидаца Исака Карија и Драгољуба Маринковића, који су одмах по извршењу

делу појурили за аутом у намери да га зауставе и који под заклетвом тврде да је аутом шофирао Крисин, а да ја у њему нисам ни био.

Даље имамо сведоцбе такође сведока очевидаца, међу којим је један знатан број врло угледних овдашњих грађана и у чије се сведоцбе такође ни по чему не може посумњати, а који су под заклетвом потврдили, да је у времену догађаја аутом шофирао Крисин а да ја у њему нисам био. То су сведоцбе ових сведока: Светозара Пешића, пекара, Николе Стојиљковића, трговца и претседника многих овдашњих хуманих установа, г. Боре Туцаковића, инспектора железничке дирекције у пензији, Глигорија Поповића, трговца, Тасе Цветковића, бив. општ. полицаје, Душана Николића - Чакра, Живојина Костића, Јована Николића, кафеције, Стоилка Стошића, продавца новина, Михаила Станковића, поштанског служитеља, Руске Марковић, Курте Раиновића, и његове жене Мајтапе и многих других, који су се такође у времену догађаја на лицу места стекли и, који су под заклетвом сведочили да је аутом шофирао Рус, а да ја у њему нисам ни био.

Сем сведоцаба ових сведока, којима се апсолутно утврђује моја невиност, имамо такође сведоцбе и многих других потпуно способних сведока, међу којима је такође знатан број врло угледних овдашњих грађана, а којима се утврђује, да сам ја пре догађаја и доста далеко од места извршења дела, пред апотеком „Спаситељ“, са аута сишао и отишао сасвим другим правцем. То су сведоцбе ових сведока: Ђоке Ђорђевића, индустријалца, Гавре Чуљковића, рентијера, Властимира Цекића, Ђуре Виљлона, Благоја Живковића, Светислава Констадиновића, Чедомира Тасића, Благоја Цекића, Душана Савића, Александра Цветковића, Милета Ђорђевића и Трајка Рајковића.

Ја молим, да се сведоцбе свију ових сведока из одбране о означеним околностима прочитају, па ће се из њих видети да ли уверење инокосног судије о мојој кривици може опстати или не. Не може се ни за тренутак сумњати, да би оволики сведоци, међу којима је, као што је напред речено, један велики број најугледнијих овдашњих грађана, лажно сведочили за моју љубав или љубав мога оца и да мене од неке казне спасавају. Јер, као што сам у почетку овога свога излагања навео, одговорност би моја за ово дело, под претпоставком да сам га и извршио, била тако незнатна, да не заслужује ни да се у шали због ње лаже, а него ли да се под заклетвом и са једном тешком одговорношћу лажно сведочи.

Интересантна је и веома карактеристична констатација инокоснога судије у образложењу његове пресуде, по којој сам ја у покрет аутомобила брзином од 40 - 50 километара на сат, а за време док овај таквом брзином пређе само 22

метара од места на коме је дете прегажено до места на коме је ауто заустављен, шофирајући аутом могао сазнати да сам прегазио дете, договорити се са Крисином да он на себе за тај случај прими одговорност, извући се иза волана, да једновремено на моје место седне и заузме волан Крисин, и из затвореног аутомобила неопажено сићи и побећи у коме било правцу. Ја ове моменте нарочито овде подвлачим и молим Апелациони Суд, да и сам процени да ли се све ове психичке и техничке радње могу извршити, тако рећи, у једноме магновењу, да их нико не опази. Јер, ако се према означеној брзини аутомобила и према утврђеном пређеном простору израчуна време за које је ауто том брзином остајање од 22 метра могао проћи, нашло би се да то време не би било дуже од једне секунде и четврти. То је тако рећи један тренутак. Под претпоставком да сам ја био у ауту и осетио да је дете прегажено, да ли би се ја под таквим утисцима за тај тренутак времена могао и договорити са шофером Красином, да прими на себе одговорност, извући се иза волана а он да заузме моје место и ја да се са аута скинем и побегнем, и све то у покрету аутомобила означеном брзином? Да ли би за тај тренутак времена и пред помишљу на тај језовити приказ и прегажено дете, шофер Крисин могао решити се да на себе прими моју кривицу и незнајући каква би га одговорност за исту постигла? Као што се види све је ово и психички и технички апсолутно немогуће.

Не мање је интересантно, што судија одмах после ове своје констатације у образложењу пресуде сам себи противуречи. На име, он ову своју констатацију поткрепљује и сведоцима сведока Петра Петковића и Стојадина Миленковића, који су сведочили, да је тада пришао ауту сведок Никола Стоиљковић и мени рекао: „Шта направи Јово те прегази лете“! — Па како је сведок Никола могао прићи аутомобилу и мени наведене речи рећи, кад сам ја још у покрету аутомобила и за један тренутак са истог сишао и побегао?! Али, и ова чињеница с обзиром и на сведоку сведока Николе Стоиљковића, који одлучно одбија да ми је наведене речи рекао и који тврди да у ауту нисам ни био, још потпуније доказује, да су сведоци Петар и Стојадин лажно сведочили.

Да видимо даље у чему се још састоји образложење судијског убеђења за изрицање овакве пресуде, како је судија при томе манипулисао са доказним чињеницама и да ли се то слаже са логиком ствари и здравим разумом?

У образложењу пресуде стоји да судија придаје вредност сведоцима сведока Петра Петковића по томе, што он преча уверењу поднесеном од стране државног тужиоца плаћа држави порезу, и ако се из самог тог уверења види, да се оно не односи баш на њега. Судија се у оцени све-

доцбе овога сведока није ни дотакао нарочито истицаних приговора од стране одбране о сталном мењању ове сведоцбе, као и о томе, да је овај сведок на свима својим испитима све до последњег претреса сведочио, да мене у опште у времену догађаја у аутомобилу није ни видео, на какву је сведоцбу и заклетву положио. Судија се није дотакао ни предлога одбране, којим је тражено да се противу овога сведока предузме кривично гоњење због лажне заклетве. Све је то судија био дужан учинити у смислу § 293 крив. суд. пост.

Ценећи вредност сведоцбе сведока Стојадина Миленковића, судија у своме образложењу вели, да њену веродостојност не може умањити однос неслагања између оца сведоковог и њега као сина, као ни то, што је „од стране општинског стражара реферисан о некаквом нeredу у каквој кафани“! За судију је била равнодушна ствар, што отац сведока Стојадина, такође као сведок, под заклетвом тврди да је његов син пропалица, да је склон лажном сведочењу и, што је сведок Стојадин од стране општинског суда кажњаван за некакав неред у каквој кафани, већ да је кажњен као једна ноторна скитница и беспосличар, што се види из приложених прилога о томе на претпоследњем претресу.

Бојећи се, да није каква мистификација у погледу моралних квалификација овога сведока, ја са резервом прилажем у препису једно његово писмо од 19 децембра пр. год, упућено мени, којим изражава грижу савести и своје кајање што је противу мене по наговору других лажно сведочио само за то, што сам ја син Цила Миленковића банкара. Задржавам право, да ово писмо и у оригиналу поднесем, пошто будем његову аутентичност проверио.

При оцени сведоцбе сведока Влајка Прикића судија у образложењу своје пресуде вели да њену вредност не може умањити, што је он имао некакве обрачуне са сведоком Стеваном Живковићем. Ово је сасвим депласирано и произвољно у пресули наведено. Није овде у питању однос који постоји између ових два сведока, већ однос, који постоји између Влајка и мога оца, а то је крвно непријатељство, које је и сам сведок Влајко на претпоследњем претресу отворено признао.

У образложењу пресуде даље стоји, да су све сведоцбе сведока из оптужбе на којима је она заснована јасне и одређене. И то није тачно, што ће се видети, ако се учини једна паралела између њихових сведоцаба на свима њиховим испитима.

Прелазени на оцenu сведоцаба сведока из одбране судија за исте вели:

О мојој сестри Смиљи, која је такође у времену догађаја била у аутомобилу, нећу ни да говорим, али ћу прећи на оно, што је судија нашао за друге из те групе сведока.

Судија одмах прелази на сведоцбу сведока Гавре Чуљковића, једног најугледнијег овдашњег грађана, који је под заклетвом посведочио, да сам се ја скинуо са аута пре догађаја код апотеке „Спаситеља“ и налази да његова сведоцба нема вредности, што је он у срогству самном. Истина је именовани сведок ујак моме оцу, али је тако исто истина, да је то један стар и веома поштен човек, да не би лажно сведочио и заклео се, нити за чију љубав, нити ма за какве милионе или друге користи.

Ну, овде је значајно ово: Поменути сведок Гавра је из групе осталих многобројних сведока, који су такође под својом заклетвом утврдили исту чињеницу. Па, кад је судија одбацио његову сведоцбу као сродника и изузетог сведока, зашто је прешао ћутке преко толиких способних и ни по чему неизузетих сведока, чијим је сведоцбама ова иста чињеница несумњиво утврђена?! — Зашто судија није ценио сведоцбе сведока: Ђуре Вилдона, Властимира Цекића, Ђоке Ђорђевића, Душана Савића, Александра Цветановића, Благоја Живковића, Светислава Костадиновића, Чедомира Тасића, Трајка Рајковића и Милега Ђорђевића, који су ово исто утврдили, већ је њихове сведоцбе једним потезом пера одбацио наводећи, да им не поклања вере, што је поклатио вере напред именованим сведоцима из оптужбе?! — Значи, да је оволики број све самих честитих и способних сведока, по мишљењу судије, лажно сведочио и заклео се.

Интересантна је оцена судија о вредности сведоцаба двају најмеродавнијих сведока очевидаца, напред поменутих госпођа Миле и Злате, које су се у времену догађаја возиле у аутомобилу. Ценећи њихове сведоцбе судија за исте у својој пресуди овако изрично вели: да им не поклања вере с тога, „што је сведок Злата супруга човека кога је очувала тетка опуженикова, а сведок Мила је у пријатељским односима са оптужеником Јованом и његовом сестром, чим су се сви они заједно извезли у шетњу“. — То су разлози са којих је судија сведоцбе ових сведока одбацио и са којих су ове две младе мајке лажно сведочиле и заклеле се, да ја не будем условно осуђен са два месеца затвора! Устручавам се, да оваквом нахођењу судијином дадем праву квалификацију, јер би у томе можда прекорачио границе, зато остављам Апелационом суду да он то учини. Жалосно би само било, ако су ове две угледне и културне госпође, од којих је једна свршила и државну трговачку академију, тако нискога морала, да због једне случајне шетње самном или мојом сестром могу за овакву багателну ствар лажно сведочити и заклету се!

Због тога, што судија није поклатио вере сведоци поменутог сведока Г-ђе Миле вели, да није поклатио вере ни сведоци сведока Стојана Биволаревића, који је такође у погледу ове исте чињенице сведочио, и ако се противу његове сведошке способности апсолутно ништа не може приговорити.

Судија није нашао за потребно ни да спомене а камо ли да цени сведоци друге двојице, такође најпознатијих и најмеродавнијих сведока: Аксентија Ивановића, општинског полицаје и његовог помоћника Михаила Станковића, општинског служитеља, одређених за одржавање саобраћаја баш на месту догађаја. У почетку овог свог призива изложио сам сву важност и веродостојност сведока ових сведока, али је судија преко њих прешао ћутке. Доделио им је ваљда судбину сведока остале групе сведока очевидаца на лицу места, о којима ћу одмах у следећем ставу гсворити.

За сведоци осталих сведока очевидаца на лицу места из одбране судија у образложењу своје пресуде вели, да им није поклатио вере с тога, што су сведоци о негативним чињеницама. Судија затим објашњава, да речи „није видео“ значе, да није нарочита пажња на мене обраћена, па да ме за то сведоци нису видели. Ово није тачно. За доказ овога молим Апелациони суд, да приликом разматрања и решавања по овоме предмету добро проучи сведоци свију ових сведока, који су у почетку овога призива именовани, па ће се из њих видети, да су оне јасне и одређене, и да су ти сведоци тврдили, да ја у ауто нисам био. Дакле, да нису сведоци о негативној чињеници, већ о позитивној, да ја аутом нисам шофирао нити у њему био.

Како је судија у овоме био недоследан. Док је он сведоци поменуте групе сведока одбацио, што су, по његовоме мишљењу, сведоци о негативним чињеницама, докле је сведоци сведока очевидца Исака Карија из Београда, који је видеви, да је дете са стране појурило на ауто и да ће бити прегажено одмах потрчао за аутом да га заустави па чак у овом циљу скочио и на платформу од аута, да види који тера и да заустави ауто, — одбацио с тога, што сведока Карија други сведоци нису видели, да је он то чинио. Дакле, други сведоци су могли сведочити о таквој негативној чињеници, и ако сведок Карио није био у томе моменту предмет никакве пажње!

Како је затим судија нашао, да је сведок Драгољуб Тошић пијући воде са чесме, могао да запази да сам аутом ја шофирао, који ме, као што сам признаје, и слабо познаје, а да сведоци Стоилко Стошић, Роска Марковић и Драгољуб Маринковић, нарочито овај последњи, нису могли да запазе да је аутом шофирао Рус а да другог на предњем седишту у ауто није ни било.

За сведока из одбране г. Бору Туцаковића судија вели да није очевидац извршења дела. И ово није тачно. Ја молим Апелациони суд да сведоџбу и овога сведока проучи. Из ње ће се видети, да је он сведочио, како је ауто видео више мање са чела, у моменту његовог заустављања од стране општинског органа сведока Аксентија Ивановића, да је у њему видео само шофера Руса, и да је овај као учинилац дела на самом извршењу ухваћен. Споредна је ствар, дали је сведок г. Туцаковић видео и прегажено дете под аутом или не, с обзиром и на то, да је све то било у једном магновењу.

Што се тиче сведоџбе сведока Стевана Живковића, и ако и његова сведоџба, поред толиких других доказних чињеница о мојој невиности, нема никакве вредности. Такође није тачно нахођење судије, да је он своју сведоџбу у суштини својој мењао. Не може се од њега тражити да каже на којој је он баш плочи од тротоара стајао, кад је у пролазу чаршијом ауто видео. Главно је, да је он приближно одредио место или простор чаршије у коме се тада налазио. Сведоке Милана Глигоријевића, Душана Митровића и Радивоја Петровића о томе, да је сведок Стеван наишао из учитељ Јосифове улице, која утиче у чаршију, а не право чаршијом, оптужба је употребила само да замагли ствар. Ма да је све то без вредности, кад би се ова околност на лицу места извидела, утврдило би се да сведоци нису могли утврдити, да ли је сведок Стеван изашао из поменуте улице или је он на сведоке наишао идући право чаршијом. Ово у толико мање, што и сами поменути сведоци тврде, да су били окренути месту самога догађаја, око кога се скупило доста света, а да је сведок Стеван позади њих наишао и питао их шта се тамо догодило.

Судија у образложењу своје пресуде напомиње, да ни признању правог учиниоца овог дела Крисину не може поклонити веру по томе, што је он за исто дело био раније оптужен и што је он у зависном положају према моме оцу. Овакво гледиште судије неумесно је са разлога, које сам у почетку овога призива, говорећи о самоме догађају и о Крисину, изнео, а поред тога и с тога што се ово Крисиново признање слаже са свима ислеђеним чињеницама.

Према оваквоме чињеничном стању зар није оправдано напред изнесено моје мишљење, да нападнута пресуда за мене претставља један криминал?

Што је оваква пресуда о мојој осуди изречена жалим колико на самога инокосног судију г. Драгосава Радојчића, толико исто, па и више на државног тужиоца г. Момира Парађанина, који је тужбу по овом делу заступао. На државног тужиоца са ових разлога:

Противно § 3 закона о државном тужиштву олустао је од оптужбе противу Димитрија Крисина и ако овај дело признаје, и ако га терети маса сведока очевидаца.

На првом претресу по новом закону о кривичном судском поступку јавио се његов заменик г. Рашић, који се редовно јавља на претресима по кривичним делима мање важним. На једаред, на другоме претресу за овим, појављује се г. Парађанин и за време, док се одржава суђење по овоме делу, које је преступне природе, које је по закону незнатно и за које је предвиђена само казна затвора, дотле је у другој сали заседавало веће од три или пет судија, судећи злочина дела, дела лакше важна за друштво и тешка по закону. И док је државни тужилац г. Парађанин заступао оптужбу за ово преступно дело, дотле је његов заменик г. Рашић заступао оптужбу по делима злочине природе. Овом кривичном случају са стране г. Парађанина поклоњена је толика пажња, какву могла није поклонио ни једном другом кривичном случају па ма какве тежине оно било.

И на претресу кад је донесена прва пресуда и на претресу од 9-XI-1932 године г. Парађанин је говорио по три пуна сата. Међутим, ни по једном другом делу, па чак ни при тешким злочинима, који се кажњавају смрћу, г. Парађанин није ни приближно давао тако дугу реч, нити са таквом и толиком упорношћу, да се пошто пото осуди оптужени, као што је то овде чинио, да ја будем осуђен.

За време претреса на дан 9-XI-1932 године, кад је г. Парађанин завршио реч, г. Попадић судија, који је слушао његов говор добио је духовито: „државни тужилац казња, да тражи награду.“ Толико је његова реч давала утисак, не речи једне непристрасне власти у смислу § 3 крив. суд. пост., већ изглед једног страначког заступања у правом смислу речи.

За све време суђења, на оба претреса на којима је учествовао, г. Парађанин није никако узимао у обзир одбрану моју, ништа мање од заступника прив. учесника. И још нешто више. Кад год су заступници имали да питају што сведока, мене као оптуженика и т. д. шанули би то г. Парађанину те је овај питао.

Исто тако је врло често потрзао своје право да ће предложити суду притвор сведока, па је чак то за извесне сведоке и учинио, док за сведоке из тужбе, који су мењали исказе потврђене заклетвом на штету моју није хтео, те је одбрана то морала да чини. Г. Парађанин то није хтео учинити чак ни за сведоке Николу Микића и Тасу Станојевића, који су пред судом показали да ме и не познају а сведочили да су ме у ауто видели.

Исто тако је падала јасно у очи околност, да се тужба прво позивала на неког сведока да утврди кривицу моју, па кад овај не сведочи тако, већ у моју корист, онда г. Пара-

ђанин упада у реч сведоку пре него се запише његов исказ, па чак и у току давања исказа, позива се и на друге сведоке да утврде лажност исказа тога сведока, на кога се је сам позвао и тражи његов притвор. (Случај са сведоком Драгољубом Илићем на претресу од 9-XI-1932 године, и ако је на ранијим претресима доказивао, да је тај сведок способан, а његова сведоџба док ме је теретио истинита).

На првом претресу, када се је дакле, г. Парађанин први пут појавио на суђење, дошла је и гомила раденика као публика. Ова публика упадала је у реч сведока, моју, одбране и уопште се тако понашала, да је држањем својим очито хтела да утиче на суд. Судија г. Теофило Марковић је по тражењу одбране хтео да смањи број присутних, али је државни тужилац био противан томе тако да је сва ова публика остала у сали и кад су браниоци моји давали одбрану упадала у њихову реч и спречавала их, док је државном тужиоцу пљескала.

Кад је прва пресуда саопштена и видео да сам ја осуђен, државни тужилац је био сав радостан и хвалио се како је победио.

На последњем претресу кад је сведок Александар Коцић почео давати изјаву у корист моју, а он је сведок из тужбе и имао да сведочи противу мене, г. Парађанин је почео сведоку упадати у реч, а затим се договарао са прив. учесником и после тога тражио да се испитају нови сведоци, који ће посведочити, да је пред њима давао сведок друкчије исказе.

Пропустио сам да кажем, да је државни тужилац г. Парађанин у својој дугачкој речи на прегпоследњем претресу сатима доказивао поштење напред именованог сведока Драгољуба Илића и истинитост његове сведоџбе, док ме је теретио, и то готово једновременно када је противу њега заступило тужбу за дело фалсификата једне менице! На последњем пак претресу, кад је овај сведок изменио своју сведоџбу, државни тужилац противу њега предлаже кривично гоњење за дело кривоклетства. Каква логика и доследност?!

Најзад, са болом у души морам да овде изнесем и по све некоректно држање државног тужиоца према мени у току претреса и његове неосноване примедбе у погледу мога понашања на претресима, непосредно упућене мени, и ако је то ствар суда а не његова. Третирао ме је као једног професионалног кривца, да не кажем злочинца и тиме ми скучио и право одбране, које несумњиво по закону имам. Шта више, када се мој бранилац г. Атанасије Н. Стојановић, адвокат у давању своје одбране упустио у критику свих ових његових поступака, он му је упадао у реч и претио напуштањем претреса, због чега је и овај морао прекинути давање одбране.

На судију Драгосава Радојчића са ових разлога:

Што је он очигледно противно чињеничном стању, логици и здравом разуму прихватио овакву неумесну и неосновану оптужбу државног тужиоца и по истој своју пресуду изрекао. Ово се види из саме његове пресуде, списка овога предмета и предњега мога излагања.

Надам се, да ће ово као сведок потврдити и сам старешина среског суда г. Хранислав Ковачевић пред којим су он и судија г. Теофило Марковић, који је првупресуду донео, признали да их је својом оптужбом државни тужилац довео у један веома тежак положај, у коме се они нису могли снаћи, а судија г. Радојичић још и с тим, да није могао побити све сведоџбе из одбране, те да има разлога да пресуду већи суд и поништи. Испало је, да за кривицу или погрешку државног тужиоца, будем ја жртва и невини осуђен. Ја се на г. Ковачевића као сведока за показану околност позивам, рачунајући на његову част, да ће, и ако су овде у питању његове колеге, истину сведочити.

Држање судије г. Радојчића на последњем претресу, који је трајао 6—7 дана, чинило је на мене, а мислим и на моје браниоце и осталу објективну публику, као да је имао пресуду у џепу. Запазио сам кад је испитиван најважнији сведок напред поменута Злата, да је претурао нека акта и да није ни слушао кад је она на питање државног тужиоца: где сам се, на коме месту са аута скинуо и којом сам улицом одатле отишао? — одговорила: „Господине, не познајем ја ни Ваша места ни ваше улице, али да је се оптужени са аута скинуо пре догађаја, то је тачно, јер је мени то најбоље познато, пошто сам и била у ауту“.

Али, можда је овакво држање судије г. Радојчића било и због тога, што је у задружној деоби између његовога таста Дине Шоп-Ђокића овд. и његове снахе, рођаке мога оца, за коју се деобу и сам судија био јако интегесовао мој отац био на страни своје рођаке, а коју је при тој деоби заступао мој бранилац г. Стојановић.

Ја молим, да ми се не замери, што сам принуђен, да све ове околности овде изнесем, али то чиним по праву своје одбране као оптуженик, у који положај нисам дошао по својој вољи, већ ми је наметнут. Изношењем ових околности изражавам само свој бол, што сам апсолутно невин осуђен и што су ми тиме сви идеали порушени.

Досадањим својим излагањем, мислим, да сам довољно доказао, да је изреченом пресудом повређен формални закон у тач. 6 § 336 у вези § 293 крив. суд. пост.

Повређен је закон и у погледу осуде моје на приватно правна потраживања и трошкове кривичног поступка, што су осуде ове оглашене за наплатљиве, и ако се из списка овога оптужења види да ја немам никакве имовине, а да мој отац ни по чему није дужан, да ове осуде за мене плаћа.

То је што се тиче I дела, нехатног убиства, за које сам осуђен са два месеца затвора.

Што се тиче II дела, преступа из § 297 крив. зак. — увреде нанесене заступнику прив. учесника г. Благоји Манићу, адвокату, налазим, да оно не постоји. Пре свега, није било речи о његовој адвокатској дипломи, већ о шоферској, које и ја и раније оптужени Крисин имамо. Оно што сам о овој дипломи г. Манићу рекао, учинио сам по праву своје одбране као оптуженик и изазван његовим речима, недостојним, да се чују и од каквога простог човека у каквом буџаку а него ли од једног адвоката на јавном претресу код суда, како и не би имао „три чисте“, да га ми са оваквим дипломама возимо! Ове су његове речи за много већу осуду од оних које сам му ја на то додао — „можда је и Ваша таква“. Да је поменуте речи г. Манић на претресу мени и реченом Крисину упутно, утврђено је сведоџбама испитаних сведока Властимира Стојановића и Војислава П. Тасића. Према овоме, баш и кад би се моје наведене речи односиле на његову адвокатску диплому, ја бих морао бити извињен и сваке казне ослобођен. Пресудом је по овоме делу повређен материјални закон из тачке 1 под а, § 337 крив. суд. пост.

Са свога наведенога молим Апелациони суд, да пресуду инкогноско судије у смислу горњих мојих навода преиначи и својом пресудом оптужбу подигнуту противу мене за оба дела као неосновану на закону одбади и мене ослободи сваке одговорности.

13 Јануара 1933 године

Тесковац

УЧТИВ,

Јован В. Миленковић

ПРИЗИВ

браниоца г. Атанасија Н. Стојановића, адв.

ИНОКОСНОМ СУДИЈИ ОКР. СУДА У ЛЕСКОВЦУ

ЗА

СКОПЉАНСКИ АПЕЛАЦИОНИ СУД

Оправдање призива, уложеног противу пресуде Окружног суда у Лесковцу од 16 новембра пр. год. Кзп. 277/31 а по кривици Јована Миленковића, из Лесковца због преступа из § 177 и 297 кривичног закона.

Противу пресуде Кзп. 277/31 од 16 новембра пр. год. уложио сам призив на протоколу код тога суда 11 ов. мес. У оправдању овога призива изјављујем следеће:

Пре свега морам и сам признати, да овај мој призив, односно његово оправдање, мора носити више обележје једне оптужбе него ли једнога призива. На овакав призив упућује ме како заступање тужбе на претресима од стране државног тужиоца г. Парађанина, тако и сама изречена пресуда.

Није било ваљда ни најтежег злочина пред Окружним судом у Лесковцу, коме је државни тужилац поклонио толико своје пажње и коме је жртвовао толико труда и времена, колико овоме, једном малом кривичном делу, које по природи својој спада у лаке преступе.

Поред нарочитог свог држања у заступању своје оптужбе у току последња два претреса, одржаних по новом кривичном поступку, државни тужилац у својој завршној речи, и на једном и на другоме претресу, сатима је излагао своју тезу о кривици опг. Јована, трудећи се на све могуће начине да ову своју тезу одбрани и сугерира суду, да на

основу поступака, које је он у својим излагањима поставио, стекне уверење о кривици опт. Јована.

Оптужба је нарочито карактеристична била по томе: што је почивала на сасвим произвољним и по свему неоснованим претпоставкама; што је и сувише била једнострана и субјективна; што је у погледу оцене појединих чињеница садржала у себи два различита мерила, једно за оне, које је стављала на терет оптуженога, а друго за оне, које су биле у корист оптуженога. Затим, по томе, што је у њој било доста противуречности и доста нетачно изнесених чињеница; и, најзад, што је изобиловала масом сасвим безначајних чињеница, сасвим ирелевантних за ово кривично дело, којима је давала таква значења, каква оне не само по обичном схватању и општим правним појмовима немају, већ се овима противе.

По свему је изгледало, да су и ове безначајне чињенице у излагању оптужбе употребљене зато: прво, да се њима замагле оне главне чињенице, на основу којих се је кривица имала расправити и пресудити; а друго да се код одбране убије свака воља да исте побија, а да њима код суда створи утисак о кривици оптуженога. Јер, доиста, по безначајности њиховој није требало то ни чинити.

Али, са једном јаком дозом трпељивости одбрана је веома убедљиво и са веома јаким аргументима све ове безначајне чињенице, изнесене у оптужби противу оптуженога, у прах и пепео претворила и развејала. На супрот томе, она је другим непобитним чињеницама потпуно доказала невиност опт. Јована.

Државни тужилац г. Параћанин, пошто би у излагању своје оптужбе испољио, у неку руку, своје негодовање према богатим људима, упуштао се у читава разлагања доказујући, да се њиховим сведоцима мање може поклонити вера но сведоцима сиромашних људи. Ово зато, што су сведоци из одбране махом богатији људи. Државни тужилац заборавља, да баш сиротиња многе људе и нагони на вршење кривичних дела. Говорећи о веродостојности сведоцих сведока Војислава Петровића, касапског радника, осуђиваног за крађу са шест месеци затвора, дуго је разлагао како се његовој сведоци мора поклонити већа вера но другим неосуђиваним и ничим не компромитованим сведоцима, јер, вели, да је се он издржавањем осуђене казне поправио! Државни тужилац такође заборавља, да према криминалној статистици највише кривичних дела је учињено у поврату. Г. Параћанин у својству државног тужиоца за сведоцибу једног неторног скитнице Стојадина Миленковића, осуђиваног од стране општинског суда за скитничење и банчење (В. прилог одбране на претпоследњем претресу), за кога је и његов рођени отац на последњем претресу сведочио да је пропалица, због чега га је и из куће истерао, вели, да се

истој има више веровати но сведоџбама сведока очевидаца из одбране зато, што је се он баш због неправде, која постоји у људскоме друштву и одао скитничењу. Интересантна је била његова реч и о сведоџби сведока Драгољуба Илића из Мирошевца. И ако је овај по његовом предлогу био под кривичном истрагом, ако не и под оптужбом, за дело фалсификата и преваре, на претпоследњем претресу, док је сведок теретио опт. Јована, уложио је силне напоре да докаже веродостојност такве његове сведоџбе. Кад је сведок на последњем претресу изменио своју сведоџбу у корист оптуженика, он противу њега подноси свој предлог за кривично гоњење због дела кривоклетства и тражи да се притвори! Доказ да је сведок био под истрагом стоји у прилогу одбране на претпоследњем претресу.

Државни тужилац г. П. Рађанин у излагању своје оптужбе вели, да претпоставља да су се оптуженик и шофер Димитрије Крисин, прави учинилац овога дела, седећи на предњим седиштима у ауту у времену догађаја, за 5—6 секунда по извршењу дела, колико је времена, по његовом мишљењу, требало да ауто пређе од места извршења дела до места где је заустављен — за 30—40 корачаја, могли споразумети, да Крисин на себе прими кривицу оптуженика и да одмах измењају своја места тако, да се оптуженик извуче иза волана а на његово место седне и преузме шофирање Крисин и да се оптуженик за то исто време из затвореног аута скине и побегне неопажен. Одмах затим долази себи у контрадикцију и вели, да је сведоџбом сведока Петра Петковића доказано, да је по заустављању аутомобила истоме пришао сведок Никола Стоиљковић и оптуженику рекао: „Јово, Јово, што прегази дете!“ — Па, кад је оптуженик побегао из аута још у његовоме покрету и до његовог заустављања, како му је могао прићи Никола и изговорити му напред цитиране речи?

Горњу претпоставку државног тужиоца инокосни судија узео је за доказану чињеницу. Још у ужем обиму. Он је нашао, и то сасвим произвољно, да је ауто ишао брзином од 40—50 километара на сат, јер то ничим није утврђено. Једни су сведоци сведочили да је ауто ишао споро, други обичном брзином а неки нешто јачом. Даље је судија нашао да одстојање од места на коме је дете прегажено до места на коме је ауто заустављен износи 22 метра. Ако је тачно изнађена брзина аута од стране судије, онда се према обичном израчунавању времена напред означено отстојање том брзином има прећи највише за један и по секунд. Под претпоставком да је оптуженик шофирао аутомобилом и да су и он и шофер Крисин још у ауту осетили и били свесни да је дете на мриво прегажено, дали би се они под утисцима таквих језовитих осећаја могли у, тако рећи, једном магнуењу договорити да Крисин на себе прими кривицу оптуж-

женика, да се овај иза волана извуче а на његово место да седне Крисин, а опт. Јован из затвореног аута скине и побегне неопажено и незнано куд?! Све то у покрету аутомобила означеном брзином. Дали се може претпоставити, да је Крисин као један прост човек, као се ради о једном убиству, ма и нехатноме, односно о одговорности за исто, могао тако лако ову на себе примити, кад незна ни каква ће ни колика ће бити? Као што се види очигледно је да је све ово, и психички и физички, било немогуће да се за један секунд и нешто јаче обави. Као државни тужилац и судија је одмах после овакве своје констатације дошао себи у контрадикцију, налазећи, да је према сведоци сведока Петра Петковића аутомобилу пришао сведок Никола Стоиљковић и оптуженику рекао напред цитиране речи, што сведок Никола, као потпуно способан сведок категорички тврди да то није истина, као и да оптужени Јован није ни био у ауту.

Кад смо већ при сведоци сведока Петра Петковића, која је заједно са сведоцима напред именованих сведока, који су теретили оптуженика, државноме тужиоцу у главном служил за основу његове оптужбе, а донекле и судији за изрицање пресуде, да кажемо још коју реч о њој.

Петар Петковић је касапски радник у истој радњи у којој је и напред поменути сведок Војислав Петровић, осуђиван за крађу. Према уверењу, приложеном од стране одбране на претпоследњем претресу нема никакве имовине, јер није задужен никаквом порезом. Из полнесеног уверења од стране државног тужиоца о противном не види се да се иста на њега односи. Његова сведоџба на свима његовим испитима — код иследне полицијске власти и на претресима код суда — није остала стална. Мењана је. Што је најважније све до претпоследњег претреса он је сведочио да опт. Јована у времену догађаја у ауту није ни видео. На овакву своју сведоџбу на поменутом претресу је и заклетву положио. Кад је ову на последњем претресу на штету опт. Јована изменио, одбрана је поднела предлог, да се противу њега предузме кривично гоњење за дело кривоклетства, пошто по тражењу њеном такв предлог државни тужилац није хтео учинити. За доказ, да је сведок Петар своју сведоџбу на разним својим испитима мењао, утврдиће се и самим тим испитима.

Према овоме неумесно је било заснивање оптужбе на сведоци овога сведока а по све је нетачно налажење иноекног судије у нападнутој пресуди да је и сведоцим овога сведока утврђено, да је у времену догађаја шофирао опт. Јован. Шта више, судија није нашао за потребно да у образложењу своје пресуде ма штогод каже о предлогу одбране за кривично гоњење противу овога сведока.

Државни тужилац је у својој оптужби јако инсистирао и на сведоци сведока Драгољуба Тошића „Крмара“ и придавао

joј велику веродостојност. Међутим, сведоџба овога сведока веома је загонетна. Он није испитан на јавном претресу у смислу крив. суд. поступка. Само према томе његовој се сведоџби не може поклонити никаква вера. Није испитан ни у претходној истрази код иследне власти по старом кривично судском поступку. Свакојако иницијативом државног тужиоца добављен је и приведен суду између претпоследњег и последњег претреса, када га је у присуству државног тужиоца и оптуженика као сведока саслушао ондашњи истражни судија г. Томица Вукосављевић у присуству бранилаца и без њиховог знања. Истина је, да је на записнику о испиту овога сведока од стране поменутога судије а по тражењу државног тужиоца констатовано и то, да је други бранилац г. Ђелошевић задржаван да томе испиту присуствује, али да је он то одбио. Али је тако исто истина и то, да је поменути судија г. Вуксановић, који је после овога био одређен да ову кривицу извиди и пресуди, по његовоме властитом признању, био у таквим односима према оптуженику, због којих је он као судија и искључен за пресуђење ове кривице. Јасно је, да кад је он био у изузећу за пресуђење ове кривице, није могао ни као истражни судија да испитује поменутога сведока по истој кривици. У толико мање, што је околност за његово искључење постајала и пре испита овога сведока. Други бранилац г. Ђелошевић могао је одбити да присуствује испиту овога сведока, кад није ни знао о чему се ради, нити је ради тога од стране суда позват. Ну, поред овога, што потпуно обеснажује вредност сведоџбе поменутога Тошића, она нема никакве вредности ни по својој садржини. Из садржине ове сведоџбе види се: да је сведок Тошић неки студент у Немачкој; да је у времену проласка аутомобила, пре но што ће се дело десити, био на чесми, која је на сред овдашње главне пијаце, пијући са исте воде по Диогеновом начину, да је од оптуженика за три године по школи млађи и да га слабо познаје још из гимназије, и да га је у пролазу аутомобила видео да он истим шофира. Дакле, вели, да оптуженика слабо познаје и да га је видео у пролазу аутомобила. Међутим, други потпуно способан сведок Драгољуб Маринковић, који добро познаје оптуженика, својом сведоџбом тврди, да је догађај посматрао са исте стране са које и поменути сведок Тошић и са краћег отстојања до места самог догађаја, да је, видевши да дете са стране налиће на ауто и да ће бити прегажено, потрчао за аутом не би ли га зауставио, и том приликом лично видео да је аутом шофирао Рус а не оптуженик Јован. Ово су исто са непосредне близине видели и својим сведоџбама потврдили и сведоци Стоилко Стошић и Роска Марковић, али државни тужилац све те сведоџбе не узима ни у обзир и не поклања им вере а поклања вере сведоџби сведока Тошића, који по своме признању добро и не познаје оптуженика. За

сведока Стоиљка Стошића вели, да он ово из свога киоска кроз прозор није могао ни видети, што је пун човек и ако овај обрнуто томе тврди.

Сем сведока: Драгољуба Маринковића, Роске Марковић и Стоиљка Стошића, који врло добро познају оптуженика, предњу околност са још већом интензивношћу потврдио је и потпуно способан сведок очевидац Исак Карио из Београда. На име, овај је сведок под заклетвом посведочио, да је посматрао догађај са непосредне близине, био је ближе месту догађаја но и сведоци Драгољуб Тошић и именовани Стоиљко, Роска и Драгољуб, па да је, видевши кад је дете са стране појурило на ауто и да ће бити прегажено одма појурио за аутом, па чак и скочио на платформу истог и том приликом видео да аутом шофира Рус, а да оптуженика у њему није било. Али државни тужилац вели, да се оваквој сведоци овога сведока не може поклонити вера с тога, што ни један од осталих испитаних сведока није посведочио да га је видео да је потрчао за аутом и на платформу истог скочио? Овакво мишљење државног тужиоца је веома карактеристично. Јер, док он не придаје никакву веродостојност сведоци овога сведока само с тога, што га ни један од осталих испитаних сведока није видео, иако он није био предмет никакве пажње, иако је пажња свију присутних била скренута на прегажено дете и лица која су била у ауту, дотле он одбија веродостојност сведока свију осталих сведока очевидаца, који су потврдили да је аутом, у времену догађаја, шофирао Рус, који је и на делу ухваћен, а да оптуженика у ауту није ни било, наводећи за разлог томе, да ти остали сведоци сведоче о једној негативној чињеници. У томе се састоје она два мерила државног тужиоца у овом оптужењу: једно за чињенице у корист оптуженика а друго на штету његову. Сведоцима сведока о томе, да сведока Исака Карија у времену догађаја на лицу места нису видели, дакле, о једној стварно негативној чињеници придаје пуну важност и на основу тога одбацује сведоцибу именованог сведока Карија о једној позитивној чињеници, која се слаже са свима ислеђеним околностима, а одбацује сведоцибу толиких многобројних сведока, којима је утврђено да оптуженик у времену догађаја није шофирао аутом нити у њему био. Међутим, ови други сведоци очевидци нису ни сведочили о неким негативним чињеницама, већ су, као што се и из њихових сведока види, сведочили, да је у времену догађаја аутом шофирао шофер Крисин а не опт. Јован и да овај у њему није ни био, дакле о позитивним а не о негативним чињеницама. Ови су сведоци очевидци: Аксентије Ивановић општински полицаја и његов помоћник Михајло Станковић, који су и зауставили ауто, г-ђа Мила ж. Д-р. Драгољуба Милентијевића санитетског потпуковника из Сарајева и г-ђа Злата ж. Ђуке Стојановића-Јовановића, трг. из

Београда, које су биле у самом ауту, затим сведоци: г. Бора Туцаковић, пензионер, Глигорије Поповић, трг., Глигорије Стојановић, трг., Атанасије-Таса Цветковић, бив. полицаја олд, који је по своме признању у непријатељству са оцем оптуженика, Михаило Станковић, служитељ овлашће поште, Роска Марковић, која изрично вели, да би оптуженика видела да је био у ауту и многи други. Молим, да се сведоцима ових сведока у погледу ове околности поклони потребна пажња.

Инокосни судија усваја и ову тезу државног тужиоца и у образложење своје пресуде је дословно уноси!

Државни тужилац за најмеродавнијег сведока Аксентија Ивановића општинског полицају, одређеног за одржавање саобраћаја баш на месту на коме се и дело догодило, који је и ауто зауставио и шофера Крисина на самом делу ухватио и по својој дужности спровео полицијској власти, у чију се сведоцбу ни по закону несме сумњати, вели, да је то „неки Аксентије“ али да ни његова сведоцба нема вредности, што је и он сведочио о негативној чињеници — да није видео општуженика, произвољно изводећи из тога да је он могао бити у ауту, но да га он није спазио. Међутим, овај сведок на питање једног од бранилаца: зашто није и оптуженика скинуо са аута и спровео полицији? Чисто и јасно је одговорио, да то није учинио с тога, што он није ни био у ауту. Вилевши ваљда и сам, да сведоцбу овога сведока овим није довео у никакву сумњу, на последњем претресу је противу ње чинио и друге неке приговоре, а на име, како је сведок због извесних својих кривица као бивши судски апсанција из службе отпуштен, док је противно томе утврђено, да је на ову он драговољно поднео оставку и да никаква његова кривица није постојала. Његовог пак помоћника Михаила Станковића, испитаног као сведока, који је потврдио исту околност, у излагању своје оптужбе, мислим, да није ни споменуо.

Сведоци и ове двојице најмеродавнијих сведока ни инкосни судија у образложењу своје пресуде није споменуо, нити је покушао да важност њихову ма чиме особено побиге. Ваљда и за њих важи оно, што је и за сведоцима других многобројних сведока очевидаца у своме образложењу навео, да им не поклања вере с тога, што је поклатио вере сведоцима сведока из оптужбе, чије смо квалификације напред изнели, на основу којих је и изрекао своју пресуду.

Државни тужилац је јаво инсистирао на сведоцима сведока Влајка Прикића и Бранка Ђокића, који су сведочили, да се ауто пред апотеком „Спаситељ“, пре извршенг догађаја, није заустављао и према томе да се опт. Јован са истога није скинуо и отишао другим правцем. Он то чини и ако сведок Прикић признаје пред судом, да је у крвном непријатељству са оцем оптуженика, и ако је то један пропа-

ли трговац, а узгред буди речено био је усумњичен и за једно разбојништво са убиством извршено над његовом таштом у Нишу због чега је прошлог лета био неко време и у притвору, а сведок се Бранко Ђокић шофер јавља тек на последњем претресу после три и по године, сведочећи тада да се сећа да се ауто оптуженика пред апотеком „Спаситеља“ није заустављао, а да се не сећа куће у коју је своје пасажере својим аутом тога дана одвезао. Он сведоцима ових и оваквих сведока поклања пуну веру на супрот сведоцима потпуно способних сведока: Ђуре Вилдона, Властимира Цекића, Гавре Чуљковића, Ђоке Ђорђевића - Кукара, Душана Савића, Милета Ђорђевића, Александра Цветановића, Благоја Цекића и многих других, који су под заклетвом сведочили да су лично видели кад је се ауто на реченом месту зауставио, оптуженик са истога скинуо и отишао другим правцем.

Државни тужилац вели да се има поклонити вера и сведоцима сведока Јована Младеновића, фијакеристе, који је сведочио, да између апотеке „Спаситеља“ и места догађаја између овдашњих хотела „Плуга“ и „Париза“ са бока свога фијакера видео опт. Јована да шофира затвореним аутом, кад је овај истим позади његовог фијакера пројурio поред њега тако близо, да му „у мал кола није закачио“. Он тражи да овој сведоци и суд поклони вере и ако је судским увиђајем утврђено, да он са бока свога фијакера од крова аутомобила није могао видети лице које њиме шофира, кад ауто тако близу поред њега пројури.

И код оваквога стања ствари инокосни судија сведоцима ових сведока — Прикића, Ђокића и Младеновића — поклања вере на супрот сведоцима толиких способних сведока, који су противно томе сведочили. Шта више, сведоцима сведока Прикића и Ђокића о околности, да се предапотеком није заустављао сасвим нетачно придружује и сведоцима сведока Војислава Димитријевића и ако је овај сведок посведочио само то, да је видео кад је ауто прошао испред његовог дућана идући од железничке станице испред апотеке а да није видео дали се он пред овом заустављао или не, јер га није ни интересовало.

За сведоцима сведока Гавре Чуљковића, који је сведочио да је видео опт. Јована кад је сишао са аута пред апотеком „Спаситеља“, судија је навео да јој не поклања вере с тога што је у сротству са оптужеником. Међутим, овај сведок је у доста удаљеном сротству а при томе стар и веома један честит човек, те је искључена и свака помисао, да ће он, тако рећи, пред саму своју смрт лажно сведочити и заклети се и да је у питању далеко тежа кривица но што је ова. За остале сведоке, који су ову исту чињеницу потврдили, судија је просто навео, да им не поклања вере, јер је поклатио вере сведоцима сведока, који су противно то-

ме сведочили — Прикића, Ђокића и Младеновића — о којима смо већ рекли који су и какви су. За одбачај сведоца тих сведока није било само то довољно, у толико мање, што су сви они способни и неизузетни сведоци, и ако се је што имало противу њих приговорити, судија је био дужан да у смислу § 293 крив. суд. пост. то учини за сваку од њих по наособ.

За сведоцбу сведока Боре Туцаковића државни тужилац вели, да јој се не може поклонити вера с тога, што он није могао видети који је шофирао аутом у времену догађаја, односно који је седео за воланом у времену његовог заустављања, што је гледао ауто од позади, и ако сведок чисто и јасно сведочи, да је ауто у његовом заустављању гледао са чела и добро видео да оптуженика у ауту није било. Ову чињеницу овако неверно у образложењу своје пресуде претставља и сам судија с том само разликом, што је сведок наишао кад се је дело већ догодило и то идући из побочне улице.

За сведоцбе сведока Миле ж. Д-р. Драгољуба Милен-тијевића, из Сарајева и Злате ж. Ђуке Стојановића из Београда, које су у времену догађаја биле у самоме аутомобилу, државни тужилац је навео да се њима не може поклонити вера с тога, што су оне другарице и пријатељице сестре оптуженика, због чега су оне тако и сведочиле. Инокосни пак судија за њихове сведоцбе вели да им се не може поклонити вера с тога, што је сведок Мила „у пријатељским односима са оптужеником Јованом и његовом сестром, чим су се сви они заједно извезли у шетњу“! а за сведока рабу божију Злату што је „супруга човека кога је очувала тетка оптуженикова“! Овакво сротство наш народ означава изреком: кумине ми куме њезине друге деверни пасторак“. Требало је још да државни тужилац поднесе предлог противу ових двеју жена за кривоклетство па да се лепо проведу што су се са сестром оптужениковом извезле у шетњу.

Због тога што судија није поклатио вере сведоцима ових двеју жена, вели, да није поклатио вере ни сведоци Стојана Биволаревића и ако је овај сведок један угледан овдашњи трговац, потпуно способан, и ако се његова сведоцба слаже са свима ислеђеним чињеницама

За сведоцбу — признање правога учиниоца овога дела Димитрија Крисина државни тужилац вели да јој се не може поклонити вера с тога, што је Крисин „благородна руска душа“ па је као такав и примио ову кривицу на себе и дело признао. У толико пре што је био у служби оца оптуженика. Судија пак овоме признању не поклања вере како због таквога његовога зависнога положаја према оцу оптуженика, тако и због тога, што је он раније за ово дело био оптужен. И за једнога и за другога не вреди ништа, што је непобитним доказима утврђено, да је Крисин ухваћен на са-

мом извршењу дела, да га је још одмах на лицу места признао, да није био свестан учињеног дела у ауту, да није био свестан одговорности за исто и да није ни психички ни физички било могуће да се он и оптуженик о томе договоре и своја места у ауту измене тако рећи у једном тренутку, и најзад, што се ово његово признање слаже са свима ислеђеним околностима.

Државни тужилац се у излагању своје оптужбе јако задржао на сведоцима сведока из одбране Стевана Живковића, и ако је околност о којој је он сведочио потпуно доказана сведоцима других многобројних способних сведока. Апсолутно је нетачно да је он што лажно сведочио, што би се могло утврдити увиђајем на лицу места, вршеним у смислу његове сведоцбе и сведоцаби сведока Милана Глигоријевића, Душана Митровића, на које се оптужба позвала да обеснажи његову сведоцбу. Али, ма каква да је сведоцба сведока Живковића она је без утицаја за пресуђење ове кривце, пошто је утврђеним чињеницама потпуно доказана невиност опт. Јована.

Као што се из осталог образложења нападнуте пресуде види, и сви остали разлози судије за осуду оптуженика према свима утврђеним чињеницама, којима је доказана невиност оптуженика, немају никакве вредности ни значаја.

Користећи се правом, које ми даје § 21 закона о адвокатима и вршећи своју дужност, предвиђену истим законским прописом, ја сам се као бранилац оптуженика на претпоследњем претресу упустио у доказивање неумесности и необјективности овакве оптужбе од стране државног тужиоца. Ово сам учинио у својој завршној речи — давању одбране. По кривичном судском поступку бранилац у давању своје одбране мора бити слободан и несме бити прекидан. Изузев од суда ако се он удаљи од предмета или својом одбраном ако учини какво кривично дело. Тога није било у овом случају, нити сам ја од стране судије на томе претресу на тако штогод опоменут, што је и на самом записнику констатовано. Међутим, ја сам у давању своје одбране од државног тужиоца био прекидан. На другом, последњем претресу такође ми је упадао у реч претећи чак и напуштањем претреса, и ако ни овога пута за прекорачење одбране од стране судије нисам био опоменут. За оцену заступања оптужбе од стране државног тужиоца карактеристично је и то, што је он противу сведока Драгољуба Илића и Стевана Живковића, за које је нашао да су изменили своје сведоцбе у корист оптуженика поднео предлог за кривично гоњење због дела кривоклетства, док противу сведока: Петра Петковића, Николе Никића и Тасе Станојевића, за које је несумњиво утврђено да су лажно сведочили, ни по тражењу одбране није учинио, већ је то ова морала учинити.

Карактеристично је и то, што је државни тужилац лично ургирао код председника суда, да се претрес по овој кривици што пре одреди, и ако је одређивање претреса ствар суда а не његова.

Интересантно је било испитивање на претресу сведока из оптужбе Александра Коцића, на кога се је она позвала да сведочи о томе, да је од апотеке „Спаситеља“ до места догађаја аутом шофирао опт. Јован а не Крисин. Кад је овај посведочио обрнуто — у корист опт. Јована, почело му се претити притвором за лажно сведочење, између приватног учесника и државног тужиоца а преко заступника приватног учесника настало је једно договарање, после кога се државни тужилац позива на нове сведоке, који би имали да утврде шта је пред њима на улици или ком другом месту сведок Коцић говорио!

И сведоцбу овога сведока и ако је она доста меродавна, јер је сведок из оптужбе, судија при доношењу своје пресуде није узео у призрење.

У излагању оптужбе по овоме делу било је и других неправилности и нетачности, о којима је, као и свима овима, у колико сам их овде ја изнео, други бранилац г. Белошевић у виду оправдања свога призива написао читаву књигу.

Да видимо сада због чега је државни тужилац заступао овако оптужбу по овоме делу, противно законском наређењу из § 3 крив. суд. пост.

Према целокупном иследном материјалу и у претходној истрази по старом крив. суд. пост. и на првом претресу, одржаном по ноћом кривичном поступку и према чл. 3 закона о државном тужиоштву он је био дужан да остане при својој оптужби противу Димитрија Крисина, а да одустане од оптужбе према опт. Јовану зато што противу првога има не само основа за његово гоњење већ и непосредних доказа: његово слободно признање, које се слаже са свима ислеђеним околностима и сведоцбе многобројних способних сведока очевидаца. Он је поступио обрнуто. Тиме је довео и суд у један веома тежак положај: дело постоји, јер је прегажено дете, учинилац истога је ту који га за своје признаје, оптужени Јован ослобођен, јер је његова невиност доказана! Доиста једна чудновата и безизлазна ситуација. Требало је на неки начин доказати кривицу оптуженог Јована, па ма он био и невин.

Мислим, да за погрешку државног тужиоца не треба нико да буде невино осуђен. Надам се, да Веће Апелационога суда неће то никако допустити.

Мислим, да сам досадањим својим излагањем, да је и нападнутом пресудом, у колико је њоме прихваћена оваква оптужба државног тужиоца, у колико иста није образложена у смислу § 293 крив. суд. поступка и у колико су противно природном току ствари и здравоме разуму од стране

инокосног судије цењене вредности појединих чињеница, повређен закон из § 335 и тач. 6 § 336 крив. суд. поступка, у колико се она односи на прво дело нехатног убиства.

У погледу другог дела преступа из § 297 крив. зак. нападнутом пресудом је повређен закон у тач. 1 а, § 337 крив. суд. поступка, јер у инкриминисаним изразима: „можда и Ваша диплома не вреди“, упућеним заступнику приватног учесника господ. Манићу Благоју, адв. оvd., у приликама и под околностима под којима су изговорени нема кривичног дела, предвиђеног у § 297 крив. зак. Из ових се израза не види, да су се они односили на адвокатску диплому г. Манића. Баш да се је њима хтело да направи алузија на ову, алузија по закону не претставља једну увреду. На против, ови су се изрази односили на шоферску диплому, која не само да не вреди, већ коју г. Манић и нема. Изрази су ови пали тек онда, када је г. Манић почео омаложавати и ниподаштавати шоферске дипломе оптужених и иронишући да се он не би осудио, да га они са таквим дипломама возе. У осталом, опт. Јован је ове изразе употребио по праву своје одбране и као оптуженик, те према томе они и са тог разлога не могу претстављати наведено кривично дело.

На завршетку оправдања овога призива у погледу вредности сведока Стојадина Миленковића, који је био један од најважнијих сведока у оптужби и на чијој је сведоци нападнута пресуда у главном и заснована додајем и то да она нема никакве вредности ни с обзиром на његово писмо, које је у препису уз оправдање свога призива поднео и сам оптуженик Јован, а којим писмом сведок Стојадин признаје да је противу оптуженика лажно сведочио због чега се и каје. Оригинално писмо поднећу накнадно протоколарно код суда с тим, да се исто причува у судској каси до окончања овога предмета, као и с тим, да се његова аутентичност провери.

На основу свега изложенога молим Апелациони суд да нападнуту пресуду инокоснога судије Окружног суда поништи и пресудом својом оптуженог Јована ослободи сваке казне и плаћања.

Препис овога оправдања прилажем / 1 за државног тужиоца.

24 Јануара 1933 године
Лесковац

УЧТИВ,

А. Н. Стојановић, адв.

ПРИЗИВ

браниоца г. Братислава Ђелошевића, адв.

ПРЕДГОВОР

Ових дана, једне вечери, у хотелу „Костић“ било нас је више за столом.

Наишао је и Василије Миленковић, отац опт. Јована. Сео је до мене и питао ме да ли сам добио пресуду по оптужењу његовог сина Јове. Одговорио сам му, да сам добио и у исто време питао сам га за опт. Јову, кога од дана суђења нисам никако више видео. На то је он узбуђено одговорио да је Јова то поподне баш дошао из Врањске Бање, и вели, кад му је саопштено да га позивар судски тражи да му преда пресуду, да се он, опт. Јован горко заплакао.

— Василију су наишле сузе, кад је ово рекао, и кроз сузе, сав дрхтећи од узбуђења, отац је клео:

„Да Бог да, да мога јединца сина Јову мртвог вечерас затекнем кад се кући вратим; да Бог да, да ми све по кући помре, ако је мој син Јова био у аутомобилу кад је дете прегажено, ако је он тада шофирао и ако је он дете згазио. Тако ако ја лажем. А осталима како право сведочили и свима онима како право радили нека њима пак Бог по правди одмери; нека њима Бог најмилије узме што нису по правди радили и ако нису по правди радили!“

Ово је, сасвим природно, учинило мучан утисак на присутне. Отац у наступу искрености и бола, знајући за невиност свога сина, проклиње оне, који су му сину, на првом кораку у живот, овај већ загорчали. На мене је, појмљиво ово морало и највише да утиче. Стога сам се решио да изнесем све што се је одиграло на суђењу, да напишем опширну жалбу и ако знам, да то није увек пробитачно. Веле, да се оне, дугачке жалбе, теже читају. Нема се времена зато. Послови су велики. А ја сам мислио: јесте, послови су

велики, али је у питању невиност једног човека, младог човека, тек дипломираног правника, од толиких других међу првима у рангу, мога колеге, који улази у живот и праксу, па зар на првом кораку да се разочара и у оно, о чему сви млади правници толико идеалишу. Зар да му једна погрешка сруши све идеале и упропасти све оно чему су га на универзитету учили.

А затим, ја сам хтео и да се одужим својој савести, па нека се како хоће мисли о опширности мога правног лека. Уз то, време брзо пролази. Нестаће нас, сведоке, савременике овог догађаја, којима се може и пребацити извесна субјективност не само због наших улога у овом процесу, већ и зато што смо савременици догађаја. Али ће доћи нови нараштај, који ће свакојако хладније гледати на ствари.— Као млад правник, ја сам дошав у суд, претурao по архиви судској, читао тужбе, ислеђења, суђења и пресуде, па и жалбе. Можда ће какав радознао правник, некад, кад било, загледати и у овај предмет, па нека хладно и објективно он оцени целокупно дело, све радње и све нас, који су у извиђању и суђењу учествовали на ма кој начин и у ма каквој улози.

23 јануара 1933 год.

Лесковац.

Б. Ђ.

Окружном Суду у Лесковцу

По кривици Јована Миленковића дипломираног правника из Лесковца, због дела из § 158. Каз. зак. за Краљевину Србију, одн. из § 177. Крив. зак. за Краљевину Југославију и § 297. истог закона, на пресуду појединачног судије тога суда од 16 новембра 1932 год. КЗП. 277/31 — 73, уложио сам као бранилац оптуженика, у законом року, призив због повреде закона, одлуке о кривице и због одлуке суда о казни, и сада у одређеном року, предајем следеће

ОПРАВДАЊЕ ПРИЗИВА:

П р в и д е о

ПОВРЕДА ЗАКОНА

1. — Повреда материјалног закона из § 337 бр. 1 а у в. § 393 тач. 2 КСП.

Према чињеничном стању утврђеном ислеђењем, овде нема ни дела нехатног убиства, нити којег другог кривичног дела, већ је у питању чист случај — КАЗУС.

ИСЛЕЂЕЊЕМ ЈЕ УТВРЂЕНО:

а) Да је ауто ишао — прописном, десном, страном у лице, уз саму ивицу тротоара;

б) Да је ауто исправан и исправних кочница, али да се не може зауставити пре него што пређе 1—1 и по метар пута при брзини од 20 км. на сат, а премо 30 км. на сат за једну коњску дужину;

в) Да је ауто лавао сигнале сиреном (сведочи: Мила Горче Стојановића, Смиља Миленковић, Живојин Костић, Исак Карио, Драгољуб Маринковић итд.).

Суд је нашао, да је ауто ишао непрописном брзином, не наводећи коликом и каквом, као и која је та прописна брзина.

Међутим, што се оцене брзине тиче, кад су упитани сведоци, ствар је релативна, понајпре кад су у питању они сведоци који нису имали разлога да на ауто обраћају пажњу све до овог момента кад се несрећа догодила. То је психолошки објашњиво и тачно и по научном и по емпиричком искуству.

Стога, ако у овом погледу треба поклонити пажњу којим сведоцима, ту пажњу треба поклонити само сведоцима из аутомобила и општинским служитељима, нарочито сведоку Аксентију Ивановићу. Првима зато, што је логично и разумљиво, да су они обраћали пажњу на возњу, јер се ова њих тицала, будући да је ауто њих возио. Према томе, да је брзина била претерана, њима би то морало пасти у очи. Сведоку Аксентију пак треба поклонити вере стога, што је он баш био одређен да контролише саобраћај, а нарочито да пази баш на брзину којом се крећу саобраћајна сретства улицом, па да, у случају претеране брзине, опгужује властима терације. Његов реферат је потпун доказ о томе, па свакојак мора бити, тим пре, потпун доказ његова сведочења дата пред судом и под заклетвом. Ове сведоке поткрепљују сведоци Драгомир Петковић, Јордан Младеновић и др., који су брзину аутомобила видели баш пред самим догађајем, дакле видели ауто у покрету непосредно пред несрећом, а Јордан и за време саме несреће. Ти сведоци тврде да је ауто ишао обичном брзином, да није ишао великом брзином.

У осталом, није само то довољно, да је ауто ишао великом брзином, па да постоји дело нехатног убиства, него је потребно и то, да је та брзина била узрок несреће. Наиме, нехатног убиства једним саобраћајним средством ма каквим возилом, може бити и кад је саобраћајно средство малом брзином ишло, као што може постајати само случај а не крив. дело и онда, кад је се то саобраћајно средство великом брзином кретало. Ово редовно наступа тада, кад при несрећи која се догодила имамо погрешку жртве. Ту погрешку жртве ми наилазимо и код овог догађаја и при овој несрећи. И што је у овом случају такође интересантно, то је да док се сведоци о осталим моментима размоилазе, дотле у овом питању се слажу сви сведоци који су догађај посматрали (в. исказ сведока тужбе: Петра Петковића и Драгољуба Илића; из одбране: Исака Карио, Драгољуба Маринковића и т. д.). Наиме, сви они тврде: да је дете, баш кад је ауто пред њим био, покушало да обоме пресече пут, да дакле претрчи улицу непосредно пред аутомобилом, прецењујући своју снагу. Жртва је онда, када се нико није могао надати томе, покушала да пређе улицу баш пред

самим аутомобилом, тако да га ни шофер Димитрије ни сведоци из аутомобила нису могли ни видети, и тако да се несрећа никако није могла избећи. Да брзина ту није играла никакву улогу, види се из вештачења полиц. власти. Тим вештачењем је утврђено, да се ауто, кад би ишао 20 км. на сат не би могао задржати на простору мањем од 1—1 и по метар, а кад би ишао још мањом брзином од ове, он се и тада не би могао зауставити на раздаљини мањој од један метар, па ма како да су кола кочена. Шта значи то? — Значи кад би ауто ишао једном минималном брзином, брзином што се уопште да замислити код моторног возила, да се несрећа никако не би могла избећи, ако је жртва погрешком својом непосредно пред аутомобилом, на један метар раздаљине, покушала да пређе пут аутомобилу.

И још једна ствар, коју суд такође није ценио, а која је од важности кад се процењује питање да ли постоји нехат или некажњиви случај. Ауто је ишао десном страном улице, непосредно уз ивицу тротоара (в. увиђај о месту где је локва крви нађена и исказе сведока о месту несреће). Према томе, кад је пак Ђорђе натрчао с леве стране улице, онда је несрећа неизбежна била, како са разлога напред изнетих, тако и с обзиром на то, да је терач аута имао да бира (баш кад би и дете пред аутом видео) — или да ово прегазу или да скрене десно на тротоар којим је свет ишао, па да ризикује, да те пролазнике погази, или да тим маневром изложи сигурној погибији путнике у аутомобилу. Јасно је, дакле, да ни у том случају чак, терач кола није могао изменити правац вожње без опасности по живот оних, који су се у аутомобилу налазили, као и по живот оних, који су тротоаром ишли. Очигледно је, да је у сваком случају несрећа неминовна била. Догађај, у коме је Ђорђе живот изгубио, последица је само једног несрећног случаја, те као такав не може претстављати дело § 158 Каз. зак., одн. из § 177 Кр. зак. нити пак како друго кривично дело. Нема нехатног делања, ни свесног јер терач аута није предвиђао наступелу последицу, ни несвесног јер овај поред све пажње није могао да предвиди последицу зато што се све десило случајно, изненадно и тако брзо, да је све то производ несрећних околности, које немају везе ни са каквом неразмишљеношћу, нити са макаквом необазривошћу учиниоца, тераоца кола. Мада је шофер дужан да свима силама пази да му се не деси каква несрећа и да кога не прегазу, не ће моћи ипак одговорати ако се докаже да поред његове пажње није могао предвидети наступелу последицу, баш исто онако као што је овде није могао ни предвидети а камо ли спречити. На онога, који није учинио никакву погрешку, која би била узрок последице, не може се применити никаква казна. У питању је, дакле, чист случај—казус. Казус је, знамо, онај догађај који налази (као што је и овај

овде наишао), — **изненада** и који се не може ни предвидети ни спречити. Шофер аута није могао ни предвидети да ће дете, баш кад је ауто према њему био, нагло покушати да пређе улицу — да пресече пут аутомобилу, у место да сачека да овај прође; нити је, кад је дете већ то учинило пред самим аутом, могао несрећу спречити, па да је и дете видео, па да је баш и ишао минималном брзином, јер је и поред тога и свет кочења потребан један размак бар од једног метра. Несрећа се, дакле, десила зато што је дете испред самог аутомобила изненада и нагло покушало прећи улицу. То значи, да се несрећа десила погрешком жртве. Не треба мислити, да је погрешка жртве при овим несрећама индиферентна. Напротив, судија мора да испитује, да ли има ове погрешке од стране жртве, јер је и сувише очигледно, да ниједна осуда не може бити изречена, ако је утврђено да је жртва била грубо несмотрена и да је до несреће дошло њеном погрешком. Смрт тога невиног детета нико није желео. Догађај је произвео разумљиво узбуђење, али кад се суди о кривици, онда се мора водити рачуна о томе, да пресуда не буде ни у колико производ тога узбуђења, него хладног пресуђивања и примене закона. Наиме, кад мала деца у добу у коме је била несрећна жртва, буду на једној улици која је живог саобраћаја, убијена средствима која циркулишу у тој улици, — онда има места истаћи и погрешку жртве и неразвишеност и нехат родитеља, који су их пустили, да лутају улицом без надзора.

За илустрацију грубих грешака жртви и примера како шофери могу бити некриви за овакве несреће ја сам, уз мој призив на ранију пресуду, датиран 27-II-1932 год., приложио исечак из Бр. 8488 београдског листа „Политике“ од 25-XII-1931 год. Из тога исечка се види, да ти случајеви нису ретки и да се чак и јавност нашла побуђеном да узме у заштиту шофере, који се као по неком правилу сматрају кривим при оваквој несрећи.

Саобраћајна полиција у Београду води статистику несрећних случајева од моторних возила или иначе. То јој је могуће, јер чим се несрећа деси, саобраћајна полиција врши извиђање и води истрагу преко стручних органа, да утврди до кога је кривица за гажење.

Статистиком те саобраћајне полиције утврђено је да „у 80% случајева кривица за несреће је до публице, а само 20% до шофера“.

За доказ овога прилажем исечак из београдског листа „Правде“ у коме је тај извештај публикован.

То је једна **истина** до које се дошло испитивањем и животним искуством. И кад је тако у животу, зар одбрана није у праву кад истиче непостојање самог дела због тога што је до несреће дошло погрешком саме жртве.

Једном речи: ова је несрећа страна вољи тераоца аутомобила и могућности његовог предвиђања. Она стога не претставља ни злочин ни преступ, већ једино несрећни случај — **казус**.

2. — ПОВРЕДА ФОРМАЛНОГ ЗАКОНА:

а. Што је суд прешао ћутке преко релевантних чињеница и доказних средства, претресаних на главној расправи, чиме је повредио пропис тач. 6 § 336 у в. § 393 тач. 2 Ксп.

а. а. Суд је узео да је ауто ишао непрописном брзином, не износећи у чему је она била непрописна, а прешао ћутке преко исказа сведока: Миле Г. Стојановић (која се је возила у аутомобилу), Јордана Младеновића и Драгомира Петковића који су непосредно пред несрећу видели ауто у покрету, и Аксентија Ивановића служб. општинског одређеног да регулише саобраћај и чији исказ о томе треба да претставља не само потпун доказ, него и да буде најмериторнији, кад је у питању ова оцена брзине.

а. б. Исто тако је суд прешао ћутке преко исказа сведока који су посведочили да је ауто давао знаке сиреном: Мила Г. Стојановић, Живојин Костић и др.

а. в. Суд је прешао ћутке преко чињеница, да је несрећа дошла погрешком жртве на тај начин, што је ова покушала да пресече пут непосредно пред аутомобилом, те немамо разлога о чињеницама одлучног значаја за постајање самог дела (сведоци: Стоилко Стошић, Драгољуб Маринковић, Живојин Костић, Самуило Карио) и ако је ово питање претресено и на главној расправи и у призиву, који је на претресу помињан и на који се је од стране одбране позивало.

Међутим, све те чињенице од важности су за питање о постајању кривич. дела.

а. г. Суд је прешао ћутке преко исказа читавих група сведока који сведоче о чињеницама одлучног значаја.

(В. главу другу ове жалбе под Б: сведоци одбране:)

I ГРУПА

Сведоци: Мајтапа Курте Раимовића (бр. 6), Живојина Костића (бр. 8), Аксентија Ивановића (бр. 12), Пере Ђорђевића (бр. 39), који сведоче: да је аутомобилом у моменту гажења шофирао рус, шофер Димитрије.

II ГРУПА

Суд је прешао и преко исказа сведока, који су били присутни кад је сведок Аксентије, општински службеник који је био одређен за регулисање саобраћаја у вароши, и који тврде да је у моменту кад је ауто задржан за воланом био шофер рус:

Глигорије Стојановић (бр. 16), Чеда Николић (бр. 15), Михајло Станковић (бр. 17), Трајко Јањић (бр. 18), Јован Николић (бр. 19), Светозар Пешић (бр. 20), Милан Станковић (бр. 21), Таса Цветковић (бр. 22), Никола Стоиљковић (бр. 23), Душан Николић (бр. 24), Светозар Пешић (бр. 25), Миодраг Николић (бр. 40), Благоје Тодоровић (бр. 47), Милан Крњић (бр. 26), Димитрије Стаменковић (бр. 52), Никола Коцић (бр. 51).

III ГРУПА

Суд је прешао и преко исказа: Властимира Цекића (бр. 27), Благоја Живковића (бр. 28), Чедомира Тасића (бр. 29), Ђуре Вилдона (бр. 30), Александра Цветковића (бр. 31), Милета Ђорђевића (бр. 32), Душана Савића (бр. 33), Ђоке Ђорђевића (бр. 34), Александра Коцића (бр. 44), Трајка Рајковића (бр. 53), Светислава Константиновића (бр. 54), који сведоче, да се је опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“, а аутом узо да шофира рус Димитрије.

IV ГРУПА

Суд је прешао ћутке и преко исказа сведока:

Зоре Тодоровић (бр. 35), Надежде Тодоровић (бр. 36), Олге Мазнић (бр. 37), Зоне уд. Глигорија Петровића (бр. 45), Роске жене Љубе Стојановића (бр. 46).

Судећи суд је прешао, дакле, преко многих чињеница, важних за одбрану оптуженика, због чега је пресуда суда непотпуна у смислу § 336 тач. 6 у в. § 293 I од. Ксп. б.) У диспозитивни део пресуде (па неки чак ни у разложима исте) нису унети прописи материјалног закона по којима је пресуђена сама ствар. У диспозитиву пресуде цитирани су само прописи § 158, § 177 и § 297 Кр. зак. дакле само прописи о кривич. делу, а не прописи о примени казне, као напр. § 70, 71 и др. Кр. зак. Суд, дакле, осуђује оптуженика на казну а не позива се на прописе материјалног Закона о одмеравању казне — § 281 тач. 5 у в. § 336 тач. 6 прва реченица, § 292 тач. 2, тач. 2 § 393. Ксп.

Суд је пропустио да у диспозитивни део пресуде, — па то није учинио за неке чак ни у разложима исте, — да наведе, одговарајуће прописе материјалног Закона за своју одлуку, што повлачи ништавост пресуде по наведеним прописима.

б. а. Пресуда, (у разложима) противуречи сама себи и доводи до једне нелогичности, која се не да никако отклонити. Исто тако у пресуди цитирана сведоцба сведока Војислава Димитријевића не одговара исказивању пред судом. Противуречност која постоји између онога, што суд наводи о казивању тога сведока и оног казивања како је сведок то пред судом учинио и како је у записник ушло, — односи

се на главну ствар, тако да повлачи повреду закона из тач. § 336 КСП.

И једна и друга противуречност биће објашњена чињеницама у IV и V делу ове жалбе, заједно са осталим противуречностима, непотпуностима и нејасноћама пресуде и њених разлога, било саме собом, било са доказним материјалом.

Други део

Сведоци тужбе и сведоци одбране

Општи утисак. Док су сведоџбе из тужбе несигурне и неодређене, сваки час мешане и несталне, међусобом неједнаке, већим делом сведоџбе сведока чија личност не даје гаранцију за веродостојност исказа или сведока чији искази нису у складу са правилима логичног мишљења, — дотле су сведоџбе сведока из одбране јасне и одређене, и по садржини и по личности сведока такве, да им се мора поклонити вера.

А. — СВЕДОЦИ ТУЖБЕ.

1. — Војислав Петровић, касапски момак по занимању, осуђиван за крађу, сведочи:

На претресу од 12-III-1930 г. и код полиције каже: видео је ауто да иде обичном брзином и у њему седе с лебе стране опт. Јован, а с десне рус. Који је шофирао не зна. Ауто стао близу ћуприје. задржан од сведока Аксентија. Из њега изашао Јован и пошао ка кафани „Солун“ а деца рекла: ено га, побеже. Затим је на том истом протоколу изјавио да незна да покаже да ли је опт. Јован седео с лебе или десне стране, али зна да је седео на месту где је волан. На тај исказ је заклет.

На претресу од 25-XII-1931 године изјавио је: да није уочио ко је управљао аутом. Исто тако да незна ко је с које стране од опт. у аутомобилу седео. Није видео, да ли је икад ко сишао из аутомобила.

Кад му је пак прочитан исказ код последне власти и на ранијем претресу изјавио је: да остаје при тим испитима а не при обим на последњем претресу, пошто је вели онда под свежим утисцима истину представио. У колико је вели забележено друге да је то грешка стилизације.

На претресу пак од 9-XI-1932 год., дакле, на последњем суђењу, додаје нешто, што раније никада није казао, а на име да је видео, да је сведок Никола Стоиљковић пришао аутомобилу и рекао: „Ту бре Јово, шта уради“. Међутим, он о овоме раније није знао ништа да покаже, а сада тврди да је то видео и чуо, без обзира на то, што тврди да је одмах, чим је ауто прегазио дете притрчао детету ради указивања помоћи, те није ни могао обраћати пажњу на ауто који је стао на 22 метра размака од места несреће.

Исто тако, на последњем суђењу, крај свега ранијег тврђења, сада тврди: да незна да ли је шофирао Јован и да опт. Јована није видео да је бежао ка кафани „Солун“.

На суочењу и то мења и тврди да је видео опт. Јову у аутомобилу, али незна да је шофирао.

Ето тако изгледа његова сведоцба. Несигурна, непостојана у главним и важним моментима, сваког часа мењана и противуречна сама себи. Не треба нарочито назначавати, да таква сведоцба није ни јасна ни одређена, колебаљива и несигурна каква је она не заслужује пажњу суда, нарочито кад таква једна сведоцба долази од лица осуђеног због безчастијег дела.

2. — Драгољуб Илић, трг. помоћник.

Код полиције сведочи ово: ауто ишао од станице ка ћуприји. Прегазио дете. Са предњег седишта изашао опт. Јован, а сведок Никола Стоиљковић му је рекао ово: „Јово, шта уради, Јово“. Код суда на претресу од 12-III-1930 године мења тај исказ и каже: да је на предњем седишту видео два лица, а која су била он незна, јер опт. Јована иначе и не познаје. Кад је ауто пред ћупријом стао видео да је изашло једно лице. Свет се окупио, видео је Николу да је пришао аутомобилу. Он лично није чуо да је Николу казао: „Јово, шта уради, Јово“. Ово је чуо од неких других, које не познаје, јер су ти други говорили да су то чули.

На суђењу од 9 XII-1932 год. изменио је тај исказ и потврдио прво да је познао руса, после да незна тачно, него како је записано раније. И напослетку је записано: да је видео три женске а напред руса, а да је неко друго лице било, он незна.

Дете је хтело да претрчи улицу и у том га ауто стигао и прегазио.

Тај сведок који на претресу од 25-XII-1931 год. такође по главној ствари даје разне и противуречне сведоцбе, сведочи неодређено и несигурно, изјављујући да опт. Јована чак и не познаје,

3. — Петар Петковић, касапин, јавља се за сведока тек на другом претресу.

Сведочи: да је догађај посматрао од своје радње, видео је опт. Јована у аутомобилу, коме сведок није прилазио. Није видео ко је управљао аутомобилом и како је који седео у аутомобилу. Никола пришао аутомобилу и сведок чуо кад је рекао: „Јобо, шта направи те прегаци дете“.

На последњем суђењу од 9-XI-1932 год. мења и тај исказ и уврди да је Јова седео с леве стране уз волан. Дакле тек на четвртном испиту присећа се да је Јова седео за воланом, а раније се закleo да није видео ко је аутом управљао и како је који седео у аутомобилу. Овај сведок, који је требао да је догађај посматрао са истог места са кога и Војислав и Драгољуб, сведочи оно што нису видели и чули ова последња двојица, и ако је свет око аутомобила нагнуо и ако он сам аутомобилу није прилазио.

4.— Душан Цветковић. За овога сведока је суд у разлозима прве пресуде тврдио, да је он са Петром Петковићем посведочио: да је опт. Јован у аутомобилу био за време гажења и из овога изашао кад је ауто стао, међутим он сведочи:

На претресу од 12-III-1930 год., прво, да је видео да је Никола пришао аутомобилу и с неким говорио а затим мења и каже: кад је бацио поглед на ауто, видео је да Никола Стоиљковић стоји код аутомобила, око кога се окупило доста света, а са задњег седишта изађе ћерка Цилета Миленковића. На другом претресу од 25-XII-1931 год. овај исказ мења и сведочи само толико што вели да му се учинило да је с леве стране аута изашао опт. Јован, али да се не сећа.

Тај сведок не само да ништа одређено не сведочи, него уопште ништа не сведочи, док га је суд у пресуди узео као сведока, који је потврдио да се је опт. Јован за време догађаја налазио у ауту и из овога сишао и побегао кад је ауто стао.

5.— Сведока Јована Живковића суд је у првој пресуди узео за доказ: да је опт. Јован био у аутомобилу за време несреће, да је из истог изашао кад је ауто заустављен, разговарао са Николом Стоиљковићем и овај рекао: „Шта то уради“. Међутим, тај сведок је истина то код полиције сведочио, али је код суда на претресу од 12-III-1930 године тај исказ изменио и под заклетвом потврдио да о томе ништа не зна. Он је вели тога дана био на железничкој станици и тамо ауто видео и нигде више. Оно што је записа-

но код полиције он је од других чуо. На претресу од 25-XII-1931 г. изјавио је да ништа не зна од ствари да сведочи.

6.— Стојадин Миленковић посведочио је:

Да је опт. Јован седео у ауту с лебе стране, истрчао из аутомобила, не осврћући се на речи Николе Стоиљковића: „Јобо, Јобо шта уради?“.

Овај сведок је посматрао догађај са веће даљине него што су то чинили двојица: Драгољуб и Петар, јер је радња оца сведоковог на већој даљини од места дела (за више од 100 метара), а тим пре и до места, где је ауто стао. При свем том он сведочи о ствари као да је био сасвим близу и догађај посматрао у непосредној близини аутомобила. Овај сведок је дете једног трговца, који кад је чуо, да је његов син дошао да сведочи, дошао у суд да га у томе спречи и да каже суду да му вере не поклања. Он је чинио све, да га на пут изведе, терао га од куће, враћао, па није у том успео. На суду су изнети, поред овога, и писмени докази власти за карактеристику овога сведока. Све то доводи у сумњу веродостојност његовог исказа и показује колико је опасно ако би се овако олако поклонило вере таквој сведоци и таквом сведоку. Међутим, није само то. Ни садржина његове сведоцбе, ни мењање исте у главним моментима, не даје нам доказа о сигурности њеној. Наиме, док је на претресу од 12-III-1930 године сведочио, да је опт. Јована видео да седи у аутомобилу, дотле на претресу од 25-XII-1931 године тврди, да је опт. Јован управљао воланом, затим приче и мења и тај исказ и вели, да није могао у оној гунгули све да види, па је изјавио, да је остао при испиту на претресу од 12-III-1930 год. И тако, не само да је немогућан као сведок, већ је и по садржини сведоцбе лице, коме суд не може да поклони вере. Сведочи, прво, да није видео од велике гунгуле, па затим му не смета да тврди, да је у пркос тој гунгули чуо речи, које је изговорио Никола Стоиљковић и које је могло чути само лице, које је уз сам ауто било, наравно ако је овај доиста те речи изговорио.

7.— Влајко Прикић. Овај је сведок сведочио на претресу:

Да је ауто ишао претераном брзином и да је том брзином пројурио поред апотеке „Спаситељ“ не задржавајући се. Како је он изјавио, да је догађај посматрао испред свог дућана, мени се учинило, да он са тога места није могао видети апотеку „Спаситељ“. На моје питање он се брзо поправља и каже на протоколу претреса од 12-III-1930 године, да је чим је ауто прошао и он сам прешао са друге стране улице и са другог места посматрао даљу вожњу аутомобилом. Интересујући се за ово, ја сам отишао

до његовог дућана и видео, да се апотека „Спаситељ“ потпуно види са места испред дућана Прикићевог и исто толико и са друге стране улице и да се с једног и другог места даље од апотеке не види. То значи, да сведок Прикић уопште није видео ауто кад је пролазио поред апотеке, није зато што он није имао потребе да прелази на другу страну кад се испред његовог дућана могла видети апотека „Спаситељ“. Он је ово додао тек на моје питање бојећи се, да себе не доведе у тежак положај ако би се утврдило, да се од његовог дућана апотека не види.

Овај сведок је на претресу од 25-XII-1931 године имао да посведочи како је покушано подмићивање од стране оца опт. Јована. Све се то наравно не тиче опт. Јована, али ако је отац његов то учинио, чинио је по исказу сведока Стеве Живковића само тако, да Влајка натера да каже праву истину, јер је знао, да његов син у аутомобилу није био и да има много незаинтересованих сведока, који тврде противно ономе што Прикић сведочи. Међутим, све се то објашњава кад се зна, да је Прикић на претресу од 25-XII-1931 год. признао, да је иницијативу за разговор о овој ствари он — Прикић дао, а не сведок Живковић Стеван, ни отац оптуженог Јована. Сведок Прикић мрзи оца оптуженог Јована због наплате неких меница од стране завода у коме је председник отац опт. Јована. И на питање суда о овој мржњи сведок Прикић је рекао: да би он чланове управног одбора тога завода јавно на ћуприји побио, а оца опт. Јована он би исекао на комаде, парче по парче. Кад се то зна, онда је разумљиво, зашто он овако сведочи и зашто се свим силама труди, да опт. Јован буде по сваку цену осуђен.

На последњем суђењу додао је, да је сведока Милана Стојановића зв. „Кумаревку“ питао само ко вози ауто, пошто је знао да је то ауто Василија Миленковића, — дотле сведок Милан тврди да је питао само: чији је ово ауто, а затим додао, да је тај ауто хтео некад њега да прегази. И ништа више. Влајко тврди на ранијем испиту да је ауто ишао претераном брзином, на предњем суђењу, да је ишао јако, а сведок Милан, који је заједно са њим видео ауто, да је ишао обичном брзином (в. суђење од 9-XI-1932 год.).

8. — Аритон Златановић. Код полиције и на претресу од 12-III-1930 године сведочи:

„Да је догађај посматрао од дрогерије „Здравља“ која је удаљена од места дела за сто метара и пред којом је споменик, који заклања видик. Видео је ауто, којим је шофирао један младић. Кад је ауто стао, видео је много света, али је видео ипак, да из аута изађе син Цила Ми-

ленковића и крупним корацима побего ка аућану Николе Стоиљковића. На претресу од 25-XII-1931 год. мења тај исказ и каже да је догађај посматрао од хотела „Костић“ (са места, које је још заклоњеније и са кога места није могао видети ко тера ауто, нарочито ако је ишао великом брзином). Видео је кад је из аута изашао младић (јер опт. Јована и не познаје). Овом младићу је пришао Никола Стоиљковић и са њим нешто говорио. Само ово је довољно, да се сведоку Златановићу не поклања вера и да га учини сумњивим. Али тај сведок је пре три до четири године био умешан у неко разбојништво при коме су разбојници драли неку бабу да би је принудили да им покаже сакривен новац. Он је, истина ослобођен, али је довољно само то што је у овакво дело уpletен, па да покаже личност сведокову. Иначе је на периферији држао неку радњу са јавним женскињама. Незгодно је рећи, али када је у питању одбрана, мора се прећи преко сваке незгоде. Ништа боље не би Апелационом суду показало сву тачност навода одбране у погледу личности обих сведока, него кад би се сви ти сведоци, што сведоче против опт. Јована могли фотографисати, па те фотографије без икаквих коментара послати Апелационом суду.

9.— Јован Младеновић, фијакериста сведочи:

Да је на боку фијакера био кад се враћао са станице са путницима. Сустигао га је ауто, прошао је поред самих кола великом брзином тако, да је мало фалило да му кола закачи. Аутом је шофирао Јован, јер га је са свога седишта видео.

Лажност овог исказа не треба нарочито доказивати. Треба само имати на уму, да је бок фијакера изнад крова аута, а кочијаш изнад тога бар за 70 - см., ако не више. И сад, кад један затворен ауто прође поред самих кола и то великом брзином, онда је немогуће са бока фијакера видети лица у аутомобилу а најмање шофера на предњој левој страни. Сведок сведочи нешто што је немогуће, што је нелогично и противно сваком искуству. За ово не треба вештачења. Ствар је и овако очигледна.

10 — Ово исто важи и за сведока Сотира Јовановића. зб. „Тиче“, фијакеристе кога у разложима пресуде нема, а који је такође тврдио да је са бока фијакера видео оно, што је сведочио на претресу од 25-XII 1931 године. Тај сведок је као најважнији требао да утврди, да ауто није стао

код апотеке „Спаситељ“. Међутим, о овој чињеници он се колебао, па прво тврди, да није видео да је стао, па после кад су заступници тужбе почели са упадицама, он се поправља и изјављује: да ауто није стао већ је прошао не задржавајући се. Ови сведоци тужбе не само да дају несигурне сведоџбе него се и међу собом не слажу.

Сада пак, на последњем суђењу тврди, да је видео Јована да шофира, седећи с десне стране у аутомобилу, не знајући да се волан налази с леве стране.

Исто тако тврди, да му је ауто прошао уз сама кола великом брзином, тако да је немогуће да је он Јову, кад му је овај прошао с десне стране, видео у затвореном аутомобилу на седишту. То значи, да он опт. Јована није ни видео, а још мање да је видео за воланом.

11.— Тако Никола Микић — Николић тврди:

Да је Јован седео с десне стране на предњем седишту, дотле остали сведоци да је седео с лебе стране. Сведок Никола каже: да је ауто задржао сведок Аксентије, а Аксентије тврди да у аутомобилу опт. Јован није био.

Кад је на суду судија овом сведоку поставио питање: да ли познаје опт. Јову, он је то потврдио, а кад му је тражено да опт. Јову покаже, он је показао на друго лице.

Исто тако, он је признао да је догађај посматрао од кафане „Београд“ са места са кога он није могао видети оно што сведочи.

Он тврди да је опт. Јован кад је ауто стао, изашао с десне стране аутомобила, а сведок је гледао с лебе стране и са велике даљине.

Док сведоци Војислав Петровић, Петар Петровић и др. тврде да је отишао опт. Јован у правцу кафане „Солун“ дотле Аритон Златановић на претресу од 12-III-1930 године, да је побегао у дућан Николе Стоиљковића. И док оби тврде да је опт. Јован побегао ка кафани „Солун“, дотле сведок Јован Николић, каф. од „Солуна“ тврди да је пошао од кафане „Солун“ и да ту уопште опт. Јован није био. Док сведок Војислав Петровић тврди, да је ауто ишао полагано дотле остали сведоци из оптужбе тврде да је ишао претераном брзином. Исто тако не слажу се ни у изразима, које је по њиховом тврђењу Никола упутио опт. Јовану.

12.— Милан Глигоријевић.

Сведочи о околностима, да је сведок одбране Стева Живковић изашао из споредне у-

лице и ако то није могао видети због тога што је сведок тако стојао да није могао видети ко иде из те улице.

13.— Душан Митровић као и сведок (14) Милан Глигоријевић.

15.— Радивоје Петровић.

Сведочи: као и Милан и Душан, али најбоље објашњава и своју и њихове сведошбе тиме, што каже, како је Електрично друштво у тој, побочној улици, а сведок Стеба само тамо и иде не иде на друга места, то је сигурно: одатле и ишао — закључује сведок.

16.— Таса Стојановић сведочи:

Био у кафани са Александром Коцићем и видео у колима опт. Јована и руса Димитрија који су прошли левом страном улице — а сведок био с десне стране улице, у кафани — и после мало времена чуо, да је ауто дете прегазно. Тада је сведок Александар њему причао како Јова не уме да тера ауто. Није знао чији је ауто, те је питао (а обома сведочи да је Јову видео).

На питање суда, да ли познаје опт. Јову изјавио је да га познаје, а кад је упућен да га нађе у публици, показао је друго лице. Затим се прабда, да није могао да позна Јову, што је прошло три године и што га познаје само кад тера ауто, „познаје га по терању аутомобила“.

Сведок Александар му је казао: да је то ауто Василија Миленковића и сведок га од тада познаје.

Тај сведок је имао да посведочи тужби: да је у аутомобилу био опт. Јован за воланом и кад је прешао апотеку „Спаситељ“. Ето каква је његова сведошба и какав је то сведок. Да није одбрана тражила упознавање оптуженог од стране сведока, његова би сведошба остала као истинита и не би се могла ничим оборити.

17.— Михајло Марковић и Костадин Марковић, имали су да осумњиче исказ сведока — Курте Раимовића, па су сведочили:

Да је на дан — два после догађаја дошао служитељ Централне банке, Благоје и казао: да узму меру и да направе панталоне сведоку Курти. Међутим сведок

18.— Чедо Тодоровић тврди:

Да је Курта дошао у радњу 10 јула 1929 год. и донео шајак за панталоне, чију је израд

платио отац оптуженика. Он је видео књиге у радњи и из њих је видео датум кад је посао узет у рад.

Посведочио је, да је отац оптужеников и раније и другим лицима чинио сличне поклоне.

19.— Стојан Јанковић, кифлар је такође један од интересантних сведока тужбе. Он је сведочио:

Да је идући поред реке ка мосту, поред кафане „Београд“ наишао на један ауто који је стојао пред ћупријом и свет око аутомобила, погледао је у ауто и унутра на седишту видео је опт. Јову како мирно седи а шофера руса скида полицаја из аутомобила — сведочи, дакле, да је Јова седео у ауту док су руса скидали, а међутим, сви сведоци тврде да Јове тада није било. Дакле, очигледно лажан сведок који се на исказ заклео, као и сведоци Таса Станојевић, Никола Микић и др.

20.— Бранко Ђокић — Џина, сведочи:

Да је видео оног дана, да је у ауту Васил. Миленковића, кад је ишао са станице, био опт. Јован и рус Димитрије. Видео да ауто није застао пред апотеком „Спаситељ“, већ ишао и даље напред ка пијаци. Сведок је скренуо десно поред апотеке „Спаситељ“ у улицу, идући Кукаребој кући, возећи неке жене „Свецове“. После кад се вратио, срео је ауто који је носио повређено дете. — за воланом с лебе стране, седео је опт. Јован а рус с десне стране, а позади су биле две или три женске.

21.— Драгољуб Тошић, из Лесковца, сведочи:

„У јуну месецу, када је прегажено дете Мирка Стојановића, био сам код чесме, која се налази у близини трафике и споменика. К чесми сам ишао од гимназије јер сам хтео да пијем воду.

Кад сам се приближио чесми за два метра чуо сам знак сирене, окренуо сам се у правцу откуда иде ауто који је својина Василија Миленковића, а исти вози опт. Јован. С десне стране шофер рус, унутра две женске. Ауто је прошао поред мене приличном брзином, а ја сам застао код чесме, јер нисам могао одмах захватити воду, пошто је једна особа захваћала воду. После овога за пола минута од како је ауто поред мене прошао, чуо сам врисак неке циганке, која је била са противне стране на тротуару код касапнице на углу. Ауто се зауставио.

Око њега се почео скупљати свет. Ја сам поју-
рио тамо. Стигао сам други, јер је пре мене до-
шао један касапин. Кад је тамо дошао нашао
је дете пок. Мирка прегажено, а у колима је био
шофер с лебе стране а позади само две женске.

Опт. Јована у овом моменту нисам видео
у аутомобилу.

У моменту гажења нисам видео дете, јер је
било заклоњено аутом Врањкића, а кад је ауто
одмакао, ја сам лепо видео да је дете прегаже-
но. Позитивно знам да ауто Врањкића није пре-
газио дете. Од како је дете прегажено па кад
сам ја дошао на лице места прошао је један ми-
нут. Дете сам нашао у повијеном стању са нога-
ма споља, мало накосо.

Опт. Јована нисам лично познавао, али сам
га из виђења познавао, а учили смо гимназију
у Лесковцу, само је он био старији по школи
три године.

Дете је смештено у ауто Врањкића. Ауто
је окренут у назад к десној страни.

Пошто је сведоку прочитан записник изјави:

Да је у моменту пролажења аутомобила о-
братио пажњу само на шофера, а унутрашњост
аутомобила није загледао и незна ко је био у
ауту. Кад је ауто стао и он пришао ауту видео
је унутра две женске које су биле позади и ру-
са напред за воланом.

Николу Стоиљковића није раније познавао
а сада га познаје, али се не сећа да је тога мо-
мента он био присутан на лицу места и није
чуо „Јобо, Јобо“.

22. — Александар Ђокић.

У аутомобилу био је опт. Јован, који је
управљао аутом. Његова је радња испред апо-
теке „Спаситељ“ ка станици. Није видео да је
ауто застајао пред апотеком „Спаситељ“, јер
није обраћао пажњу.

На претресу од 12-III-1930 год. Александар
је сведочио, да је ушао у своју радњу.

На претресу од 12-III-1930 год.. Овај сведок
ово није сведочио, што сведочио на последњем
претресу.

23. — Војислав Димитријевић — Смејурија.

Његова је радња нешто ниже од апотеке
„Спаситељ“, идући ка станици. Није обраћао па-
жњу на то да ли је ауто стао код апотеке.

24. — Милутин Кулић имао је да сведочи:

Да је видео ауто пред апотеком „Спаситељ“ и да пред апотеком није стао. Он је међутим, после дужег набаљивања од стране суда, рекао само толико: Кога је интересовало да га прати? Цилетова сина и данас не познаје.

Б. — СВЕДОЦИ ИЗ ОДБРАНЕ

Сведоци који су били у аутомобилу Када се несрећа догодила:

1. — Мила кћер Горче Стојановића, сада жена Др. Милентијевића, несродна и неизузета, сведочи:

Да се опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“, да је одатле шофирао опт. Димитрије. Кад је ауто заустављен отишла је у радњу Стојана Биболаревића (овај то потврђује).

2. — Злата жена Ђорђа Стојановића, несродна и неизузета, сведочи то исто.

Сведоци који су видели догађај:

3. — Стоиљко Стошић, сведочи:

Догађај се десио уз његов киоск. Видео је кад је пок. Ђорђе покушао да претрчи испред аута ка дућану Тасе Митровића и био прегажен од аутомобила. Још није видео а не зна ко је шофирао, а видео је да је рус био напред.

4. — Таса Митровић, сведочи:

Пред његовим дућаном се догађај одиграо. Видео је да је из аута изашао рус, опт. Димитрије.

5. — Роска Марковић, сведочи:

На претресу од 25-XII-1931 год. кад је ауто прегазио дете, била је у близини и догађај видела. Видела је у ауту само руса и неке женске. Рус је терао ауто и био за воланом. Да је опт. Јован био у аутомобилу морала би га видети.

6. — Мајтапа Курте Раимовића, и

7. — Курта Раимовић, сведоче:

Да у моменту гажења опт. Јован није био у аутомобилу, него је шофирао рус. Викао је: „Стој руски“ (ово му потврђује сведок Душан Николић — Чакр бр. — II — Б—24).

8. — Живојин Костић, неизузет, сведочи:

Видео је гажење. Шофирао је рус, опт. Димитрије.

9. — Стеван Живковић, несродан, неизузет, сведочи:

Видео је да је у ауту рус, који је шофирао.

10. — Драгољуб Маринковић, сведочи:

Видео је кад је Ђорђе покушао да пређе на десну страну улице. Ауто је свирао два пута, али пок. Ђорђе мимо свирања, мислећи да ће моћи прећи улицу, потрча испред аута и овај га згазио. Шофирао је рус а позади седеле три женске.

11. — Исак Карио, несродан, способан, сведочи:

Видео је гажење. Шофирао је рус. Чуо је сирену и окренуо се, и видео да је дете покушало да пређе улицу.

12. — Аксентије Ивановић, полицаја општински, сведочи:

Видео је када је тужиочево дете претрчало од чесме ка дућану Тасе Митровића. Наишао ауто и згазио га. Он је задржао ауто у коме је био рус и три женске. Ауто је ишао обичном брзином. Када је зауставио ауто, врата на аутомобилу нису била отворена. Руса опт. Димитрија, скинуо је и одвео у полицију. Он је одређен да пази на саобраћај и брзину возње кроз варош. Аутом је шофирао рус, а опт. Јован у аутомобилу није био. Кад је рекао русу да је згазио дете, он се згрануо.

13. — Ђорђе Стојановић — Шупљага, сведочи:

У ауту је видео руса, опт. Димитрија, а опт. Јована није видео. Кад је ауто стао изишао је рус.

14. — Глигорије Поповић, поп Наћин: у свађи је са оцем опт. Јована, али неће дете да напада, ако оца мрзи. Видео је:

Да је на предњем седишту био рус, опт. Димитрије. Обај сведок, иначе најугледнији у вароши, који је иначе у завади са оцем опт. Јована, тврди под заклетвом да опт. Јован за време гажења није био у аутомобилу, већ опт. Димитрије и три женске.

Сведоци који су били присутни кад је полицајац ауто задржао:

15. — Чедо Николић, неизузет, сведочи:

Кад је ауто стао видео је на предњем седишту према волану опт. Димитрија. Видео је

кад је сведок Милан Крњић скинуо шофера руса из аутомобила.

15. — Глигорије Стојановић, неизузет, сведочи:

Кад је ауто заустављен од полицајаца у аутомобилу је видео само опт. Димитрија и тврди под заклетвом, да у аутомобилу у моменту када је стао нико од мушких није био, сем опт. Димитрија.

17. — Михајло Станковић, служитељ поште, сведочи:

Шофирао је рус седећи с лебе стране, с десне никога није било. Под заклетвом тврди да опт. Јована није било у аутомобилу.

18. — Трајко Јањић, неизузет као и остали, сведочи:

Кад је ауто стао, шофирао је рус, а позади су биле три женске.

19. — Јован Николић, кафџија од „Солуна“ кафане види протокол претреса од 25-XII-1931 год.), сведочи:

Видео је кад је ауто стао, да је из њега изашао с лебе стране шофер рус а позади три женске. Опт. Јован није био у аутомобилу.

20. — Светозар Пешић, неизузет, сведочи:

Видео је да је опт. служитељ зауставио ауто и у ауту су биле три женске и рус, опт. Димитрије.

21. — Милан Станковић, тадањи служитељ општински, сведочи:

Позвао га је Аксентије и кад је дошао затекао је на седишту опт. Димитрија, који је молио да га пусте да отера ауто, али га они нису пустили.

22. — Таса Цветковић, тадањи општински полицајац, неизузет, сведочи:

Кад је ауто стао на седишту је био рус а опт. Јована није било у аутомобилу. Позади су биле три женске.

23. — Никола Стоиљковић, трг., сведочи:

Кад је ауто згазио дете притрчао је ауту и видео у њему три женске а напред шофера руса. Опт. Јована није било у аутомобилу, нити је он са њим говорио.

24. — Душан Николић, неизузет, сведочи:

Видео је руса и три женске у аутомобилу. Рус је ту пред њим и осталима одмах признао

да је нехатно прегазиио дете а присутни му говорили: „Стани руски!“.

25. — Светозар Пешић, на претресу од 25-XII-1931 год. сведочи:

У допуну ранијег исказа тврди да је био близу аутомобила и да је видео у аутомобилу од мушких само руса и неке женске.

26. — Милан Крњић (прив. учесник Мирко му је паша-ног по првој жени), сведочи:

Видео је руса у аутомобилу и то онда кад је ауто стао и свет се окупио. Догађај иначе није видео. Том приликом је претио русу.

Сведоци који подкрепљују исказе сведока из одбране:

27. — Властимир Цекић, ђак текстилне школе, несродан и неизузет, сведочи:

Видео је кад је опт. Јован сишао код апотеке „Спаситељ“ и ушао у улицу у којој станују браћа Кукари. Опт. Димитрије узео је да шофира од апотеке „Спаситељ“.

То је ђак, способан сведок. И кад имамо овакве сведоке — зар треба веровати сведоцима из тужбе (касапима и фијакеристима) а не веровати једном сведоку оваквом, који нема разлога да лажно сведочи.

28. — Благоје Живковић — Базарђан, сведочи:

Ауто се зауставио пред апотеком „Спаситељ“, шегрт његов изашао је, погледао и рекао му да се задржао ауто Цила Миленковића и да је из њега изашао, скинуо се опт. Јован.

29. — Чедомир Тасић, пекар, сведочи:

Видео је кад је ауто долазећи од станице стао пред апотеком „Спаситељ“, и из њега изашао један младић, а рус узео да шофира. После четврт сата, чуо да је неко дете од аута пострадао.

30. — Ђура Вилдман, сведочи:

Код апотеке сишао је опт. Јован, а рус продужио да вози.

Позади су биле три женске.

31. — Александар Цветковић, сведочи:

Видео да се опт. Јован скинуо код апоте-

ке „Спаситељ“, рус продужио да вози и после
чуо да тај рус прегазио дете.

32. — Милан Ђорђевић, сведочи:

Видео да се код апотеке „Спаситељ“ ски-
нуо опт. Јован из аутомобила, а рус преу-
зео да шофира даље. Позади су биле три женске.

33. — Душан Савић, трг., (види претрес 12-III-1930 г. и
25-XII-1931 године), сведочи:

Кад је ауто дошао до „Спаситеља“ апотеке
опт. Јован се скинуо, машић руком онима у
аутомобилу у знак поздрава.

34. — Ђока Ђорђевић — Кукар, инд., сведочи:

Видео је кад је ауто прошао поред њего-
ве радње (која је у истој улици даље од апотеке
„Спаситељ“ идући месту дела), да шофира рус, а
унутра три женске.

После, чуо, да је дете прегажено.

35. — Зора Тодоровић, не изузета, сведочи: (види испит
на претресу од 25-XII-1931 год.)

Кад је чула за гажење истрчала је да види
своју децу и видела је опт. Јову да иде из Ку-
кареве улице ка Мазнићевој кући, што потпуно
утврђује одбрану опт. Јована, да се је скинуо
пред апотеком „Спаситељ“, па пошао ка кући
Кукара и одабде ка кући Мазнићевој.

36. — Надежда Тодоровић, сведочи:

Да је видела опт. Јована да разговара са
сведоком Олгом Мазнић, кад су наишла кола
са погинулим Ђорђем идући санаторијуму Др.
Конфина и Др. Деклеба, који се налазио иза ку-
ће Кукара.

37. — Олга Мазнић, сведочи:

Да је доиста у то време опт. Јован дошао
њеној кући и са њом разговарао.

38. — Стојан Биволаревић, сведочи:

Да је сведок Мила Стојановић, кад је ауто
задржан сишла, дошла у његову радњу и рекла:
Јово, шта нас остави да нас рус вози? Да си ти
био, ово се не би десило.

39. — Петар Ђорђевић, шофер, сведочи:

Оног дана кад је дете прегажено возио је
ауто Косте Врањкића и прешавши мост на ре-

ци и идући чесми, у чијој се близини дело догодило, видео је, да је ауто Василија Миленковића терао шофер, рус Димитрије и то саопштио и газдарици рекавши јој: гле, Димитрије тера кола! То је запазио у пролазу (сусрео се са аутом који је дете прегазео). У томе је он стао пред радњом Аранђеловића, где је његова газдарица имала да пазари, видео је масу света око аутомобила Василија Миленковића. Пришао је одмах и у његова кола примио повређено дете.

40.— Миодраг Николић, индустријалац из Параћина, један културан и у иностранству школован човек, посведочио је:

Видео је дете испод точкава, а затим ауто пројурџи даље.

Видео је пред кола човека у кошуљи кад је ауто стао.

41.— Исак Карио (код суда 9-XI-932), сведочи:

Био је код киоска, где је купио цигарете, чуо је сирену, окренуо се и видео ауто. Деца претрчавала улицу, видео је кад се једно дете вратило да узме књигу, која му је пала при претрчавању. У томе је наишао ауто и прегазео га. Наишао полицајац, дигао штап да заустави ауто. Сирена је свирала, те се он — сведок окренуо себе ради и тада је видео, да се дете спотакло и пало. Аутом је шофирао рус Димитрије, а опт. Јован није био у аутомобилу.

42.— Милан Стојановић, „Кумаревка“ је сведок тужбе, али он није сведочио оно што је тужба тражила, већ у корист одбране. Сведочио је — в. протокол претреса од 9 новембра 1932 год.

Ауто је ишао обичном брзином, а ко је терао он незна. Ушао је у своју радњу и незна да ли је ауто стао пред апотеком.

Сведок Влајко Прикић питао га је: чији је ово ауто. Он му је одговорио — Цилетов. Влајко је тада рекао: да је њега — Влајка тај ауто хтео раније да прегазе. — (Дакле, сасвим супротно сведоку тужбе Влајку Прикићу).

43.— Јордан Младеновић, сведочи:

Ауто није ишао сасвим полако, ишао је средњом брзином, мањом него оном што аутомобили иду у Београду.

Дете је покушало да претрчи на тротоар, ауто га закачио тако што га предњим точком згазио, а затим га окренуо једаред. Видео је дете крваво кад је ауто прошао. Ауто се зауставио испред ћуприје. (в. саслушање на претресу од 9 XI-1932 г.).

44.— Александар Коцић. Ово је сведок тужбе, али како није посведочио оно што је тужбом, претстављено да не посведочити, већ је потпуно утврдио одбрану опт. Јована, те је ушао међу сведоке одбране. Овај сведок је посведочио:

Седео је код прозора у кафани и разговарао са сведоком Тасом Станојевићем. Видео је ауто који је возио великом брзином ка станици. Кад је отуда прошао, ишао је средњом брзином. Кад се ауто враћао рус је седео за воланом, даме позади. Никог другог није било. (Овај сведок сведочи моменат од апотеке „Спаситељ“, кад се је дакле, ауто упутује месту дела, пошто се је опт. Јован код апотеке скинуо).

45.— Зона уд. Глигорија Петровића (сада у завади са оцем оптуженика), сведочи:

Оног дана кад се дело догодило, чула је како неки ђаци пролазећи поред њене куће говоре да је Цилетов ауто прегазио дете. Мало после тога наишао је код ње у двориште опт. Јован. Том приликом му је рекла да је од деце чула: да је његов ауто прегазио једно дете. На то је Јован одмах отишао, не сачекавши слатко и кафу, којим је она нудила да га послужи. Јован је и раније, пре овог догађаја, долазио њеној кући, кад аутом, каткад пешице (ово је рекла на питање заступника Г. Манића, али то није ушло у протокол). В протокол претреса од 9-XI-1932 год.

46.— Роска жена Љубе Стојановића — приватни учесник Мирко јој је брат од ујака, сведочи:

Наишли ђаци и причају да је дете згажено. После два минута опт. Јова изашао из капије Аце Хаци—Костића и ушао у капију Зоне уд. Горче Петровића.

47.— Благоје Тодоровић, сведочи:

Пришао је ауту кад је видео масу света око места догађаја. Том приликом видео је у аутомобилу шофера Димитрија, а опт. Јован није био. Видео је сведока Крњића, како је револтиран дигао штап да удари шофера руса.

48.— Гавра Чуљковић — отац опт. Јована је сестрић сведоку — сведочи:

Да је означеног дана у тужби видео кад је пред апотеком „Спаситељ“ мало застао ауто и из њега изашао опт. Јован продужујући ка кући Кукара.

Потом ауто продужи пут. Он је то видео са тротоара пред радњом Проке Цакића — Белог на супротној страни.

Не сећа се да ли је то било пре или после подне, али мало после одласка аута чуо је да се је догодио несрећан случај, којом приликом је дете прегажено. (б. претрес од 9-XI-1932 год.).

49.— Милан Миленковић, трг., сведочи:

Ништа незна о догађају. Његов син Стојадин Миленковић пошао је хрђавим путем: коцка се, пије, хоће да слаже. Сада не живи у кући сведоковој.

50.— Милан Крњић, прив. учесник му је пашеног по прој жени, — сведочи:

Да је видео руса у аутомобилу и то онда кад се маса света скупила и ауто стао. Иначе сам догађај није видео јер је био у штедионици. Том приликом је претио русу. У аутомобилу више никог није било. (б. протокол претреса од 9-XI-1932 год.)

51. — Никола Коцић, берберин. На њега је са стране тужилаца много полагано, али је посведочио:

Дошао је на лице места онда кад је сведок Војислав Петровић узео прегажено дете у руке и том приликом је видео у колима шофера руса, на кога је Милан Крњић нешто бикао, и три женске, а опт. Јована није видео. Кад је Крњић на руса бикао, овај је одговорио: „њет, њет“. (б. записник од: 9-XI-1932 год.).

52. — Димитрије Стаменковић, сведочи:

Да је наишао преко моста, видео ауто Цила Миленковића, из кога су изашли рус шофер и три женске, а опт. Јована није видео. Наишао је пошто је дете прегажено и ауто стојао. (б. записник од 9-XI-1932 год.).

53. — Трајко Рајковић, сведочи:

Ауто стао код апотеке „Спаситељ“. Из аута сишао син Цилетов (опт. Јован) и отишао у улицу Кукара, после чуо да је дете прегажено. (б. записник од 9-XI-1932 год.).

54. — Светислав Константиновић, сведочи:

Код апотеке „Спаситељ“ скинуо се из аута један младић за кога сада зна да је опт. Јован. (в. записник од 9-XI-1932 год.).

55. — Бора Туцаковић, на протоколу КЗП./31. сведочи:

37

О самом догађају не знам ништа, јер нисам био на месту где се је дело догодило. И опт. Крисина и опт. Јована врло добро познајем. Означенога дана, а у које доба дана не сећа се сада тачно, стојао сам на углу близу хотела „Солун“, кад је у мојој близини стао један ауто. Из њега видех како изађоше опт. Крисин, кћи Василија Миленковића и још једна или две даме. Тада ми један од пролазника рече, да је тај ауто прегазиса једно дете. Ко је тај пролазник био сада не могу да се сетим, а ваљда га нисам ни познавао. Опт. Јована нисам видео да је изашао из аута, нити сам га ма где у близини видео.

На претресу код суда од 9-XI-1932. г. на питање држав. тужиоца, објаснио је:

Да је изашао из кафане „Солун“ (која се налази на десетак метара од угла — касапнице) и у моменту кад је ауто стао, био је на хошку код касапнице Ранђела Петковића и видео, кад је рус изашао с лебе стране, а даме с десне. Јована није видео да је изашао из аутомобила, нити га је ма где видео у близини. Руса је познавао раније као кочијаша код Цилета Миленковића.

56. — Драгољуб Петковић, гвожђ. трговац, (в. записник од 12-III-1930 год.) сведочи:

Ауто је прошао поред његове радње (која се налази у близини места несреће). На предњем седишту је био рус а позади женске. Опт. Јована није у ауту видео. Ауто је ишао обичном брзином.

57. — Благоје Цекић, сведочи:

На претресу од 25-XII-1931 год. мења исказ дат код полиц. власти и каже, да није видео да се је ауто зауставио код апотеке и да је изашао опт. Јова. Али је, кад је ауто прошао поред његове радње (која је удаљена од апотеке 20 — метара идући месту дела), видео у аутомобилу три женске и опт. Димитрија који је аутом управљао.

Т р е ћ и д е о

Разлози противне стране о доказу чињеница

1. — Да је била претерана брзина, противна страна се позива, напр., на сведока Драгољуба Маринковића (II - Б. 10 из одбране). Међутим, док се за ово позива на сведока Драгољуба, дотле овој сведоци с друге стране — да је шофирао рус, не признаје веродостојност и истинитост. Признаје му дакле, да је могао видети брзину, али му не признаје, да је могао вилети ко је аутом шофирао. Док противна страна за доказ брзине аута узима исказ сведока Драгољуба, дотле и не помиње сведоке Јордана Младеновића (II. Б. 43), Драгољуба Петковића, (II. Б. 56) па чак и сведоке тужбе о Војислава Петровића (II. А. 1) Милана Стојановића -- Кумаревке (II. Б. 42) и др.

2. — Кад је реч о сведоцима одбране, онда се противна страна позива на то, да је ауто Вас. Миленковића ишао неколико пута кроз варош за то после подне, те се због тога могу сведоци и варати. Међутим, ако су се могли варати сведоци одбране о томе да је шофирао рус, исто тако и са истих разлога могу се варати и сведоци тужбе о томе да је у даном моменту шофирао опт. Јован.

Исто тако нахођење противне стране, да су се сведоци одбране могли варати у томе: да ли се је Јован скинуо код апотеке зато што нису имали разлога да обраћају пажњу на то, не може се признати, а да се не призна у исто време и то да су се са истих разлога могли варати и сведоци тужбе (Бранко Ђокић и ост.), који тврде, да се ауто није задржавао код апотеке и да се опт. Јован није скинуо, јер ни они нису имали разлога да обраћају пажњу на то.

3. — Сведоци који су седели пред кафаном „Венац“ нису могли, примићује противна страна, видети да је опт. Јован отишао и у коју улицу, већ само да је зашао у улицу Кукареву. Међутим, та је кафана одмах до дућана Благоја Живковића, који је на углу и једним делом у главној улици а једним у улици Кукаревој. Према томе могли су видети где је Јован отишао. У осталом, довољно је да су видели да се је скинуо и изашао у улицу Кукареву, одн. да није продужио пут аутомобилом ка месту несреће.

Интересантно је међутим, да док противна страна оспорава могућност пом. сведоцима да виде да је опт. Јован отишао у Кукареву улицу, дотле тврди да су сведоци Милан Глигоријевић, Душан Митровић и Радивоје Петровић могли видети да је сведок Стеван Живковић био у побочној улици, Учитељ Јосифовој, у којој се налази кућа, у којој је смештено Електрично друштво, и ако су догађај по-

сматрали са места које се налази пред трећим или четвртим дућаном од ћошка.

4. — Док противна страна налази да шофер аута Брањкића, који се сусрео са аутом Циле Миленковића, није могао да види ко је шофирао аутом Цилетовим, и кад он тврди да је шофирао рус, његов исказ не вреди, — дотле, налази, да су то могли да виде кочијаш Јован и шофер Ђокић Бранко и ако их је само мимоишао ауто Вас. Миленковића „врло великом брзином и у мало да закачи фијакер“, како вели сведок Јован.

5. — Сведоци, који су посматрали ауто у пролазу могли су, вели противна страна, сугерирати себи, да опт. Јован није био у аутомобилу, па тако сведочили. Међутим, питање се поставља, зашто они сведоци који су тврдили да је опт. Јован био у аутомобилу, нису могли то себи сугерирати, кад би то било логичније и природније због тога, што су и раније а и тога дана, виђали да опт. Јован обично тим аутомобилом шофира.

6. — Противу исказа Ђоке Ђорђевић и Миодрaга—Милета Ђорђевића (II. Б. 34) и сведока Александра Цветковића (II. Б. 31) противна страна наводила је:

Прво — неслагање између Ђоке и Милета у томе што је сведок Миле сведочио: да је изашао опт. Јова, а узео да шофира рус, а Ђока пак: да је видео да је се скинуо Јова а продужио рус да вози. Ово у ствари не представља никакво неслагање, а затим ако и има неслагања оно је о споредној и небитној ствари. Главну ствар сведочи и један и други: да се Јова скинуо код апотеке „Спаситељ“.

Друго — противу истинитости свих трију сведоци наводи се само то, што је, вели се, било немогуће да се сва тројица нађу за време посла пред дућаном. Међутим, није тачно да само то може бити разлог за неважност тих сведоци, а друго с обзиром на искуство и природу ствари, (да они врше истовар и утовар робе и др.), то се појављује као могуће и истинито.

7. — Примећивано је противу сведока Властимира Цекића (II-В-27) ђака текстилне школе, да је он случајни пролазник и да као такав није могао видети оно што сведочи (да се је опт. Јован скинуо код апотеке). Док се тако тврди за сведока Цекића, дотле се налази да су сведоци Јован Младеновић, Бранко Ђокић и др. могли запазити да се опт. Јован није скинуо код апотеке. И док је он — Цекић случајни пролазник, — дотле Ђокић, Младеновић и др. то нису, дакле једна немогућност очигледна.

8. — Чуљковићу Гаври (II—Б—48) и Рајковићу Трајку (II—Б—53) противна страна не поклања вере зато, што се ови не слажу у питању места одакле су видели оно што сведоче. Међутим, сведоци су објаснили то у својим исказима, тако што је Гавра, идући кафани „Венац“ имао да

пређе улицу, па сачекао пролаз аута, а Трајко такође ишао ка кафани да пије кафу, јер му се радња ту негде налази.

Што су се они после нашли у кафани, то ни у колико не утиче на важност сведоџбе, нити може чинити сумњивим тако јасно и одређено дате сведоџбе.

9. — По томе што је сведок Константиновић (II-B-54) сведочио: да је младић сишао, а остао рус, противна страна налази, да је сведоџба неистинита, јер русу на чело не пише да је рус. Међутим, сведок је објаснио, да Василије Миленковић пазари у радњи у којој је он — сведок помоћник, па познаје руса отуда, што је рус долазио за робу и отуда што је сведок робу носио кући Вас. Миленковића.

10. — За сведока Драг. Петковића (II-B-56) тврди се да је ауто видео из средине радње, а радња је мрачна, то није могао добро видети. То пак што сведок сведочи, да је видео само руса, то противној страни даје разлога да верује, да је рус био с десне а Јова с леве стране. Међутим, таква претпоставка лишена је сваког основа и ретко произвољна.

11. — Сведоци из одбране су по тврђењу противне стране све случајни сведоци и људи који су запослени, те нису могли ни обраћати пажњу, ни запазити тачно нити пак то упамтити. Међутим, ако је тако за сведоке из одбране, онда зашто не би то исто важило за сведоке прив. учесника, одн. тужбе.

Зашто онда, не узети сведоке из аутомобила и општинске службенике, који су то могли запазити, јер су то по свом положају у коме су се налазили, морали видети и тачно упамтити.

12. — То што се Јова скинуо код апотеке ствара сумњу код противне стране, тако да сва објашњења његова противна страна не може примити. Чини јој се нелогично да је Јован могао напустити госте своје сестре, па отићи на другу страну. Опт. Јован тврди да је пошао на састанак са О. М. а то раније није тврдио. Опт. Јован се је бранио тако и пре, а одбрана је то баш нарочито подвукла. Противну страну објашњење опт. Јована не убеђује, а међутим, цео свет зна о симпатијама које су опт. Јован и О. М. гајали једно према другом тако да су се у свако доба дана виђали заједно. Ово је одбрана мислила да утврђује сведоцима, али се је из разумљивих разлога томе успротивио опт. Јован. Зар не даје довољног објашњења за све тај факат, што су га сведоци доиста у том моменту видели код О. М. Зашто се тамо није дуже задржао не казује ништа, јер томе могу бити узрок стотину разних и оправданих разлога.

13. — За доказ о кривич. одговорности опт. Јована противна страна узима исказ сведока Војислава Петровића

(II - A - 1), осуђиваног за крађу, јер тврди да сведоку то ништа не смета, јер се је он поправио. Али зато противна страна сматра да је сумњив сведок Аксентије Ивановић, заклетни општински службеник, због тога што је само одговарао пред судом, па пуштен испод суђења, јер је суд нашао да није ни било кривич. дела, дакле да је утврђена не само његова невиност, него да није утврђена ниједна радња коју би закон пресуђивао као кажњиву. Ово се види из решења суда Бр. 3389 од 21 - I - 1931 г., које је у препису донео држав. тужилац. Њега, дакле, противна страна сматра још увек сумњивим.

Аксентије је трчао аутомобилу у сусрет да га заустави и зауставио га, али противна страна ипак, налази да он није могао видети оно што сведочи.

14. — За сведока Стојадина Миленковића (I - A - 6), противна страна има само хвале. То што су докази поднети о његовом владању и карактеру, против. страна сматра да је доказ само о бујности његовог младићског доба, а никако о сумњи у његову вољу да каже истину. И ако је напустио кућу свог оца због живота коме се одао (в. исказа Милана Миленковића II - Б - 49 ове жалбе) ипак га противна страна не сматра скитницом нити налази да се је одао рђавом животу. Он је, по њој, један бујан младић, на кога се не треба „бацати блатом, већ му прогледати кроз прсте“. „Грех је што се Стојадин хоће да одгурне“, па зато га је противна страна узела да одбрани. Нигде се није чуло да отац овако сведочи противу сина, упркос осећаја очинског. Противна страна докле налази да је Стојадину требало прогледати кроз прсте и да није требало потрзати оца да сведочи противу сина. А требало је пустити да се на основу исказа оваквог сведока осуди невин човек, уништи воља за животом и створи разочарење код једног младог и једног примерног младића, младића без мане и порока, дипломираног правника, одличног нашег колегу. Требало је пустити да се верује једном сведоку за кога је утврђено да се је одао рђавом животу, да се не може да врати на прави пут, само да би се овоме прогледало кроз прсте и да се не би вређали осећаји родитељски. Претстављен је као добар младић, а рођени отац каже: да се је одао пићу, коцки, ноћном животу, да му не треба веровати, јер хоће да лаже.

15. — Исказ Миле Стојановић: „Јово, Јово, шта нас остави“, противна страна тумачи, да је тиме хтела рећи: што нас саме обде на калдрми остави. Међутим, сведок Стојан Биволаревић (II - Б - 38) је посведочио, да је Мила казала: „Јово, Јово, што нас остави? Да си ти био, не би се ово десило“, показујући тиме јасно да је реч о скидању Јовановом код апотеке и о препуштању шоферирања аутом шоферу русу.

16. — За Тасу Цветковића (II-B-22) противна страна тврди, да није могао видети оно што сведочи само зато што је, вели, његова пажња била сва сконцентрисана на прегажено дете коме је у сусрет потрчао. Међутим, и ако је сведок тужбе Војислав Петровић сведочио да је он први притрчао детету, њему противна страна не спори да је могао видети ко је аутом шофирао, нити за њега тврди да је његова пажња била управљена само на прегажено дете, као што је по њеном тврђењу, био случај са сведоком Тасом Цветковићем.

17. — Противна страна налази, да је исказ сведока Душана Николића, (II-B-24) без вредности стога, што је, вели се, он дошао доцкан. Међутим, тај сведок сведочи: да је видео руса и три женске у ауту; да је рус признавао гажење, а свет говорио: руски, руски, ћорав ли си! Тако сама садржина сведоцбе демантује наводе противне стране. То што је посведочио, да је свет нападао руса, најачи је доказ да је тај свет видео, ко је гажење извршио.

18. — То исто се тврди и за Милана Крњића (II-B-26). Међутим, овај сведок говори о моменту заустављања аута, и сведочи: Кад је ауто стао, рус је седео према волану, па од сведока и осталих скинут. Сведок Милан чак претио русу. Зашто би то чинио, ако и он и сви присутни нису видели да је он шофирао у моменту гажења.

19. — За сведоцбу Драгољуба Маринковића (II-B-10) противна страна налази да је то сведоцба једног обичног пролазника, и његово запажање не преставља друго до запажање случајног, незаинтересованог пролазника. Сведок је био код киоска, који је поред саме чесме, на метар раздаљине, у једној линији, једно поред другог. Но, како се свет за неколико секунди сакупио, то он није могао ни видети оно што сведочи. Међутим, Драгољуб Тошић (II-A-21), сведок из тужбе, који је догађај од чесме посматрао, противној страни, није случајни пролазник и њему ништа није сметала сакупљена маса света, да види оно што сведочи.

Интересантно је, да противна страна а за њом и суд у пресуди, кад оцењује сведоке одбране, који тврде да је рус шофирао а не опт. Јован, одбацују исказе њихове зато што нису видели и извршење дела, дотле се овде и код других сведока одбацује исказ и ако је то очевидац догађаја био.

20. — Противна страна је нарочито подвлачила богатство оца оптуженика, као и његову моћ и то за све време суђења. То није било без дејства, јер је наступило појмљиво устручавање, да се не би рекло да се је подлегло том богатству и том утицају. У исто време учињен је и утисак на публику, која је у великој већини, ако не и искључиво, била престављена сиромашнијим светом.

Међутим, сведочили су и људи, који су по богатству равни оцу опт. Јована; а затим и ако не равни а оно од њега независни, или пак чак њему и непознати (Ђура Вилдман, Глигорије Поповић, Бора Туцаковић, Драг. Маринковић и т. д. и т. д.)

21. — Михајло Станковић (II-B-17), служитељ, поште сумњив је сведок, према тврђењу противне стране, са два разлога.

Прво, што он сведочи да је дигао руку и викао русу да стане, а међутим, то нико није други посведочио да је видео и друго, што је по исказу сведока Душана Јањића, управ. поште, причао да је Цилетов син (опт. Јован,) прегазио дете.

Међутим, ако нико није посведочио, да је видео подигнуту руку сведока Михајла, не значи да је његова сведоцба само због тога неистинита. Најзад то је једна споредна околност, па према томе и да је неистинита, не може значити да је неистинит и онај део сведоцбе о главној ствари. После тога, зар је то морао неко и да запази. Зар се не може претпоставити, да остали испитани сведоци то нису видели, или ако су видели да се после три године тога не сећају.

И најзад, зар није могуће да је то неко и видео и чуо, али да тај о томе није питан, те да није ни казао, или да се тај у опште пред судом није појављивао.

Ни исказ сведока Душана Јањића није у стању да доведе у сумњу исказ сведока Михајла Станковића зато, што је Михајло одмах затим пред полиц. влашћу дао исказ противан томе што сведок Душан сведочи, па при том исказу остао на свима претресима и то казивање своје заклетвом потврдио, тако да и та постојаност у исказивању даје доказа о веродостојности исказа његовог: да је у моменту гажења шофирао рус а не опт. Јован.

22. — Сведоцба сведока Исака Карио (II-B-41) сумњичи се са ових разлога:

Сведок је посведочио да је чуо пуцање костију. Противна страна не верује да се то могло чути од мотора, па кад се то није могло чути, онда цела сведоцба његова нема вредности. Међутим, ноторно је позната ствар да се пуцање коже може чути код прелома костију на нози, кажу: „пуче као пушка“. Затим, зар је то толико важна околност, да кад би се утврдило да је неистинита, да због тога треба одбацити сведоцбу о главној ствари. И најзад, зар сведок није могао да верује да чује и прскање костију због језивости догађаја и можда слабих нерава његових. Зар нема случајева, где сведок неког догађаја за дуже време не може заборавити тај догађај и да му се чак привиђа да чује позивање у помоћ, пуцањ, вриску и т. д. једном речи, сведоку се то могло и причинити, па да ипак не буде његова сведоцба сумњива и

у оном делу, о главној ствари, а наиме: да је у моменту гажења шофирао рус.

Сведок је тако исто посведочио, да је потрчао, стао на платформу аута, окачио се о исти да би га зауставио. Противна страна сматра, да је цела ова сведоџба неистинита стога што то нико од сведока, које је противна страна о томе питала, није потврдио да је видео сведока Исака на платформи аута. Међутим, очигледно је да ту околност нису морали да виде и остали сведоци, јер је сва пажња била обраћена или детету или задржавању аутомобила како шофер као кривац не би побегао. Да је неко посведочио да Исак у опште није био ту, већ на другој страни негде, онда би могло бити речи о неистинитости ове сведоџбе.

23. — Курта Раимовић (II-B-7).

Овај сведок је посведочио да је, видевши да ће рус прегазити дете, викнуо: „Стани руски!“ Како то нико није посведочио, то сматра противна страна, да је цео исказ сведока лажан. Међутим, то прво није у стању да створи сумњу у истинитост ове сведоџбе; а друго сведок Душан Николић (II-B-34) потврђује истинитост ових речи и присутност сведока Курте на самом месту дела. (Сведок Курта је носач, а ту где се је дело догодило, обично стационирају носачи.).

Сведоци Костадин и Михајло Марковић (II-A-17), посведочили су да је сведок Курта на дан — два по делу дошао у радњу Чеде Тодоровића да му се на рачун оца оптужениковог Василија Миленковића сашију панталоне од шајка.

Због овог противна страна одбацује његову сведоџбу. Међутим, сведок Чеда Тодоровић (II-A-18) сведочи, да је Курта дошао у радњу 10 јула 1929 год. и донео шајак за панталоне, а не на два — три дана по делу. Израду је платио Вас. Миленковић, отац опт. Јована. Датум тачно зна по томе, што је он — сведок водио књиге (Сведоци Михајло и Костадин су признали такође да је књиге водио сведок Чеда Тодоровић). Сведоџбу Чедину подкрепљује и сведок Сретен Поповић — (в. његов исказ на претресу од 9-XI-1932 год.).

Противна страна мисли да је то награда дата од Вас. Миленковића сведоку да овако сведочи, јер се вели није чуло, да је Вас. Миленковић чинио поклоне. Исто тако противној страни није јасно зашто Вас. Миленковић и његов син опт. Јован нису сведоку дали старо своје одело, већ му Василије дао израдити нове панталоне. Међутим, сведок је посведочио да је то била награда за рад а не поклон. Исто тако, опсолутна је немогућност била да Курта користи Василијево и опт. Јована одело, — зато што је Курта толико висок и развијен, а Василије и Јован толико мали и ситни, да њихове ногавице не би биле у стању да допру до лаката Курти, ни ти се да замислити да нога куртина, вечито боса расла, мо-

же проћи кроз ногавице панталона опт. Јована или његовог оца Василија.

Исто тако претпоставке противне стране, да Циганин ради само за хлеб а не за одело; да цигани купују одело на телалници а не овако, и т. д. — све те претпоставке лишене су логичког основа и не пружају ни мало разлога, да се сведоџба сведока Курте осумњичи. Сведок је сведочио још одмах код полиц. власти, те стога тврђење противне стране: „да се може претпоставити да је Курта због доброчинства сведочио,“ не може се примити, а нарочито кад се има на уму исказ поменутог сведока Душана Николића, који поткрепљује сведоџбу сведока Курте.

24. — За Светозара Пешића (II-B-25) противна страна тврди да је догађај посматрао од „Београд“ кафане и да од скупљеног света није могао видети што сведочи.

Међутим, Светозар је на претресу од 25-XII-1931 год. у допуну ранијег исказа потврдио: да је био близу аутомобила и да је видео у ауту од мушких само руса и неке женске.

Интересантно је међутим, да док противна страна тврди да се од „Београд“ кафане не може ништа видети, дотле се позива да је опт. Јован шофирао на сведоке Стојана Јанковића, кифлара (II-A-19) и Николу Микића (II-A-11), који признају да су са места баш код „Београд“ кафане видели оно што сведоче.

25. — По тврђењу противне стране, сведоци Роска Марковић (II-B-5) и Стојиљко Стошић (II-B-3) нису могли видети ни догађај ни ауто зато што се лети меће завеса на прозоре киоска. Исто тако они кроз шубер нису могли видети зато што ту стоје новине и дописнице. Стојиљко је развијен човек те од његовог тела ни Роска, није могла видети. Међутим, завеса на прозоре меће се, разумљиво је, кад има сунца. Ту страну где је шубер, а он је на ону страну улице окренут где је ауто прошао, и где никада сунце не греје, поготову кад је сунце на заходу, јер оно тада бије на противну страну од шубера. Дакле са стране улице где је ауто прошао била је хладовина и није имало потребе да се меће завеса, већ на против и завеса и друго све скида се, да се покаже роба. О шуберу и његовој ширини као и о корпулентности Стојиљка не треба ни говорити с обзиром на то, да је киоск сав у стаклету и да су се сведоци заклели да су видели оно што сведоче. То његово казивање није усамљено, већ се поткрепљује једном масом сведока, који су догађај на улици посматрали.

26. — За сведока Бору Туцаковића (II-B-54) противна страна тврди, да није био близу и да није могао видети оно што сведочи. Међутим, сведок каже да је био на ћошку пред касапницом Ранђела Петковића, дакле, на истом месту

(па и ближе) на коме су сведоци: Воја Петровић (II-A-1) и Петар Петковић (II-A-3) били. Они тврде да су били пред радњом Ранђела Петковића, а сведок Туцаковић на ћошку, дакле још ближе месту где је ауто задржан. Па по разлицима противне стране она два касапска момка, Воја и Петар, могли су видети оно што сведоче, а сведок Туцаковић није могао. Противна страна претпоставља да је сведок Туцаковић видео ауто више са стране, па није могао добро видети. Али зато допушта да су могли видети сведоци Јован Младеновић (II-A-B-9) и Сотир Јовановић (II-A-B-10) фијакеристе и то са бока фијакера, и шофер Бранко Ђокић (II-A-B-20) поред којих је ауто пројурио невероватном брзином, па су они могли видети и ако су видели само задњи део затвореног аутомобила, и ако је ауто пројурио и није им дао могућности да се окрећу и виде лица у ауту. Међутим, сведок Туцаковић није могао видети ауто, који је пред њим задржан.

Сведок Туцаковић је пензионисани инспектор Министар, саобраћаја, један независан човек, који живи за свој рачун без икакве обавезе ма према коме.

Они који га познају, знају да он ни за чију љубав не би сведочио противу своје савести и противу истине. Међутим, противна страна налази да су у том погледу веродостојнији искази два касапска момка, него исказ овог дугогодишњег државног службеника.

(Ја сам узео да браним опт. Јову тек од првог претреса, а раније не. Међутим, на извесно време по извршењу дела, кад се чуло, да су и опт. Јову почели да терете за гажење, мени је Туцаковић рекао, да опт. Јова није дете прегазео, јер је он видео да је тада шофирао рус. Због тога сам још првог момента веровао у невиност опт. Јована, па га зато и тако упорно браним).

27. — Сведоцбу сведока Живојина Костића (II-B-68), противна страна одбацује зато, што је он догађај посматрао испред радње Тасе Митровића, те због тога није могао видети оно што сведочи. Међутим, полиц. увиђајем се тврди, да се је несрећа десила на улици, ближе тротоару, између радње Николе Стоиљковића и Тасе Митровића. Дакле, сведок Живојин је био ближи месту несреће од сведока Војислава Петровића и Петра Петковића, па он није могао видети, а могли су ово последња двојица. Сведок Живојин није био далеко ни од места где је ауто задржан, јер радњу Тасе Митровића раздваја од касапнице Ранђела Петковића само дућан — радња Шашића. Ниуком случају, дакле, не може се прећи преко ове сведоцбе сведока Живојина.

28. — Противу сведока Николе Стоиљковића (II-B-23) противна страна наводи ове разлоге:

Он је, вели се доцкан дошао, дошао је кад је ауто стао и кад је опт. Јован могао изићи и отићи. Међутим, ако је дошао доцкан, како се онда може разумети тврђење противне стране, а и суда у пресуди, да је сведок разговарао са опт. Јовом и рекао му чак: „Јово, Јово, шта уради“.

Отац опт. Јована је помогао сведока Николу, тврди противна страна и како финансиска страна игра велику улогу у животу човечјем, то закључује, да је сведок Никола онако сведочио из захвалности за учињена му добротинства од стране оца опт. Јована.

Истина је Никола члан трговачке коморе у Београду, али то није разлог да му се мора веровати, јер вели противна страна, „баш богати људи нарочито врше радње које сиромашни никада не би учинили“. Затим се цитира Кригер, па се закључује, „да богаство није разлог да му се верује“.

Међутим, на другом месту противна страна тврди, да Василије Миленковић није чинио добротинства, па стога оно што је учинио за сведока Курту није добротинство, него награда за сведочење. Исто онако као што тврди, да богаство, чланство коморе и т. д. није разлог да се једном сведоку верује, тако исто противна страна сумња у сиромашног човека, да може сведочити истинито, некористољубљиво и беспристрасно за сина једног богаташа, (случај са сведоком Куртом и у опште кад се је говорило о сведоцима из одбране — в. бр. - 20 - III део ове жалбе.).

29. — Драгољуб Илић (II део под А - бр. 3) је сведок тужбе. На њега се је противна страна позивала као на сведока очевидца противу опт. Јована. На његовом исказу је и суд био заснивао своје уверење о кривици опт. Јована и донео пресуду под КЗП. — 277/31 — 11, која је поништена.

Кад је на претресу од 9-XI-1932 год. овај сведок почео да објашњава зашто је раније тако говорио т.ј. да је његова сведоцба резултат договарања између њега — Војислава Петровића, Стојадина Миленковића и Јов. Живковића, противна страна се је узрујала, а држав. тужилац тражио да се сведок одмах притвори. Затим у завршној речи противна страна сумњичи исказ овог сведока, док је раније бранила веродостојност његову од напада одбране. Међутим, овај сведок најбоље показује, од куда сведоци тужбе онако сведоче у пркос толиким многобројним сведоцбама веродостојних лица као и колико је опасно поклањати, без резерве, вере њиховим исказима.

30. — То исто показује и сведок Аритон Златановић (II-A-8). Упркос томе, што је тај сведок сведочио да је догађај посматрао чак од хотела „Костић“, имајући пред со-

бом споменик и киоск и једну већу раздаљину, противна страна се упорно на њега позива за доказ о кривици опт. Јована, па је чак и суд донео пресуду КЗП. — 277/31 — 11, која је поништена, а у којој је и овај сведок фигурирао као доказ. О овом сведоку доста је речено под Бр. 8-А-II дела ове жалбе.

Међутим, пре неки дан случајно у Ср. суду у Лесковцу видео сам да му се одржава претрес за крађу кокошију по тужби неког, његовог комшије. На исказ таквог сведока треба уништити будућност једног примерног младића.

31. — Кад сам на претресу од 9-XI-1932 г. тражио вештачење с обзиром на тврђење држав. тужиоца, да се је опт. Јова могао од места гажења до места где је ауто задржан у међувремену скинути, а рус узети да шофира, држав. тужилац је рекао да он то није тврдио.

Међутим, у завршној речи изнео је опет ту могућност, тврдећи да се може код шофера извршити промена места за неколико секунди, „јер је Јова вешт шофер“. Лако су се, вели, могли договорити јер се код Јове брзо родила идеја да се спасе, кад су му рекли да је згазио дете (ко му рекао?). Тако се на раздаљини од 22 метара родила и идеја код Јове да се спасе и он то саопштио русу, рус одмах то схватио; Јова као вешт шофер испетљао се из оних справа (што је код система његовог аутомобила врло тешко, јер је све уско), шофер рус коме противна страна не признаје да је шофер а најмање да је вешт шофер, успео у њих да уђе, и у покрету продужи терати ауто (и ако се вештачењем полиц. власти тврди да ауто не може терати лице које седи с десне стране), а опт. Јован „да одлети — све једно где“, како каже држав. тужилац.

Кад је ауто задржан и русу саопштено да је згазио дете, он је почео да дрхти, — остао забезекнут, и ћутао као укопан. Ово противна страна овако тумачи: Требало је, вели се, да се брани, али он не може зато, што је у мозгу имао преставу, да је опт. Јован згазио дете. Рус је рекао Крњићу „њет, њет“ (по исказу сведока Николе Коцића (II Б-56) кога противна страна узима за способног и веродостојног сведока само за ову околност, иначе му за остало што сведочи не признаје ни да је могао видети, нити чути, ни сведочити). Интересантно је како противна страна тумачи русове речи: њет, њет. Кад рус каже њет, вели се, он хоће да каже не да није прегазио дете у опште, или да он то није видео и незна, него да није он — рус прегазио дете, већ опт. Јован. (Рус се међутим, стално брани да је доиста он — рус шофирао, али да дете није видео, нити зна да га је прегазио). Противна страна додаје: „ми проучавамо живот, људе, то имамо за дужност и тако је како кажемо“.

— Међутим, овакво тумачење није логично, није убедљиво,

немогуће је и противно сваком животном искуству. Овакво резонување, дакле, немогуће је примити ни са гледишта логике ни са гледишта баш тога животног искуства на које се противна страна позива, јер је шофер рус објаснио, да гажење није видео, те према томе „њет“ се само на то једино може и односити.

32. — О сведоцима Зори Тодоровић (II-Б-35), Надежди Тодоровић (II-Б-36), Зоне Петровић (II-Б-45) и Љуби Стојановић (II-Б-46), — биће доцније речи а овде се само напомиње, да њихове сведоцбе противна страна одбацује зато „што су радили своје послове, те нису сигурне у запажењу“. Међутим, како су оне дале исказе види се да је то запажање тачно, јер га везују за моменат, кад су чуле да је дете прегажено аутом Вас. Миленковића.

Противна страна тврди даље, кад је реч о овим сведоцима, да је опт. Јован могао и доћи до тих сведока, јер је требало више времена док је ауто са прегаженим дететом прошао том улицом, признајући тако и могућност тачног запажења ових сведока. Међутим, овде треба приметити само толико да је ауто Врањкића са дететом баш ишао споредном улицом да би пустио пуну брзину, да је ауто овај од Аранђеловића радње уназад, без окретања, доведен до места несреће, узео дете и пуном брзином скренуо у споредну улицу за болницу (исказ сведока Пере Ђорђевића - II-Б 39).

33. — За сведока Олгу Мазнић (II-Б-37) противна страна тврди, да и није ништа сведочила. Међутим, она је потврдила одбрану опт. Јована, да је у време у које он вели да је био код ње, доиста тамо и био.

34. — За сведока Смиљу Миленковић тврди противна страна, да као сестра опт. Јована, мора у његову корист сведочити. Међутим, она је млада мајка, а дело за које одговара њен брат није толико тешко да ће заборавити на све, па се лажно клети. У осталом њено казивање потврђују незаинтересовани сведоци, те зато отпада свака сумња са њене сведоцбе.

35. — Сведоци Мила и Злата (II — Б — 1 и 2) су, вели противна страна, „пријатељице сестре опт. Јове, па за њену љубав сведоче“. „Не схватајући довољно што значи заклетва, решиле се да спасу Јову“. Њима не може да се поверује, а то тим пре што „оне не могу да издрже нашу критику“, вели противна страна.

Међутим, ова два сведока су младе мајке, такође, обе из добре куће. Дело за које одговара опт. Јова је незнатне природе, те нема од чега „да га спасу“, да би жртвовали себе и децу, нарочито оне онако сујеверне, како тек могу бити младе мајке.

Кад су заступници прив. учесника инсинуирали на то да је мужа сведока Злате очувала тетка опт. Јована, Злата је готово вриснула и окренув се овима говорила болно и увређено: Ја сам мајка, ја знам шта је заклетва; од чега ја имам да спасавам Јову, да бих се лажно клела. Јова мени није ништа. Највеће зло што смо имали ја и мој муж дошло је од те тетке оптуженог и њеног мужа. Ми не говоримо и т. д.

Ситуација је била непријатна за заступнике, али њена реч, убедљива и искрена, начинила је огроман утисак. Нико се није осуђивао да је прекине.

И истина личност овог сведока заслужује нарочиту пажњу. Она је кћи једног пуковника. Лепо васпитана, говори стране језике, свршила је трговачку академију, мати двоје деце, дакле у опште узев једна културна жена у правом смислу те речи. Природно је стога што је заболело, кад су заступници прив. учесника направили алузију на њену искреност и изјавили сумњу у њену вољу да каже праву истину чак и под заклетвом. Међутим, мора се признати да је била у праву кад је протествовала, јер по чему да ми који смо учествовали у извиђању имамо то преимућство да, при давању сведоцбе, увек морамо говорити истину, а да то не признамо њој и ако она по општој култури, не изостаје од нас ниуколико. Зар би се смело признати, као правило, да ће један културан човек за једно пријатељство у обичном смислу речи (које чак није ничим ни доказано!) дати криву заклетву, да ће учинити једно кривич. дело — кривоклетство, да једном речи учини злочин да спасе оптуженог од преступа. Да ли је то правило у животу, или обрнуто бива?

Сем овога, противна страна примећује овој сведоцби да се не слаже са сведоком Смиљом у моменту кад је опт. Јован престао да шофира (раније, пре задржавање аута код апотеке и скидања опт. Јована). Међутим, на ово питање је свелок Злата лепо одговорила противној страни: да сам ја знала да ће до овога доћи, и да ће вама све то требати, па да обраћам пажњу на то и да све бележим, па да вам потанко овде изложим. — Али ја нисам знала, па стога сигурно могу да кажем само оно, што ми је морало пасти у очи, а то је, да се Јова скинуо код једне апотеке, да је одатле шофирао рус, па да је шофирао и тада, када је дете прегажено.

36. — Што се тиче признања шофера Крисина, противна страна вели: „чуде се браниоци што човек признаје а не верује му се“. Међутим, браниоци се баве овим послом од поодавно и подуже је време прошло како се више не чуде ничему.

Браниоци су само подвлачили, непрестано, да то што шофер Крисин признаје, то потврђује једна маса сведока међу којима има и заклетих службеника, одређених за ту баш службу која је имала за задатак да врши надзор над шоферима, да ове хвата, реферише, приводи властима за разне прекршаје, преступе и т. д. И наравно, не мало је за чуђење, зашто руса нападоше, да је прегазео дете, зашто га одведоше у затвор, зашто водише истрагу противу њега, ако не зато што је дете прегазео.

Шофер Димитрије Крисин испитан је и као сведок, али противна страна не верује његовом исказу, јер вели „прихватила га је породица Цилетова, учинила му добра (раније, кад је говорено о сведоку Курти, противна страна је тврдила да она ником није добро учинила), па није ништа ако ће одлежати 5—6 месеци затвора, да се одужи за доброчинство“. „Себи ништа не шкоди што иде у апс а помаже Јовану“. Да ли се то може примити као тачно, споредно је на крају крајева код толиких сведока, који потврђују исказ његов. Главно је, да се сиромаш рус уби доказујући да и он има негде у далекој Русији децу, да и он има душе и да не би ради деце криво говорио кад је у питању смрт једног таквог малишана, какве он памти да је своје тамо негде далеко оставио. Стога свакодневно плаче код куће, јер никако не може да разуме, како може млади господин да буде осуђен за кривицу коју је он—рус Димитрије учинио..... Ето, за њега се с правом може рећи да се чуди, јер му је то, први случај у животу.

Четврти део

РАЗЛОЗИ ПРЕСУДЕ

А.) У ПОГЛЕДУ ОДЛУКЕ СУДА О НЕОДЛАГАЊУ ПРЕТРЕСА.

Суд је нашао да не треба одлагати претрес због недоласка сведока: Јована Живковића, Стојадина Миленковића, Драгољуба Тошића, Горче Стојановића, Миле ж. Драгољуба Милентијевића, Мајтапе Курте Раимовића, Власте М. Цекића (а не Цветковића), Наде Гојка Миловановића — рођ. Тодоровић, Васиљка Катанића, Олге и Руже Мазнић, Аритона Златановића, Костадина Наумовића, Александра Цакића, Душана Савића, Трајка Јањића, Живојина Костића, Чеде Тодоровића и Благоја Цекића, — јер су неки помрли, неки се не могу добавити, а неки су заклети на ранијем претресу.

Међутим, разлог пресуде, да се претрес не одлаже због недошавших сведока, не може никако бити у томе што су сведоци заклети на ранијем претресу, стога што је ранија пресуда поништена, те се суђење имало да обави изнова и потпуно пред судијом. Наш модерни поступак доследно спроводи начела непосредности и усмености а не задовољава се безбројним актима истраге, односно у месту исказа живих сведока, мртвим словима написаних саслушања сведока од стране другог неког судије. Према томе разлог суда: да се претрес не одлаже зато што су сведоци саслушани и заклети раније, на неком другом суђењу и пред другим судијом, не би могао опстати без повреде начела о непосредности и усмености, два битна начела на којима се оснива наш модерни поступак, — тач. 4 — II реченица § 336 Кр. С. П., нарочито кад је суд засновао своје уверење на исказима тих раније саслушаних и заклетих сведока.

Стога је суд био дужан у записнику претреса да наведе разлоге зашто се одступило од законских прописа којима је циљ заштита начела усмености и непосредности, како би виши суд могао видети, да ли су ти разлози одступања оправдани или не.

Наводи суда пак, у ожалбеној пресуди, да тај разлог лежи у томе што су сведоци испитани и заклети, неумесни су и не оправдавају повреду битних начела поступка о непосредности и усмености.

У погледу пак сведока Чедомира—Чеде Тодоровића (II — А — 19) питање о одлагању претреса због недоласка његовог на суђење није се ни могло постављати стога, што је овај сведок на претрес од 9-XI-1932 год. дошао и пред судом дао свој исказ о ствари за коју је питан.

Б.) О ДОКАЗУ ЧИЊЕНИЦА.

Као што се из разлога ожалбене пресуде види, суд је засновао своје уверење на исказима сведока Петковића Петра, Тошића Драгољуба и Миленковића Стојадина, јер ти сведоци, по нахођењу суда, утврђују „да је опт. Јован био у колима — ауто у моменту, кад је дете прегажено и њима шофирао, седећи с леве стране“.

Суд, исто тако, налази, да су сведоци ових сведока „појачане још и исказима сведока Димитријевића Војислава, Прикића Влајка и Ђокића Бранка, који тврде да ауто идући од железничке станице ка месту где се дело догодило није стао пред апотеком „Спаситељ“, — као и исказом сведока Младеновића Јована, који тврди, да је Јован седећи с леве стране, терао ауто, сустигао и прстигао његов фија-

кер и то у толикој близини поред фијакера, да је хтео у мало и фијакер да закачи“.

Од толиког великог броја сведока суд је своју одлуку засновао једино на исказима напред поменутих сведока. Међутим, питање се поставља, да ли су те сведоџбе садржином својом, личношћу сведока, као и у односу на остали доказни материјал такве, да донста суд може на њима засновати своју одлуку, одбацајући при том сведоџбе две трећине сведока који својим исказима долазе у опреку са сведоџбама пом. сведока пресуде.

Ово питање могло би се поставити и у једној ревизији кад год се о истинитости чињеница, на којима је основана пресуда, појави знатна сумња — § 354 — I одељ КСП.

У толико пре ово питање може да се постави у једном призиву, где је дозвољено нападати пресуду и због одлуке суда о кривици (о доказу чињеница), према пропису § — а. 392 тач. 2 КСП.

а) СВЕДОЏБА СВЕДОКА ПЕТРА ПЕТКОВИЋА, КАСАПИНА (II — А — БР. 3).

Овај сведок је сведочио на испиту код суда, да је троје деце збуњено аутомобилом од ђуприје претрчало пут, ауто Цилетов стигао и дете прегазео. Опт. Јована је видео у аутомобилу, али није видео, ко је управљао аутомобилом нити како је ко седео у аутомобилу. Сведок Никола је пришао аутомобилу и рекао: „Јово, што направи те прегазии дете“.

Овај свој исказ сведок је заклетвом потврдио и при истом остао све до последњег претреса. На последњем претресу тек (од 9-XI-1932 год.) сведок мења овај исказ и тврди, да је опт. Јован седео с лебе стране, уз волан. Сведок Петар, дакле, мења после заклетве свој исказ и то га мења у главној, битној ствари. Стога је довео у питање своју сведоџбу, јер или је тачно оно што је говорио под заклетвом, или оно што је после заклетве изменио у погледу главне ствари. Његова је, дакле, сведоџба у главној ствари променљива и несигурна.

Суд, међутим, прелази преко свега овога, па узима сведоџбу овог сведока дату на последњем претресу, не дајући разлоге зашто је поклонио вере последњем исказу његовом, а не ранијем, који је заклетвом потврђен и који је по времену ближи догађају.

Међутим, није само то што чини сведоџбу сведока Петра немогућом и сумњивом. Сведок сведочи, да ауту није прилазио, али да је видео, да је ауту пришао сведок Никола и рекао Јовану: Јово, Јово и т. д.

Сведок каже да је био удаљен 10—15 метара од аутомобила, а то показује, да није могао чути, што се код аутомобила говори. Али није само то. Сведок сведочи, да је Јован био у аутомобилу кад је пришао сведок Никола. Он је могао прићи само онда, кад је ауто стао. Тако сведок и сведочи, кад тврди да сам аутомобилу није прилазио, а видео је да је Никола пришао. Суд, пак, у својој пресуди претпоставља, да је опт. Јован морао раније негде да се скине, раније пре него што је аутомобил заустављен. То пак значи, да суд узима за доказ једну сведоцбу која је противна закључку суда с једне стране, а с друге опет та сведоцба се показује по садржини својој немогућом, па стога и сумњивом. Сведок, на име сведочи, да је шофирао опт. Јован седећи за воланом. Према вештачењу волан је с леве стране. Значи да је с десне стране био рус. Ауто је затворен. Исто онако као што тврди једну немогућност да је чуо чак и разговор, тако исто тврди другу немогућност, да је Никола могао разговарати са опт. Јованом, нарочито, кад суд сматра за доказано, да је се за секунду створио свет око аутомобила, а сведок Петар све посматрао седећи пред радњом и не прилазећи ауту.

Очигледно је, да ако би се остало при овој сведоцби, да се онда не би могло никако установити она логична веза између чињеница, која је потребна за једну пресуду.

Суд узима ову сведоцбу за доказ да је шофирао опт. Јован, не дајући прво разлоге, по чему сматра да је сведок то посведочио, кад на испиту који је заклетвом потврђен, то није сведочио. Суд дакле, упућује само на један део сведоцбе овог сведока, па ни тај део не оцењује, да би се видело зашто верује последњем и измењеном исказу сведока а не ранијем, заклетвом потврђеном.

Затим, суд се уопште не остврће на остали део сведоцбе овог сведока, нити пак на остале доказне резултате у вези са овом сведоцбом, што је свакојак био дужан учинити, ако хоће да се не доведе у питање опстанак пресуде због непотпуности и нелогичности исте. Но није само то што у погледу ове сведоцбе доводи у питање опстанак ожалбене пресуде.

На име, Суд је нашао, да сведоцба Драгољуба Илића (II — А — Бр. 2) није веродостојна стога што је државни тужилац тражио његову реч у препису да га оптужи, што је свој раније под заклетвом дат исказ изменио у корист оптуженог.

Сведок Петар Петковић је такође свој ранији, под заклетвом дат исказ, на последњем претресу изменио на штету оптуженог Јована, јер, док је раније тврдио, и на то се заклео, да није видео ко је шофирао и како је ко седео у аутомобилу, дотле је на последњем претресу посведочио

(а на то се није заклео, већ се позвао на раније положену заклетву), да је опт. Јован седео за воланом и према томе он лично и шофирао у моменту гажења.

Суд, пак, док сведоцбу сведока Драгољуба Илића одбацује, дотле сведоцбу сведока Петра узима као веродостојну и на њој заснивао своје уверење.

Истина је, да држав. тужилац за сведока Петра није тражио препис записника да га због измене исказа оптужи, и ако је одбрана ово од држав. тужиоца захтевала. Али то не може ни у колико утицати на само стање ствари, стога што смо ми браниоци, кад нам је државни тужилац изјавио да неће то да чини, сами тражили, да суд у смислу § 235 КСП. по званичној дужности, записник сачини и достави га држав. тужиоцу на даље поступање. Према томе, ако је са извесних разлога један сведок сумњив, онда је логично да са истих разлога буде сумњив и сваки други сведок, код кога се стеку исти услови. Ако се хоће да се до краја остане при логици, немогуће је, да и сведок Петар не буде сумњив са оних разлога са којих и сведок Драгољуб. Не само, дакле, да пресуда долази овим у нелогичност, него се због одсуства разлога, зашто то тако чини, показује и непотпуном.

Б.) СВЕДОЦБА СВЕДОКА СТОЈАДИНА МИЛЕНКОВИЋА, (II — А — БР. 6).

Овај сведок је сведочио, да је догађај посматрао са веће даљине него сведоци Драгољуб Илић, Петар Петковић и ост. Међутим, он сведочи тако, као да је посматрао момент кад је ауто стао и из непосредне близине.

Међутим, сведоцба овог сведока није мање нестална од сведоцбе сведока Војислава Петровића (II-А-Бр. 1), Петра Петковића (II-А-Бр. 3), Драгољуба Илића (II-А-Бр. 2). Док на претресу од 12-III-1930 год. сведочи, да је опт. Јована само видео да седи у аутомобилу, дотле на претресу од 25-XII-1931 год. тврди, не само да је опт. Јован био у аутомобилу, него да је чак управљао воланом. Затим мења и тај исказ и вели „да није могао у оној гунгули све да види“, и најзад, изјављује, да остаје при испиту на претресу од 12-III-1930 год. На последњи претрес од 9 XI-1932 год. није дошао. Као што се види сведок је нисигуран и несталан у својим тврђењима у оном што је видео. Таквој несталној и несигурној сведоцби суд је поклатио вере и на таком несигурном казивању засновао своје уверење.

Сведок Стојадин сведочи нешто, што је противно исказима свих сведока. На име сведок тврди, да је Никола Стојиљковић сустигао ауто и задржао га и кад је ауто стао да је опт. Јован отворио врата с леве стране и побегао ка

кафани „Београд“. (В. испит код полиц. власти од 22 јуна 1929 год.). Међутим, сви сведоци тврде да Никола Стоиљковић није ауто задржао. С друге стране опет, кафана „Београд“ налази се на противној страни од оне где се налази кућа Зоне Г. Петровића, (II-Б-45), Олге Мазнић, (II-Б-37), Зоре Тодоровић (II-Б-35), Роске Љубе Стојановића (II-Б-46) и према томе, ако би он доиста отишао ка кафани „Београд“, он се никако не би могао наћи код куће Зоне Петровић и ост. у сасвим другом крају вароши. Суд, међутим, признаје да се је опт. Јован могао наћи после дела код куће Зоне Петровић и ост. што значи да и суд налази да тај исказ сведока Стојадина није истинит, да је немогућан и противан природи ствари. Међутим, суд ово није ценио, а дужан је био с обзиром на тач. 6 § 178 КСП.

Суд је узео овог сведока као доказ о томе, да је опт. Јован не само био у аутомобилу, већ и седео с леве стране за воланом, да је, дакле, шофирао. Међутим, овај сведок то и не сведочи. Као што је изложено у овој жалби, одељак II-А-Бр. 6, овај сведок на претресу од 12-III-1930 год. посведочио је, да је само видео Јову у аутомобилу, а да не зна ко је шофирао. На претресу од 25-XII-1931 год. тврди прво да је видео опт. Јована, да је управљао воланом, затим се поправља и вели, да у оној гунгули није могао све добро да види, већ је остао при свом исказу на претресу од 12-III-1930 год. У том свом исказу међутим, он тврди да је видео само опт. Јована у аутомобилу, а не и да је опт. Јован седео за воланом, да је, дакле, аутом шофирао, како то суд наводи у ожалбеној пресуди. Разлози пресуде, дакле, наводе нешто што се у исказивању сведока стварно не налази, а то показује да постоји знатна противуречност у наводима пресуде о исказивању сведока пред судом и записника о преслушавању сведока — послед. реченица § 336 тач. 6 КСП. И још нешто. Овај сведок сам признаје, да није видео од велике гунгуле, али му ништа не смета, да одмах затим тврди, да је у пркос тој гунгули чуо речи, које је изговорио Никола Стоиљковић, а које је могло чути само лице, које је уз сами ауто било, под претпоставком да их је изговорио доиста сведок Никола.

Исто тако, сведок сведочи, да је из [аутомобила, кад је овај стао, истрчао опт. Јован и, не осврћући се на речи сведока Николе, побегао. Међутим, ако је опт. Јован био за воланом, он је могао истрчати само с леве стране, јер је волан на аутомобилу с леве стране. Сведок је пак посматрао догађај на већој даљини од аутомобила и то с десне стране. Сведочи, дакле, о ствари коју није могао ни да види с обзиром на то, да сам признаје, да се створила гунгула око аутомобила. Но није само то. И овде суд долази у контрадикцију са исказима сведока. По разлозима пресуде, кад је ауто стао, опт. Јован није био више у аутомоби-

љу, јер је он, пошто је прегазио дете, уступио волан шоферу Крисину, а он побегао. Међутим, сведок тврди противно томе т. ј. да је опт. Јован био у аутомобилу и пошто је ауто стао, сведок Никола пришао и разговарао са њим, па тек тада побегао. У овом погледу важи све оно што је речено напред код сведока Петра Петковића (IV-Б-3). Међутим, није ова сведоцба сумњива само по овоме што је изложено. Напротив, ни личност сведока не даје гаранције, да је истинито оно што је сведок изјавио.

Сведок Стојадин је тип послератног детета. Ненавикнут на рад, жељан лаког и са уживањем скопчаног живота, одаје се прерано ноћном животу и беспослицењу. Сва настојавања очева да га поврати на прави пут остала су безуспешна. Најзад, напушта и родитељску кућу и одлази у свет. За илустрацију моралне стране овог сведока поднети су писмени докази од стране браниоца г. А. Стојановића. Суд је ове доказе ценио и нашао само толико, да је то реферат „о неком неред, који не може умањити доказну снагу сведоцбе“. Међутим, у том реферату има и констатација, да Стојадин беспослич и посећује ноћне локале, што свакојако умањује вредност сведоцбе, јер је чини сумњивом. Суд тако исто, то што се сведок Стојадин одао рђавом животу и што је отац покушао све могуће да га врати на прави пут, не узима друкше него као једно „неслагање између оца и сина, неслагање које не може ни у колико умањити доказну вредност сведокова“. Међутим, то неслагање је такво, да отац Милан Миленковић (II-Б-49) сведочи, да је његов син Стојадин пошао рђавим путем: коцка се, пије, хоће и да слаже. То што отац не дозвољава сину, да се коцка, да пије, већ хоће да га врати на прави пут, суд узима као неслагање између оца и сина које не може умањити ни у колико доказну снагу сведоцбе, као да ту може бити некаквог компромиса између оца и сина, да отац ради и тече, а син у коцки и пићу расипа. Тај факат: да се је сведок одао рђавом животу и да хоће да слаже, утврђен је и по нахођењу суда, само суд сматра да то није у стању да умањи доказну страну сведоцбе. Може бити, да би у једној ревизији теже било оборити овакво тврђење суда. Срећом, у питању је потпун призив, који се може изјавити и на одлуку суда о доказу чињеница.

Да ли је исказ ма кога лица, па и сведока истинит, у првом реду зависи од моралних особина тога лица. Али, ако судија у више случајева незна каквих је моралних особина сведок, то он као и сваки други у обичном животу, претпоставља да сведок говори истину све док се не изнесу докази о моралним особинама његовим. Кад се ови докази изнесу, онда је немогуће прећи преко њих, јер исказ тога сведока служи за основицу пресуди, те се морају имати и веће гаранције за истинитост сведоковог исказа. Међутим, питање

је, да ли такав сведок има толико моралне снаге, да га ова уздржи да не говори неистину.

Кад је у питању једна оваква сведоџба, онда је од интереса на овом месту констатовати, да суд сматра да је она у пркос свему веродостојнија од сведоџбе других сведока, другим речима, да је сведок оно што је сведочио истину сведочио, а међутим, на другој страни налази, да један инспектор министарства, Бора Туцаковић (II-B-54), није истину сведочио, кад је сведочио, да у тренутку заустављања аута опт. Јован није био у аутомобилу, већ да је за воланом био шофер рус. Суд, наиме, верује сведоку Стојадину, (који је по своме признању на испиту код полиц. власти у то време имао једва 18 година), да је опт. Јован истрчао с леве стране аутомобила кад се је свет окупио и сведок Никола пришао, а не верује сведоку Туцаковићу да опт. Јована нигде није било — да је у моменту кад је ауто заустављен шофирао рус.

Ни по каквом поступку сведоџба сведока неће вредети, ако је сведок сумњив. Основи који сведока чине сумњивим, долазе или из личности сведока или из садржине његове сведоџбе, или из односа његовог према другим лицима.

Сведок Стојадин је лице, које се је одало коцки, пићу и које хоће да слаже. Дакле, карактер његов и моралне особине његове стварају основ за сумњу противу истинитости сведоџбе његове. Кад се за једног сведока утврди, да је лакомислен, да је склон лагању, да је беспосличар и да све своје време проводи у коцки и пићу, да у својој околини не ужива глас човека коме се може веровати, (кад је отац чуо, да ће Стојадин да сведочи, дошао је у суд, да то спречи и да каже суду да му вере не поклања) — онда је све то довољно да сведоџба таквог сведока буде без доказне вредности.

И из садржине ове сведоџбе сведока Стојадина, као и из садржине сведоџбе сведока Петра Петковића (IV-A-B-3) такође се добија основ за сумњу противу истинитости њихове.

Напред је изнето како су оба два сведока мењали своје исказе. Другим речима, да нису били стални у својим исказима. То мењање исказа с правом упућује на то, да сведоци неће да кажу праву истину.

Исто тако, напред је изложено, да сведоци сведоче нешто, што се тешко може веровати, да су доиста чули и видели.

Из свега изложеног види се, да сведоци Петар Петковић и Стојадин Миленковић неће да кажу праву истину. Сумња у њихове исказе не да се никако отклонити, она и даље остаје. Њихови искази дакле, не могу имати доказне

вредности и на исказима таквих сведока немогуће је засновати уверење о кривици опт. Јована.

в) У ПОГЛЕДУ СВЕДОЦБЕ ДРАГОЉУБА ТОШИЋА
(II — А — Бр. 21).

Исказ овог сведока суд је узео за доказ зато „што је он сведок извршења дела и што сведочи о противним чињеницама, да су у моменту гажења детета он (и Петар Петковић и Стојадин Миленковић), видели Јована, како тера ауто будући с леве стране“.

Међутим, из саме садржине сведоцбе јасно се запажа, да он није ни видео оно што сведочи. Његова сведоцба се противи логици ствари, научној истини, и не одговара у погледу места дела оном стању, како је ислеђењем утврђено.

Сведок Драгољуб је био у то време, јак VI разреда гимназије. Догађај се десио 18 јуна, дакле у времену кад он није ишао због наступелих ферија на предавања у гимназију, те није имао ни потребе да иде у гимназију. Уз то његово тврђење да је пошао чесми да пије воду указује, тако исто, само на то, да је тиме хтео да да више вероватноће својој сведоцби, али баш ово двоје баца сенку сумње на истинитост ове сведоцбе.

Али што је овде нарочито важно, то је да сведок сведочи немогуће и нелогичне ствари, а затим оно што је друкше од осталих сведока посведочено, и у опште ислеђењем утврђено.

Сведок, прво сведочи, да је, кад је био на два метра пред чесмом, чуо знак сирене, окренуо се и видео да иде ауто Василија Миленковића и да исти вози опт. Јован, а с десне стране седи рус, за кога сведок зна чак да је шофер, као што зна који је и какав изгледа ауто Василија Миленковића; а то, међутим, незнају ни они, који су се у њему више пута возили, па ипак га при пролазу на улици не могу са сигурношћу познати. Сведок је, по свом тврђењу, ишао од гимназије ка чесми, а улица пак којом је ауто ишао је с оне стране чесме, тако да треба да дође до чесме, ову да прође и да избије на улицу. По исказу сведока, он још био није ни лошао до чесме, био је на два метра раздаљине од чесме, „кад је ауто прошао поред њега приличном брзином“. Он је затим дошао до чесме да пије воду, али није могао одмах захватити воду због некога, који је пре њега дошао.

После пола минута од како је ауто прошао поред њега, он је чуо врисак неке Циганке, која је била с противне стране. Ауто се зауставио и око њега се почео скупљати свет, каже сведок. Сведок је одмах појурio тамо и стигао други, јер је пре њега дошао један касарин. Нашао је дете прега-

жено и у колима шофера руса с леве стране а позади две женске.

Срећа што је у питању призив, те има могућности да се у правном леку говори о сведоцима сведока и ове побијају.

Сведок Тошић сведочи, да је чуо врисак и видео да се је свет скупљао око аутомбила. Он је појурио тамо (код аута где се свет почео скупљати), кад је дошао нашао је дете прегажено, а у колима шофер рус с леве стране и позади само две женске!!

Како, дакле, сведок сведочи, изгледало би, да је дете прегажено тамо где је ауто стао. По овоме и по опису кад је дете прегажено (на пола минута пошто је ауто прошао поред њега и чесме, јер је био на два метра удаљен од чесме), изгледа, да сведок и незна где је место дела.

Међутим, према увиђају судије (в. записник претреса од 9-XI-1932 год.), од места дела до места где је ауто задржан, има 22 метра. Значи, да сведок није видео или ауто или место дела, а обоје никако, никако ни једновременно, како он то сведочи. Ако је потрчао повређеном детету, он није могао од позади видети у једном затвореном аутомобилу руса с леве стране напред, а две женске позади, јер има само једно прозорче, кроз које може видети само један део, лице које седи позади и то ако је то лице на средини аута. Ако су три женске, онда само ону у средини, и то с леђа и само један део, а ако су две, онда ни једну, јер једна седи с леве а друга с десне стране, а прозорче између њих. Место где шофер "седи и лице уз шофера није никако могао видети. Сведок, пак, сведочи једну немогућност: да је видео напред руса с леве стране (за воланом) и две (а не три) женске позади.

Но, није само то. Према исказима сведока и полицајца увиђају место несреће је баш према чесми, с противне стране, али у висини чесме и места са кога вели сведок да је догађај посматрао. Међутим, сведок Тошић тврди, да је врисак чуо у размаку за пола минута од како је ауто поред њега прошао. Значи да се по њему није дело десило код чесме, како се тврди увиђајем и сведоцима, већ негде даље, кад је ауто прошао поред чесме, и после пола минута од како је прошао.

Кад сведок тврди, да је ауто прошао поред њега и чесме и тек кад је прошао чесму на пола минута после чуо је врисак, онда значи да сведок сведочи једну важну околност, за коју је увиђајем и ост. ислеђењем доказано да је неистинита. Сведок овим показује и то, да незна место дела, па следствено томе, и то, да догађај није ни видео, већ да га представља по чувењу.

Да сведок Тошић незна место дела види се и из остале његове сведоче.

Сведок Аксентије Ивановић (II-B-12) на претресу од 12 марта 1930 год. сведочи, између осталог, да је дете покушало да претрчи од чесме ка радњи Тасе Митровића.

Сведок Стојан Биволаревнић (II-B-38) и др. сведоче на истом протоколу: да су видели мртво дете да лежи између чесме и радње Николе Стоиљковића.

Увиђајем полиц. власти утврђује се то исто, и тако се њиме поткрепљују искази напред поменутих сведока Ивановића, Биволаревића и др.

Сведок Драгољуб Тошић тврди да у моменту гажења није видео дете, јер је било заклоњено аутом Врањкића, а кад је ауто Врањкића прошао, лепо је видео да је дете прегажено. Међутим, сведок Петар Ђорђевић, шофер аута Врањкића, не тврди да је гажење било кад се он сусрео са аутом Василија Миленковића, нити да је дете било између аутомобила, већ после пошто су се мимоишли. То тврде и остали сведоци, па били они из одбране или из тужбе. Иначе ако би овако било, како Тошић каже, онда би дете било прегажено пре од аута Врањкићевог, стога што је дете покушало да пређе улицу од оне стране којом је ишао ауто Врањкића ка страни, којом је ишао ауто Миленковића (сваки је правилно држао своју десну страну улице).

После тога, ако би то истина била, а наиме да је дете било између аутомобила, онда би шофер аута Врањкићевог морао видети гажење. Међутим, он сведочи да је гажење било после њиховог сусрета.

Сведок сведочи једну природну немогућност, кад тврди да је чуо врисак после пола минута од како је ауто прошао поред њега.

Суд тврди да је ауто ишао 40—50 км. на сат. Судским увиђајем утврђено је да раздаљина од места дела до места где је ауто задржан износи 22 метра. Кад ауто иде 40 км. на сат, он 22 метра пређе за 1,98 секунди, што значи око 11 метара у секунди. Кад је сведок Драгољуб чуо врисак после пола минута, после 30 секунди, од кад је ауто поред њега прошао то значи, да би ауто за тих 30 секунди прешао 30 пути по 11 метра, — а то је 330 метара. Међутим увиђајем је утврђено да је ауто од места дела (а то је од чесме) прешао свега 22 метра. И тако путем прорачуна по научним принципима утврђује се нелогичност и немогућност онога што сведок сведочи.

Не мање је произвољно и природи ствари противно тврђење његово, да је, од како је дете прегажено па док је сведок дошао на лице места, прошао један минут. Док с једне стране тврди, да је одмах, чим је дете прегажено

потрчао месту дела, дотле с друге стране каже, да му је један минут био потребан да до места дела дође. Међутим, њему је од часе до места дела било потребно да учини 5—6 корачаји да буде на месту дела. Очигледно је, да он догађај није ни видео, јер чак ни место дела незна где се налази.

Он је студент технике, студирао је аеронаутику и не може се и несме се ни претпоставити да он нема појма о времену, о минутима и секундима, о раздаљини коју треба извесна машина или човек да пређе за означено време. Међутим, као што се вили, све се то одиграло тренутно, на секунде, док сведок то означава минутима противно стању ствари, јер како би се могло замислити да је он стигао други на место дела а међутим, он је на то место стигао после једне минуте, и „кад се је свет око аутомобила почео окупљати“.

Међутим, сведок Тошић долази сам собом у контрадикцију, кад тврди, да је видео, кад је ауто поред њега прошао, у ауту за воланом опт. Јована, а кад је ауто заустављен, да је за воланом био рус шофер. После 1,98 секунди, одн. 22 метра раздаљине, више опт. Јове није било, а то је тако кратко време и тако кратка раздаљина, да је могао ухватити само фотографски апарат подешен за снимање на моменат.

Држав. тужилац је тражио, да суд на записнику о испиту овог сведока констатује, да сам ја био присутан, па сам се удаљио пре испита сведока, зато „што нисам уредно зват“. Међутим, ја нисам тако казао. Ја сам казао да нећу да присуствујем не зато што нисам уредно зват, већ зато, што нисам **никако** зват, ни ја ни други браниоц. Ја сам у ходнику, пред канцеларијом држав. тужиоштва видео сведока Тошића. Био је сав црвен у лицу и нервозно шетао. Попео сам се на спрат, сасвим по другом послу, и видео оптуженог. Ушао сам код судије са оптуженим да питам, зашто је оптужени зват. Протествовао сам што браниоцима није саопштено да ће се сведок Тошић саслушавати пре претреса, па сам се удаљио. И стога што сам се удаљио ја и не знам прво, зашто је сведок у сведоци својој у засебноме пасусу нарочито подвукао: да позитивно зна, да дете није било прегажено аутом Врањкића, кад није ниједног момента било сумње о томе, да је дете прегазио ауто Василија Миленковића. Да ли му је суд поставио то питање и ако јесте зашто је то учинио, кад је на несумњив начин потврђено да је ауто Миленковића дете прегазио. Да није можда сведок у први мах сведочио тако као да је дете прегазио онај ауто, што је ишао од ђуприје — (Врањкићев) па се после исправио.

Исто тако, поставља се само по себи питање, зашто је сведок после прочитаног испита, подвукао, да је у моменту пролажења аутомобила обратио пажњу само на шофера а у унутрашњост аута није загледао те незна ко је био у ауту,

а кад је ауто стао и он пришао ауту да је унутра видео две женске. Да ли се је тиме на неки начин хтела да исправи његова сведоџба у погледу броја женских које су биле у ауту, јер је било три женских а не две како он сведочи (у првом делу своје сведоџбе) да је видео у моменту кад је ауто поред њега прошао.

Сведок тврди да познаје опт. Јована из времена, „кад су заједно учили гимназију“. Опт. Јочан је ове године дипломирао на правима. Значи ако је уредно учио права као што јесте (а ако није разлика би била већа), он је у 1929 год. био у II години права. Како је у то време сведок био у VI разреду гимназије, то значи да је сведок једва био II разред гимназије кад је опт. Јован био на матури, — једна разлика која по природи ствари не допушта сигурну вероватноћу да је он њега још од тада познавао. Сведок пак тврди да га од тада а не доцније познаје. Међутим, то као што се види не може изгледати природно: да га познаје отуда „што су заједно учили гимназију“.

Док суд у пркос свега изложеног, ипак поклања вере овом сведоку, сматрајући да је његова сведоџба истинита и веродостојна, дотле не поклања вере сведоцима одбране, који су догађај посматрали са истог места са кога и сведок Тошић, и то само зато што сведоче „негативну чињеницу“ — да опт. Јован није био у аутомобилу (сведоци: Драгољуб Маринковић, (II-Б-10), Стојиљко Стошић (II-Б-3), Роска Маринковић (II-Б-5) и др..., и ако су ове сведоџбе одређене и без нелогичности, немогућности и противуречности које се наилазе у сведоџби сведока Тошића, и које су напред изложене.

Суд допушта могућност, да сведок Тошић може обратити пажњу на шофера, а не и на путнике. Сведок је у то време био само ђак гимназије. Он није ни шофер ни човек из средине шофера, да би се могло претпоставити, да ће он кад види један ауто, који пролази без нарочите упадљивости по околину, обратити пажњу само поглавито на шофера, а не на путнике, кад је природније и кад нас искуство животно учи, да у животу обратно бива.

Могло би се рећи, па то важи и за сведоке из одбране. Међутим, то не би тачно било. А ево зашто. Сведок Тошић тврди да је ауто прошао поред њега, па тек после пола минута од како је прошао чуо је врисак, дакле тек тада је наступило гажење. Другим речима, сведок је видео ауто, кад је поред њега прошао и није имао нарочитог разлога да обраћа пажњу на шофера. Међутим, сведоци одбране су видели гажење и природно је да су обратили пажњу и на то, ко је шофирао, ко је тај што је дете прегазно. Њихово запажање, дакле, везано је за један догађај, док то

није случај са сведоком Тошићем, који тврди да је ауто само прошао поред њега и тек после тога наступило гажење.

Кад су другови његови упитали овог сведока, зашто терети опт. Јову с обзиром на то, да толики сведоци сведоче да он није био у аутомобилу, овај сведок је одговорио: „па рекао сам да сам Јову видео, па ми сад незгодно и срамота ме је да порекнем“. Ето због тога, ваљда, је овај сведок био сав зајапурен у лицу и нервозан кад је чекао на саслушање у ходнику држав. тужиштва.

И то је врло лако могуће с обзиром на то, да приватни учесник тражи испит и овог сведока тек на претресу од 12-III-1930 год., дакле после годину дана сазнаје се и за овог сведока „очевидца“.

Сведоцбе сведока, које су по налазу Суда у пресуди појачале исказе напред означених сведока под а), б) и в).

г) У ПОГЛЕДУ СВЕДОЦБЕ СВЕДОКА БРАНКА ЂОКИЋА (II — А — 20).

Овај сведок је посведочио, да је поред њега пројурio ауто Вас. Миленковића тамо негде далеко позади апотеке „Спаситељ“. Сведок је пратио ауто Вас. Миленковића и видео да није стао пред апотеком. Сведок је возио неке жене „Свецове“ које су дошле возом из бање, па је скренуо у Кукареву улицу и споредним улицама одвезао их кући.

Прво што пада јако у очи, то је што сведок вози путнике са станице и ако он саобраћа на линији Лесковац — Власотинце и на воз излази само зато да прими путнике за Власотинце. Иначе, у Лесковцу аутомобили не возе путнике од станице у варош, јер има много фијакера, који се по готову празни враћају са станице. Јако пада у очи што су просте жене лесковчанке изузетно тражиле ауто код толиких фијакера.

Исто тако је чудновато, да је сведок видео ко је шофирао аутом кад је ауто Вас. Миленковића прстигао његов ауто једном већом брзином. Али је још чудније, зашто сведок свраћа у улицу Кукара и иде споредним улицама, кад је још могао ићи главном улицом и имао још три улице тамо напред ка месту дела да сврати са путницима ка кући „Свецовој“.

То сигурно долази отуда, што ако би сведок сведочио да је даље од апотеке „Спаситељ“ ишао, лако би се могло

ухватити јер би сведоци могли посведочити, да он тамо није ни прошао.

На претресу се противна страна позивали, да би обеснажила исказе појединих сведока, на то шта је сведок казао прив. учеснику или његовом заступнику. Ако би то нешто могло вредети, онда је овде згодно напоменути разговор, који је био са сведоком на једном ранијем претресу који се није могао одржати.

Упитан сведок, зашто је дошао, одговорио је, да је позват да сведочи о томе, да се ауто Василија Миленковића није задржавао пред апотеком „Спаситељ“, али вели, ја „ништа не знам, јер сам био скренуо у улицу Црквену“. (Та је улица лево идући од желез. станице и далеко испред апотеке „Спаситељ“, док улица Кукарева води десно поред саме апотеке).

Али што је нарочито важно код овог сведока, то је, да је упорно одрицао да познаје своје путнике, и ако је Лесковчанин и овде одрастао.

Одбрана је учила негачност његових исказа, па је тражила, да сведок именује те жене, које је возио, да би се оне позвале и испитале, да ли су тога дана, кад је дете ово погинуло, за коју је несрећу сазнала брзо цела варош, — доиста дошле из бање као и да ли их је довезао сведок Ђокић. Он се упорно брани да не познаје те жене. Кад је одбрана тражила да покаже кућу куда их је довезао и ствари скинуо и највероватније у кућу вneo, он је одговорио, да се ни куће не сећа и неможе сад да је покаже. Међутим, понављам да је Лесковчанин, да је шофер по занимању, да се у вароши сви знају, и да је немогуће, да он незна не само кога је возио, него чак незна ни кућу у коју је одвезао.

Само ово је довољно да покаже, колико је несигурна ова сведоштва сведока Ђокића, који је могао да види и запамти пре три године ко је шофирао аутом Миленковића, да ли је или не ауто стао, и ако за такво запажање није имао нарочито разлога, а није могао да запамти кога је тада возио у свом рођеном аутомобилу па чак не памти ни место, кућу где је те путнике довезао, и ако је то природније да памти, него оно што се дешавало са једним аутом, који је случајно прошао, те његову пажњу није имао чиме да привуче, да би те ситне детаље нарочито запазио.

Јер, напр. кад је сведок Петар Ђорђевић (II-B-39) сведочио да је видео да шофира аутом Миленковића шофер рус, он то објашњава тиме, што му је пало у очи да он већ шофира, и ако је недавно тек испит положио, и на ту околност чак обратио пажњу г-ђи Врањкић, — коју је тада у колима возио.

Да је такво запажање сведок Ђокић имао, односно да је оно везано било за неки догађај, могло би му се веровати, али овако, да му се верује да је случајно видео у једном затвореном аутомобилу који га не сусреће, већ великом брзином прстиже, ко њиме шофира и да ли се тај ауто и где моментално задржи и одмах продужи пут, — а да није запазио и да незна кога је тада и он сам у аутомобилу имао и где је лица из свог аутомобила одбезао и скинуо, — немогуће је и толико је противно логици и природи ствари, да се ова сведоџба мора одбаци-ти, јер на једном таквом исказу немогуће је засновати уверење о кривици оптуженог.

д) У ПОГЛЕДУ ИСКАЗА СВЕДОКА ВЛАЈКА ПРИКИЋА

(II — А — Б — 7).

Као што је наведено у другом делу под А.Бр. 7 овај сведок је посведочио да се ауто Василија Миленковића није задржавао пред апотеком „Спаситељ“, јер је то сведок посматрао испред свог дућана, који је ниже апотеке а ближе желез. станици. Тамо је речено, зашто се има узети, да сведок није ни видео оно што сведочи.

Међутим, на последњем суђењу додао је, да је знао чији је ауто, само је сведока Милана Стојановића зв. Кумаревка питао: ко вози ауто? Међутим, Милан је посведочио да је сведок Прикић питао само: чији је ово ауто, а затим додао, да је тај ауто хтео некад њега да прегazi.

Исто тако, сведок Александар Ђокић на претресу од 12-III-1930 год. сведочи: да је њега сведок Прикић питао, кад је ауто прошао: „ама чији је то ауто што оволико јури“, а он му рекао да је то ауто Цила Миленковића.

Ова два сведока на несумњив начин утврђују, да сведок није ни ауто познавао, а камо ли да је у ауто видео опт. Јована да шофира. Његово тврђење да је ауто пратио зато, да би видео, да ли ће некога гзгзити, лишено је сваког логичног смисла. Цела је сведоџба тако неистинита, да то одмах пада у очи. А то што он тврди да је казао, кад је ауто прошао поред њих, сведок Милан не само да му није потврдио, него је посведочио сасвим противно томе и тако, да потпуно обеснажава сведоџбу његову — Прикићеву.

Суд је ценио исказ овог сведока, али не у овом делу његове сведоџбе, већ само у погледу „рачуна или обрачуна са сведоком Стевом Живковићем“. Суд је наиме нашао, да се сведоку Влајку Прикићу, не може умањити сведочка способност, ако је он имао какве рачуне или обрачуна са сведоком Стевом Живковићем“. Суд дакле, није ценио ни

оно што је наведено уз сведоцбу овог сведока у II делу под А — Бр. 7, нити пак о овоме што је овде истакнуто, и ако је то претресано на главној расправи.

Но није само у томе неважност ове сведоцбе, нити је суд само то што је овде, изложено, пропустио да цени у ожалбеној пресуди.

Наиме, овај сведок мрзи оца опт. Јована и на питање суда у овој мржњи, сведок Прикић је рекао: да би он оца опт. Јована „исекао на комаде, парче по парче“. Овако је говорио и сведоку Стевану Живковићу и овај то је пред судом посведочио. И збиља, требало је само чути његово — Прикићево јетко давање сведоцбе, па разумети колико је то велика мржња била.

Код такве мржње, где сведок не жели ништа мање него да исече оца опт. Јована парче по парче, разумљиво је што он преноси мржњу на сина. Хтејући да погоди оца, кога он толико мрзи, он жели да син буде осуђен, да би се осветио оцу. И кад се то зна, кад се има на уму ова мржња, онда је разумљива и његова сведоцба, оно наметање, да би је учинио вероватном и, оно упорно тврђење околности, које му сведоци Милан Стојановић и Александар Ђокић нису посведочили, већ чак и противно утврдили, утврдили тако, да то показује, да сведок није ни ауто познавао, а камо ли да је опт. Јована у њему познао. Овај сведок је заклет под владом старог закона. По тач. 5 § 178 КСП. од 16-II-1929 г., овај се сведок није могао ни заклињати. Противу његовог заклињања није уложен приговор стога, што је заклетва по старом поступку извршена. Али то ништа не смета, да се ова сведоцба одбаци стога што у последњој алинеји својој овај законски пропис наређује, да заклетва неће врелети и ако се је овај сведок заклео, јер однос његов према оцу оптуженог и самом оптуженом чини његову сведоцбу сумњивом, а сведока подозривим сведоком. Због тога § 171 — V — одељак КСП. и наређује, да се сведок мора питати: стоји ли у каквом односу са окривљеником, како би се водило рачуна о пропису § 178 тач. 5 КСП.

Суд је овог **подозривог** сведока узео, међутим, за основу стицања уверења о кривич. одговорности опт. Јована. Па не само то, него је у ожалбеној пресуди суд пропустио, да каже, зашто је тако поступио, кад по напред пом. зак. прописима тако није требало поступити.

ђ) У ПОГЛЕДУ СВЕДОЦБЕ СВЕДОКА ВОЈИСЛАВА ДИМИТРИЈЕВИЋА (II — А — БР. 23).

У разлозима пресуде суд је навео да је овај сведок потврдио, „да ауто Вас. Миленковића идући од железничке

станице ка месту где се је дело догодило, није стао пред апотеком „Спаситељ“, већ продужио ка месту на реци“.

Међутим, као што се то види из списка ове кривице овај сведок то није посведочио.

На саслушању код. полиц. власти, на протоколу од 27 септембра 1929 год. изјавио је, да по обоме ништа не зна да сведочи.

На записнику последњег претреса (од 9-XI-1932 г.) испитан је под Бр. 47 и записано је: као на протоколу од 25-XII-1931 год.

На протоколу, пак, од 25-XII-1931 год. посведочио је, да је стојао преко пута апотеке „Спаситељ“ и видео, кад је опт. Јован прошао аутом, којим је управљао. Није видео, да ли је ауто стао код апотеке а није ни обраћао пажњу на то. Радња му је даље од апотеке, идући ка станици.

Овај сведок има радњу нешто ниже од апотеке, идући ка станици, тако да је ауто идући од станице морао прво да прође његову радњу, па тек да дође до апотеке. Сведок је видео ауто у пролазу испред апотеке, дакле, али кад је ауто дошао до апотеке сведок није видео, јер „није на то обраћао пажњу“.

Као што се види, сведок Војислав Димитријевић није посведочио, да ауто Вас. Миленковића није стао код апотеке „Спаситељ“, већ да је продужио пут ка месту на реци одн. ка месту несреће, како то суд тврди у разложима своје пресуде.

Овде очигледно постоји знатна противуречност између навода у разложима пресуде о исказивању сведока Војислава Димитријевића и фактичке садржине његовог исказа, — тач. 6 послед. реченица § 336 КСП.

е) У ПОГЛЕДУ СВЕДОЦБЕ СВЕДОКА ЈОВАНА МЛАДЕНОВИЋА, ФИЈАКЕРИСТЕ (II — А — 9).

Овај је сведок сведочио, да је враћајући се са станице са путницима видео, кад је опт. Јован пројурио поред његовог фијакера аутом и то у великој брзини и тако близу фијакера да је за мало хтео да закачи крило његовог фијакера.

Сведок је враћајући се са станице морао држати десну страну улице. Према томе ауто је прошао фијакеру с лебе стране. Волан у ауту Вас. Миленковића налази се с леве стране. Значи да је сведок видео ауто кад га је овај обилазио, гледајући у десну страну аута. Ако је ауто ишао великом брзином, немогуће је у опште да је он имао времена и могућности да види ко је у аутомобилу, а нарочито

ко шофира с обзиром на то, да је ауто затворен, друго, да је ауто прошао уз сам фијакер и да је прошао великом брзином. Како је бок фијакера изнад аутомобила природно је, да човек са бока фијакера није могао видети ко шофира аутом и ко се у ауту налази.

Судија је вршио увиђај и утврдио, кад ауто прође поред фијакера већом брзином и на размаку од 1 — 2 метра да се не може видети лице које шофира аутом, ако ауто прође поред фијакера с лебе стране, већ само оно лице које је с десне стране.

Међутим, и ово овакво нахођење суд чини под два услова: прво да је ауто прошао на један до два мерара раздаљине од фијакера и друго, да се оно што се констатује у увиђају може да види, само онда — „кад се на то обрати пажња и под претпоставком да ауто позади даје знак, тако да да могућност лицу које фијакер тера да може да погледа и види“. И доиста судија је при увиђају очекивао да наиђе ауто и кад би овај наишао, он се је нарочито сагињао и гледао у ауто, који није ишао великом брзином.

Кад се имају на уму ова два услова, због којих је суд учинио резерву у својој констатацији, онда излази ово двоје:

Прво, да ако је ауто прошао поред фијакера на мањој раздаљини од метра, да се ни то што суд наводи и како наводи да се може видети, — због близине којом аутом пролази, ни у ком случају не може видети. Како сам сведок тврди да је ауто прошао уз сам фијакер, тако да му у мало није крило закачио, то значи, да је ауто прошао поред фијакера на удаљености која је мања од једног метра била. Дакле сама сведоштва сведока показује, да онај који види десну страну аута, не би могао видети оно што овај сведок сведочи.

Друго, да сведок није видео ко шофира аутом стога што није имао разлога да обраћа пажњу на то.

Ако је обратио пажњу на то због брзине којом је ауто прошао, онда је сведок још мање могао видети, стога што је ауто затворен, а кад је он приметио брзину аута, овај је већ пројурio, и могао га видети само од позади.

Кад је по нахођењу суда требало нарочито обраћање пажње, и кад није утврђено да је постајао разлог за ово обраћање пажње, онда је суд погрешно, кад је крај свих својих констатација, учинио претпоставку да је сведок могао видети оно што сведочи. Суд је још мање могао узети ову сведоштуру за своје уверење кад је у разлозима пресуде истакао да је тако близу ауто прошао, да је „чак хтео, да закачи фијакер сведока Јована“, јер суд сам тврди у своме увиђају, да се може видети оно како је у увиђају нађено,

само ако је ауто прошао на раздаљини већој од једног метра.

Значи ако је та раздаљина мања од једног метра, да се ни то не може видети. А кад је ауто тако близу прошао да је хтео да закачи крило фијакера, онда значи да је прошао на раздаљини мањој од једног метра.

ж) Суд је поклатио вере овим сведоцима због тога што „противу њихове способности као сведока нису изнети такви основи да би њихова сведоцба могла бити доведена у сумњу, а поред тога још што су сведоци извршења дела, нарочито она прва три сведока, који сведочи о позитивним чињеницама, да су у моменту гажења детета видели Јована како тера ауто, будући са леве стране“.

Међутим, противу исказа ових сведока на претресу наведено је све оно што је изложено у овој жалби, а то што је наведено показује не само да су сведоци доведени у сумњу, него, да су њихове сведоцбе такве да се и по садржини њихових сведоцби и по личности сведока морају одбацити.

Кад сведок Петар Петковић (II-A-Бр. 3) сведочи тек на последњем претресу да је опт. Јован шофирао, а раније под заклетвом тврдио да није видео ко је и где у ауто седео; кад сведок Стојадин Миленковић (II-A-Бр. 6) сведочи прво да је видео да опт. Јован само седи у аутомобилу, па на другом претресу то мења и каже да га је видео за воланом, па после да и то није видео, већ остао при првом исказу, и кад је то још сведок сумњив по својим моралним особинама; кад сведок Драг. Тошић (II-A-Бр. 11) сведочи нешто што је по природи ствари немогуће и нелогично и противно самом нахођењу суда; кад сведок Бранко Ђокић (II-A-Бр. 20) тврди да се сећа да је шофирао Јован, и да ауто код апотеке није стао, а не сећа се кога је тада од путника у својим рођеним колима имао, нити се сећа где је те путнике одвезао, ни пред којом кућом скинуо; кад сведок Влајко Прикић сведочи нешто што остали са њим присутни сведоци противно утврђују и кад се утврђује смртна мржња, коју сведок има према оцу оптуженог и целој породици; кад се за сведока Јована Младеновића самим увиђајем суда утврђује да није могао видети оно што сведочи — онда су то основи који не само да доводе у сумњу исказе сведока, него их чине немогућим у опште за заснивање уверења о кривици опт. Јована и то само по тим основима, а без обзира на остало ислеђење, којим се утврђује одбрана опт. Јована и неистинитост ових самих по себи подозривих и немогућих сведоцби.

Нахођење суда, да им треба поклонити вере и са тога разлога, што „сведоче о позитивним чињеницама, да су у моменту гажења детета видели Јована како тера ауто, будући с леве стране“, — не може се одржати према ономе какве су те сведоџбе и ти сведоци, па без обзира на то да ли сведоче о позитивним или негативним чињеницама.

Али није само то. Суд под „позитивним чињеницама“ сматра то што сведок сведочи, да је видео да је опт. Јован у моменту гажења шофирао, а под „негативним чињеницама“ то што сведоци сведоче да нису том приликом видели опт. Јована на месту извршења дела, у аутомобилу или да није био у аутомобилу у моменту гажења.

Прво, то није сведочење о позитивним или негативним чињеницама, како суд тврди, него преставља одговор на питање суда у потврдном или одречном смислу. Да је одбрана знала да ће суд то овако схватити, свакојак да би се потрудила, да се сведоџбе сведока из одбране не бележе у одречном смислу.

Друго, по саму ствар ништа не значи, да ли је одговор био у потврдном или одречном смислу. Кад сведок на прим. каже: да опт. Јован није био у аутомобилу, онда значи да је у аутомобилу био само рус, који је једини и могао шофирати, јер су женске биле позади.

Треће, ово тврђење суда је нетачно, јер не стоји да су сви сведоци одбране „сведочили о негативним чињеницама“. Тако, сведок Мила Стојановић (Милентијевић) — II-Б-1 каже: да се је опт. Јован скинуо код апотеке а одатле шофирао рус, па и у моменту гажења.

То исто и сведок Злата Стојановић (II-Б-2), Роска Марковић (II-Б-5): Рус је терао ауто и за воланом био рус.

Мајтапа Курте Раимовића (II-Б-6) и Курта Раимовић (II-Б-7): у аутомобилу није био опт. Јован него је шофирао рус. Живојин Костић: (II-Б-8), видео гажење, шофирао је рус, опт. Димитрије. Стеван Живковић, (II-Б-9) видео је у ауто руса који је шофирао.

Драгољуб Маринковић (II-Б-10) видео гажење, шофирао је рус, а опт. Јован није био у аутомобилу.

Аксентије Ивановић служб. општ. за регулисање саобраћаја (II-Б-12) — аутом је шофирао рус а опт. Јована у ауто није био.

Михајло Станковић (II-Б-17) — шофирао рус седећи с леве стране, а с десне никога није било.

Светозар Пешић (II-Б-17) да је у ауто од мушких био само рус а позади три женске.

Властимир Цекић: Видео је кад је опт. Јован сишао код апотеке „Спаситељ“ а опт. Димитрије узео да шофира од апотеке.

Исак Карио (II-B-11) видео гажење, шофирао је рус, а опт. Јован није био у аутомобилу.

Чедомир Тасић (II-B-29) ауто стао код апотеке, изашао један младић, а рус узео да шофира.

Ђура Вилдман (II-B-30) код апотеке сишао Јова, а рус продужио да вози.

Александар Цветковић (II-B-31) опт. Јован се скинуо код апотеке, а рус продужио да вози.

Миле Ђорђевић (II-B-32) код апотеке се скинуо опт. Јован, а рус узео да шофира даље.

Душан Савић (II-B-33) Јован се скинуо код апотеке „Спаситељ“.

Ђока Ђорђевић (II-B-34) шофирао рус кад је ауто прошао поред његове радње; после тога чуо за гажење.

Петар Ђорђевић (II-B-39) сусрео се са аутом Цила Миленковића, непосредно пред гажењем — шофирао рус, опт. Димитрије.

Глигорије Поповић—поп Наћин, у ауту је био рус опт. Димитрије, а Јован није био.

Александар Коцић (II-B-44): Кад је ауто прошао идући од станице (ка месту дела), рус је седео за воланом, даме позади, и нико други.

Гавра Чуљковић (II-B-48): Код апотеке ауто мало застао, изашао опт. Јован, а ауто продужи пут.

Трајко Рајковић (II-B-53): Ауто стао код апотеке „Спаситељ“, сишао син Цилетов.

Светислав Константиновић: Код апотеке „Спаситељ“ скинуо се из аута један младић, опт. Јован.

Драгољуб Петковић: Прошао ауто. На предњем седишту је био рус а позади три женске.

Дакле, двадесет и шест сведока у потврдном смислу сведоче, да је аутом шофирао рус Димитрије, а да се опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“.

Двадесет и шест сведока, дакле, утврђују „позитивне чињенице“, да је рус шофирао. И кад суд тврди у разлогима пресуде, да су сви сведоци из одбране сведочили о томе да опт. Јована нису видели на месту извршења дела у аутомобилу или да није био у аутомобилу, дакле, „сведочили о негативним чињеницама“, — а напред је наведено 26 сведока, који противно тврде, — онда је јасно да постоји огромна противуречност између разлога пресуде и доказног материјала — тач. 6 § 336 КСП. Међутим, кад се прочитају искази осталих сведока из одбране онда се ни за њих не може рећи да су давали исказе „о негативним чињеницама“.

Тако:

Таса Митровић (II-Б-4): Видео да је из аута изашао рус, опт. Димитрије.

Чеда Николић (II-Б-15): Видео је на предњем седишту према волану опт. Димитрија.

Трајко Јањић (II-Б-18): Кад је ауто стао шофирао је рус, а позади су биле три женске.

Јован Николић (II-Б-19): Кад је ауто стао изашао с леве стране шофер рус, позади три женске, а опт. Јован није био у аутомобилу.

Таса Цветковић (II-Б-22): Кад је ауто стао на седишту је био само рус, а опт. Јована није било у аутомобилу.

Никола Стоиљковић (II-Б-23): У ауту је видео три женске а напред шофера руса. Опт. Јован није био у аутомобилу.

Душан Николић (II-Б-24): Видео је руса и три женске у аутомобилу.

Миодраг Николић (II-Б-40): Кад је ауто стао, видео је поред кола човека у кошуљи (руска кошуља).

Благоје Тодоровић (II-Б-47): Видео у аутомобилу опт. Димитрија а опт. Јован није био.

Милан Крњић (II-Б-50): Видео је руса у аутомобилу и претио му што је прегазео дете.

Кад ови сведоци тврде напр.: да опт. Јован није био у аутомобилу, већ на предњем седишту рус, или кад тврди, да су у аутомобилу видели руса а да опт. Јован у аутомобилу није био, онда то није сведочење о „негативним околностима“, — о којима суд не даје појам, нити се из пресуде разуме, шта се под тим подразумева, — већ један одговор у одрачном смислу. Кад се сведоку постави питање: да ли је опт. Јован био у аутомобилу, онда је природно, да ће, ако Јован није био, одговорити: били су ти и ти, а опт. Јован није био. Друкше овај сведок не може ни да одговори на питање суда, ко је био у ауту него да именује оне који су били, а за ове који нису били, да одговори у одречном смислу: није био.

Исто тако, кад сведок сведочи: да је видео на предњем седишту руса — видео руса за воланом, а позади три женске, он у исто време сведочи, да у ауту опт. Јована није било, већ да су биле само женске и рус шофер. Ни ту, дакле, немамо сведочење „о негативним околностима“.

Међутим, само четири сведока од толиких сведока и одбране сведочили су тако, што су казали: да су видели руса, а да опт. Јована нису видели.

Тако:

Стоиљко Стошић (II-Б-3): Јову није видео, а видео је да је рус био напред.

Ђорђе Стојановић (II-B-13): У ауту је видео руса, а опт. Јована није видео.

Димитрије Стаменковић (II-B-52): Видео је, да су из аута изашли рус и три женске, а опт. Јову није видео.

Бора Туцаковић (II-B-54): Кад је ауто задржан из њега је изашао рус, кћи Вас. Миленковића и још једна или две даме.

Рус је изашао с леве стране а даме с десне стране.

Опт. Јову није видео да је изашао из аутомобила, нити га је ма где видео у близини.

Дакле, док суд тврди да сви сведоци одбране сведоче о „негативним чињеницама“, — да Јову нису видели на месту извршења дела, у аутомобилу — дотле видимо да су свега четири сведока посведочила: да опт. Јову нису видели.

Суд у разлогима пресуде налази, да је смисао сведоштва „нисам видео“, па и „није био“ тај, да „није обраћена нарочита пажња од стране сведока или да је сведок на таквом месту да он заиста није могао да види опт. Јована“. Суд одмах затим додаје, да „то важи и за сведока Стоиљка Стошића, Роску Марковић и Драгољуба Маринковића“.

Међутим, то тврђење суда, да смисао сведоштва „нисам видео“, па и „није био“ значи да пажња није обраћена, сасвим је произвољно и неосновано. Наиме, кад сведок сведочи да је видео у аутомобилу руса и три женске, онда на питање, да ли је видео и опт. Јову, он може одговорити само тако, да Јову није видео, јер Јова није био. Што је сведок такав одговор дао, то никако не значи, да сведок није обраћао пажњу и на опт. Јову. Кад је сведок видео руса напред и три женске позади, онда је неосновано тврђење да он није обраћао пажњу и на опт. Јову, већ напротив, из тога што сведок тврди да је видео руса и три женске а да Јову није видео, из тога се баш јасно може извести да је обраћао пажњу, али да Јову при свем том није видео. Кад напр. сведок Бора Туцаковић (II-B 55), сведочи, да је у моменту кад је ауто стао, видео, да је рус изашао с леве а даме с десне стране, а да Јову није видео да је изашао из аутомобила, нити га је ма где видео у близини, онда јасно, да је сведок баш обраћао пажњу и да то „није видео“, има да значи да није био, иначе би га видео. Немогуће је тврдити, да је сведок видео да се је скинуо рус и три женске, и нико више, — да је дакле могао видети руса и три даме, а да није могао видети опт. Јована, као да је он тако нешто ситно или ваздушасто да њега није могао видети. Сведоци су одрасли људи, а Бора Туцаковић и интелигентан човек, па да су хтели да кажу то што суд толико произвољно претпоставља, зар они то не би рекли — да нису видели зато што нису обраћали пажњу.

И најзад, кад је суд нашао да се ове четири последње сведоџбе могу и овако тумачити, суд је био дужан, да пита сведоке да ли нису видели опт. Јову зато што нису обраћали пажњу или зато што Јова није у ствари био ту. Да су се тако разумеле сведоџбе ових сведока и на претресу, одбрана би свакојако тражила да се сведоци изјасне да ли опт. Јову нису видели зато што нису обраћали пажњу или зато што није био ту. Али одбрана није имала разлога то да чини како с обзиром на изложено, тако и с обзиром на цитирану сведоџбу Боре Туцаковића (II-Б-55) из које се јасно види, да она није имала онај смисао који јој је суд дао. Исто тако, кад сведок Ђорђе Стојановић (II-Б-13) каже: да је у ауто видео руса а да опт. Јована није у аутомобилу видео, то само може значити, да Јова ту није ни био. Кад, пак сведок Димитрије Стаменковић (II-Б-52) сведочи: да су из аута изашли рус шофер и три женске, а да опт. Јову није видео, то значи, да опт. Јован није био, иначе би га морао видети, јер би ваљда и он морао из аута изићи. Исто тако, кад сведок Стоиљко Стошић (II-Б-3) сведочи, да се догађај десио уз његов киоск (а киоск је до саме чесме) и да је видео руса, а да Јову није видео, то може само тако да се тумачи, да је Јова био у аутомобилу да би га морао видети.

Суд у разлозима пресуде наволи, да то исто важи и за сведоке Роску Марковић и Драгољуба Маринковића. Међутим, напред је наведено, да је Роска (II-Б-5) сведочила: да је рус шофирао, а „да је опт. Јован био у аутомобилу она би га морала видети“. Драгољуб Маринковић (II-Б-10) сведочио је, то исто: да је шофирао рус, а да су позади биле три женске.

Као што се види, навод суда у разлозима пресуде о овим сведоџбама је нетачан, и према томе разлози пресуде су у противуречности са доказним материјалом, како је он пред судом приказан и у списе забележен.

Навод суда у пресуди да чак и сведоџба сведока „није био“ треба да значи да сведок није обраћао пажњу, — напред је претресен, а у осталом с обзиром на значење речи: опт. Јован није био, очигледно произвољан и неоснован, тако да то не треба нарочито доказивати.

3) Суд даље налази да сведоџба сведока Боре Туцаковића (II-Б-55) није од важности зато, што он „није очевидац извршења дела, јер је он наишао кад се је дело већ догодило и то идући од кафане „Солун“ која је у побочној улици“.

Међутим, овај сведок је посведочио да је био на ћошку, пред радњом Ранђела Петковића, дакле на истом месту

одакле је догађај посматрао сведок Петар Петковић (II-A-Бр. 3) на чијем је исказу суд засновао своје уверење.

Како пак, сведок сведочи, да је идући од кафане „Солун“ био на ћошку кад је ауто пред њим заустављен и видео у аутомобилу руса и две или три женске, а да Јове нигде није било, онда је тврђење суда у разлозима пресуде неосновано и нетачно. Неосновано је зато, што сведок сведочи да је видео руса а не Јову, и стога суд не може да каже да сведок то што сведочи није видео, јер „није очевидац и самог извршења дела“. Нетачно је тврђење да сведок није видео зато што је ишао од кафане „Солун“, која је у побочној улици, те изгледа да се тиме хоће да представи, да је и сведок био у побочној улици. Међутим, сведок тврди да је отуда долазио, али у моменту задржавања аутомобила да је био на ћошку, дакле код самог аутомобила. Према томе, суд једино што може за овог сведока тврдити, то је да он не говори истину. Међутим, суд то није могао да каже с обзиром на личност сведока, његов познати карактер и независан положај, па је зато покушао без успеха да одбаци његову сведоцбу са других разлога. Иначе суд не би могао да објасни зашто верује да лажно сведочи један виши државни чиновник, а не сведочи лажно касапски момак Петар Петковић, један Стојадин Миленковић, који се одао коцки и пићу и који је склон лажима.

и) Сведоцбу сведока Стевана Живковића суд обеснажава зато, што је сведок мењао исказе. Међутим, суд не одбацује сведоцбе сведока Петра Петковића и Стојадина Миленковића и ако су и они мењали исказе.

Што се пак тиче, сведока Милана Глигоријевића (II-A-Бр. 11), Душана Митровића (II-A Бр. 13) и Радивоја Петровића (II-A-15), напред је објашњено, да сведоци нису могли видети сведока Стевана у побочној улици прво, а друго, они су гледали низ улицу ка месту дела, а сведок Стеван је њима прилазио с леђа. У осталом, зашто ипак ови сведоци тако сведоче објашњено је најбоље сведоцбom сведока Радивоја Петровића (II-A-Бр. 15), коју сведоцбу суд није ни узимао у обзир, а позива се на овог сведока да одбаци сведоцбу сведока Стевана.

Међутим, једно је остало као несумњиво, а то да је сведок Стеван посведочио, да кад је ауто поред њега прошао идући ка месту дела, да је шофирао рус и да опт. Јован није био у аутомобилу.

ј) Исказ сведока очевидца Исака Карија суд је одбацио као неистинит, стога, што је сведок Исак посведочио

између осталогa и то, да се је сведок био окачио о аутомобил, а то међутим нико од осталих сведока није видео. Међутим, то не може да осумњичи сведоцбу овог сведока, јер ту околност нису морали да запазе остали сведоци, нити је суд све остале сведоке о томе питао, већ само неке. Стога не стоји да сви сведоци нису то видели, а затим, и ако нису видели, не значи то да је сведок Исак због тога лажни сведок. И за сведоке Драгољуба Тошића, Петра Петковића, Стојадина Миленковића — нико не тврди да их је на месту дела видео, па ипак им суд поклања вере, као што напротив за сведока Аксентија Ивановића сви сведоци тврде да је био ту, он чак задржао ауто и ухватио кривца, па му суд и поред свега тога не поклања вере.

К) Што се сведоцбе сведока Курте Раимовића тиче, суд не сматра да је она сумњива због оних панталона у које је противна страна толику наду полагала, „јер је Курта могао те панталоне и својим радом зарадити“. Суд само налази да исказ сведока Курте „поред оволиких исказа по овоме предмету није од важности за пресуђење, јер је и његова сведоцба узета као сведоцба о негативним чињеницама“.

За своје уверење суд је узео исказ три сведока код места дела и три за нескидање пред апотеком. Сведок Курта међутим, спада у ону велику групу, која сведочи у корист оптуженог, и кад би суд узео за своје уверење и за доказ те сведоке, онда би се могло рећи, да је његова сведоцба непотребна, јер је већ велики број сведока то што он сведочи већ утврдио, па кад је већ то утврђено, није од важности да се и његова сведоцба узме поред толиких других. Али кад сведок сведочи противно сведоцима које суд узима за доказ, онда се не може рећи, да његова сведоцба „није од важности поред оволиких исказа о истом предмету“, јер овај сведок о истом предмету и не сведочи, већ о сасвим другом предмету.

Што се тиче навода суда да сведок сведочи негативне чињенице, треба само упозорити на оно што је већ раније речено кад је о том говорено. Суд је истина узео ову сведоцбу као сведоцбу „о негативним чињеницама“, али је погрешно, јер је сведок Курта (II-B-7) сведочио да Јован није био у моменту гажења у аутомобилу, већ је шофирао рус. А то очигледно нису „негативне чињенице“, него једна јасна и одређена сведоцба преко које суд није могао олако да пређе.

Л) Суд није поклатио вере сведоцима Смиљи Миленковић и Гаври Чуљковићу зато, што је Смиља сестра оптуженог.

женог, а Гавра у неком другом сродству (ујак оцу опт. Јована). Међутим, исказе ових сведока поткрепили су други сведоци способни и неизузети. Али без обзира на то, код толиких других сведока, ови искази нису ни потребни.

Међутим, много је важније што суд налази, да не треба поклонити вере сведоку Злати Стојановић, (II-B-2), која није ни у каквом сродству са опт. Јованом. Суд налази, да је она сумњива зато, што је њеног мужа очувала тетка оптуженог. Међутим, напред је изложено, да је то једна културна жена, мати двоје деце и да она нема разлога да баца све то само да спасе Јову од једне казне од два месеца затвора, а да при томе учини дело злочине природе, које се кажњава робијом, и да не говоримо о њеној савести, о култури, побожности, родитељским осећајима и т. д.

Али док суд њу изузима зато што је тетка опт. Јована очувала њеног мужа, дотле она сама код суда тврди, да нису у љубави она и њен муж са том тетком „јер све што су зло доживели, дошло им је од те тетке“. Кад таква ствар стоји, тешко је онда разумети нахођење суда, да ће овај сведок из захвалности што је тетка оптуженог очувала њеног мужа, бацити све под ноге: образ, савест и децу, па се лажно заклету за тога теткиног сестрића, за кога се ни тетка сама не брине да ли ће и како бити осуђен.

Сведоцбу сведока Миле Стојановић Милентијевић суд одбацује зато, што је сведок Мила у пријатељским односима са опт. Јованом и његовом сестром. На страну то што једно обично пријатељство није у стању да натера човека да се лажно куне, ни сам суд не може да призна да је тако у животу, нити би се смео изводити закључак да ће жена једног лекара, једна млада мајка, једна млада жена, криво да се закуне зато што је у једном обичном пријатељству са неким. Такво тврђење долази у опреку са животом, јер тек може да се тврди да ће рецимо један човек правник, адвокат, професор, судија, и т. д. да се криво закуне зато што је у пријатељству са оптуженим, или да ће жена таквог човека да се криво закуне зато што је у пријатељству са сестром оптуженог и са самим оптуженим. Тако у животу не бива, зато се тако нешто не може ни претпоставити. Треба неке нарочите разлоге навести зато да за једно обично пријатељство човек ипак хоће лажно да се закуне. Те разлоге суд очигледно не наводи, а обично пријатељство нису такви разлози.

Али на страну то пријатељство. Интересавтно је и много важније овде то, из чега суд ово пријатељство изводи и чиме га доказује. Кад су узете генералије од сведока, стављено је да је сведок способан. Нигде у списима и на претресу ни речи о томе. Изгледа да суд то изводи из тога

што су се заједно извезли у шетњу, јер вели „чим су се они заједно извезли у шетњу“. Међутим, питање је, да ли је то доказ о пријатељству, та шетња аутомобилом. По чему се даје закључити да је човек у неком пријатељству, ако се заједно са неким извезе у шетњу. Зар то не може да буде и обична учтивост, обична пажња, коју човек који има ауто, указује другом човеку који га нема.

Кад је један странац ту скоро долазио у Лесковац и хтео да види панораму Лесковца од Св. Илијског парка, нас двојица сели смо у његов ауто и извезли се у шетњу а да нисмо ни пре ни после те шетње били у неком пријатељству. Ми смо провели извесно време заједно и ништа више. Не дописујемо се, и Бог Свети зна хоћемо ли се и када више у животу срести, а ето извезли смо се били заједно у шетњу. Да се што десило, ни на крај памети не би ми пало да се лажно за њега кунем, а сигурно ни њему за мене.

Што се опт. Јове тиче, он нигде није признао, да је у неком пријатељству са сведоком Милом и да је шетња „у том циљу и била“, како суд тврди у разложима пресуде. Суд сматра, дакле, да сведоци Мила и Злата нису „случајни путници“ те су „оне заинтересовани сведоци“. По овом тврђењу суда изгледало би овако: Ако се ми договоримо да учинимо излет аутомобилом — нас неколико адвоката, лекара, професора, судија, а да један од нас шофира, па буде прегажено дете, онда ми сви што смо у аутомобилу били, ми нисмо способни сведоци, ми смо заинтересовани. Другим речима ако би ми сведочили, нама не треба да се поклоним вера, јер ми нећемо хтети да кажемо истину, ми ћемо лажно сведочити и клети се само зато, што смо заједнички начинили излет аутомобилом. Да ли тако у животу бива. Ја мислим, да не бива и не дозвољавајући то за себе, ја не дозвољавам ни за сваког другог, па чак ни за оног који нема моју школску спрему.

Животно искуство не показује да тако у животу бива, као што се у ожалбеној пресуди тврди. И онда је јасно, да се разлози пресуде о сумњивости сведока Миле и Злате не могу одржати. Суд је ценио и исказ шофера, руса Димитрија Крисина и његовој сведоци не верује са два разлога.

Први је, што је раније био тужен као извршилац овог дела, и што је био и сада је у служби код оца опт. Јована.

Димитрије Крисин признаје, да је он шофирао и прегазео дете, а не опт. Јован. Суд му не верује зато што је „он раније био тужен као извршилац овог дела“. Да је Димитрије Крисин сведочио да нису ни он, ни опт. Јован прегазили дете, онда би разумљиво било да му се не верује, зато што је раније био оптуживан као извршилац. Али кад

он признаје дело за себе, онда суд не може да му не верује зато што је био раније оптуживан за ово дело.

Међутим, кад суд тврди да му не верује зато, „што је раније био тужен као извршилац овога дела“, то значи да суд не верује Димитрију, зато што је под сумњом да је он извршилац овог дела, јер се онемо који је за једно дело оптужаван па ослобођен због тога и не верује. А кад суд не верује Крисину зато што је раније био оптуживан као извршилац овог дела, дакле још под сумњом, зашто је онда осуђивао опт. Јована за то дело. Дакле од двога може бити само једно: или је Крисин сумњив зато што је раније оптуживан као извршилац, па ослобођен само зато што је одустао држав. тужиоц, и онда није требало осуђивати опт. Јована; или није сумњив и онда је његов исказ истинит, што значи да је Јован невин према овоме што је овде речено. Суд је у разлозима пресуде морао да каже да опт. Јован није крив, јер за ово гажење треба да одговара Димитрије Крисин, али како њега држав. тужилац не тужи, то се Јова ослобођава, а за ово дело нико не осуђује.

Овако постоји једна нелогичност која се ничим не даје отклонити, већ само поништајем пресуде.

Суд сматра да Димитрије Крисин тако говори зато што је слуга, па је у односу зависности. Међутим, може се замислити, да ће неко због зависности па чак и лажно сведочити, или да ће због зависности примити кривицу на себе, то је тешко замислити просто зато, што је пред таквом опасношћу лакше напустити ту дужност слуге, дакле ту зависност прекинути и избећи последице — да за другога буде осуђен на казну, за коју он и незна колика је, и на плаћање, које у сваком случају неће мало да буде. Међутим, он је без икаквог договарања са опт. Јованом или његовим оцем одмах дело признао, чим је притворен, па чак и пред сведоцима (Душан Николић II-Б-25) чим му је саопштено да је дете прегазио.

м) Зашто сведоцима, који тврде да се опт. Јован скинуо пред апотеком „Спаситељ“ не поклања вере, суд не даје никакве разлоге. Суд једноставно изјављује, да им не поклања вере просто зато, што је „о тој чињеници, да ли је он стао или не пред апотеком, поклатио вере напред наведеним сведоцима (сведоцима тужбе), да он пред том апотеком није стао, да је туда прошао ауто не задржавајући се“. Као што се види суд не даје разлоге, зашто не верује сведоцима: Властимиру Цекићу (II-Б-27), Благоју Живковићу (II-Б-48), Чедомиру Тасићу (II-Б-29), Ђури Вилдману (II-Б-30), Александру Цветановићу (II-Б-31), Миодрагу Ђорђевићу (II-Б-32), Душану Савићу (II-Б-33), Ђоки Ђорђевићу (II-Б-34), Алек-

сандру Коцићу (II-Б-44), Гаври Чуљковићу (II-Б-48), Трајку Рајковићу (II-Б-53), Благоју Цекићу (II-Б-57), Светиславу Кочантинковићу (II-Б-54), — а верује само тројици: Ђокићу шоферу, Јовану Младеновићу фијакеристи и Влајку Прикићу бив. гвожђ. трговцу и човеку који жели да сече оца оптуженог „парче по парче“. Кад суд каже да не верује извесним сведоцима зато, што је поверовао другим, онда је очигледно да постоји одсуство сваких разлога, јер учињена констатација, да не верује једнима зато што је поверовао другим, не може се сматрати као давање разлога и неко образложење пресуде.

Исто тако се не може сматрати за давање разлога и образложења прост навод суда: „Најзад, искази осталих сведока по овом предмету, који нису особено третирани, нису од такве важности или ништа по овој ствари незнају“.

Међутим, напред под II-Б. наведени искази сведока, који потпуно утврђују невиност опт. Јована, јер то што они сведоче, јесте: да је шофирао рус, а да се опт. Јован раније скинуо. Према томе не може се никако рећи да су то сведоци без важности, те да не мора суд да их цени, нити пак да ти сведоци „ништа по ствари незнају“.

Кад сведоци Аксентије Игњатовић (II-Б-12), Милан Станковић (II-Б-21) и Таса Цветковић (II-Б-22), службеници општински, који су одређени да пазе на јавну безбедност, посведоче: кад су видели да ауто прегазу дете, да су потрчали да зауставе ауто и ухвате кривце, и кад они тврде да је шофирао рус Димитрије, па овога зато што је прегазуо дете привели полицији и ухапсили, онда се из разлога пресуде не види по чему да ове сведоци „нису од такве важности да би суд ове ценио, јер сведоче о стварима мање важности или ништа по ствари незнају“, као што се не види ни то, зашто је суд поклонио вере једном касапском момку — Петру Петковићу, једном младићу који је пошао рђавим путем Стојадину Миленковићу, — једном младом гимназисти у то време — Драгољубу Тошићу, чија је сведока иначе невероватна и који због страха није могао као дечко ни запазити ствари или му се ове могле учинити другачије, а није поклонио вере овим службеницима одређеним да воде надзор над саобраћајем и јавном безбедношћу, људима зрелим и озбиљним, чије су сведоци јасне и одређене, док то није случај са сведоцима Петра Петковића, и ост. (в. II део под А и Б).

Кад даље, сведоци: Мајтапа Курте Раимовића (II-Б-6), Живојин Костић (II-Б-8), Пера Ђорђевић, (II-Б-39), Михајло Станковић (II-Б-17) сведоче: да је аутом у моменту гажења шофирао рус Димитрије, онда зар нису те сведоци од такве важности, да би их суд ценио, односно да би заслуживале пажњу суда, и зар се за те сведоке може рећи, да „ништа по ствари не знају“.

Затим, кад сведоци: Глигорије Стојановић (II-Б-16), Чела Николић (II-Б-15), Трајко Јањић (II-Б-18), Јован Николић (II-Б-19), Светозар Пешић (II-Б-25), Никола Стојиљковић (II-Б-23), Душан Николић (II-Б-24), Миодраг Николић (II-Б-40), Благоје Тодоровић (II-Б-47), Милан Крњић (II-Б-26), Димитрије Стаменковић (II-Б-52), Никола Коцић (II-Б-51) сведоче: да у моменту кад је ауто задржан и стао, да је за воланом био шофер, рус Димитрије, а да опт. Јован није био у аутомобилу, — зар се може рећи за те сведоцбе о овим околностима, да су од такве мале важности, да нису заслуживале ни толику пажњу суда, да би их овај бар у оцену узео; и зар се за ове сведоке може узети, као што суд у ожалбеној пресуди узима, да „ништа по овој ствари незнају“.

Што је тако исто важно овде напоменути, кад је већ реч о овим сведоцима, то је да суд верује сведоку Стојадину Миленковићу, да је сведок Никола Стојиљковић пришао ауто и разговарао са опт. Јованом, рекавши Јовану: Јово, Јово шта уради ово те прегизи дете.

Међутим, сведок Никола Стојиљковић, а за њим сви сведоци из ове напред поменуте групе тврде, да опт. Јован није био у аутомобилу, већ само рус за воланом и три женске позади. Код таквог стања ствари, где се сведоцба сведока Стојадина Миленковића у основи разликује од толико великог броја других сведоцби, и показује невероватном и немогућом, — навод суда у пресуди: да сведоцбе осталих сведока „нису од такве важности да би суд ове ценио, јер сведоче о стварима мање важности, или ништа по ствари незнају“, — не може у ствари престављати, неке разлоге пресуде, већ се има узети, као што у истини и јесте, да суд није уопште ни дао какве разлоге, јер се из тога навода суда не види оно што је главно, а наиме зашто је суд покљонио вере једном сведоку, Стојадину Миленковићу, чији је иначе исказ колебаљив, несигуран и променљив (II-А-Бр. 6) и који по својим моралним особинама преставља једног подозривог сведока, а не поклања вере оволиким другим сведоцима, чије су сведоцбе јасне и одређене и долазе од људи, чије личности не изазивају ни најмању сумњу у оно што сведоче.

Исто тако из овог навода пресуде не види се, по чему су ове сведоцбе толико без важности да суд није сматрао за потребно ни у оцену да их узме, а камо ли још да им вере покљони, и ако оне на несумњив и опредељен начин утврђују невиност опт. Јована.

н) Прив. учесник Мирко није у почетку ни тужио искључиво опт. Јована, већ „онога за кога се утврди да је крив“. Тако је и на претресима изјављивао све донде док

држав. тужилац није одустао од оптужбе противу руса, шофера Димитрија Крисина. То значи да он ни сам није био убеђен несумњиво у кривицу опт. Јована.

Исто тако у почетку се није ни тврдило, да је у моменту гажења, шофирао опт. Јован, већ рус Димитрије који је за ово гажење и био ухапшен и над којим се због тога гажења ислеђење и водило.

Прив. учесник Мирко подноси пријаву тек 21 јуна и ако се је дело догодило још 18 јуна и ако се је већ истрага водила у међувремену искључиво и само противу опт. Крисина.

Због тога што је такво стање било, држав. тужилац тужи обојицу, и опт. Јована и опт. Димитрија и они одговарају заједно, два претреса се одржавају чак и противу једног и противу другог, и ако је јасно да обојица једновременно не могу бити одговорни, већ један или други, зато што је само један могао шофирати аутом а никако обојица једновременно. Што су ипак заједно одговарали, то је дошло отуда, што у кривицу опт. Јована нико није био сигуран. Међутим, зашто се је доцније почео окривљавати и опт. Јован, објаснио је сведок Драгољуб Илић на последњем претресу (од 9-XI-1932 г.) када је посведочио, да је друкше код полиције говорио стога, што су се договорили Војислав Петровић (II-A-1), Стојадин Миленковић (II-A-Бр. 6) и Јован Живковић (II-A-5) кад су по позиву полиције дошли да сведоче, да терете опт. Јована. И доиста, сведок Јован Живковић на првом претресу све је оно порекао што је код полиције сведочио, и под заклетвом посведочио, да о догађају ништа незна, јер је он у време дела био на железничкој станици, а не на месту дела, како је на његовом испиту код полиције записано.

И кад се све то има на уму, онда ће бити разумљиво, зашто сведока Петра Петковића (II-A-3) не налазимо у тужби — пријави против. учесника под Бр. 19.707 од 21-VI 1929, већ се на њега позива тек много доцније, тек после првог претреса.

Исто тако је разумљиво, зашто се испит сведока Драгољуба Тошића (II-A-21) тражи тек на претресу од 12-III-1930 и ако он треба да је сведок очевидац, а међутим, за њега се сазнаје тек после годину дана.

На сведоке Тасу Стојановића и Александра Коцића прив. учесник се позива тек у акту од 3 маја 1932 год. и кад се има на уму сведочење Тасе Стојановића који није ни познавао опт. Јована, а сведочио је, да је њега у аутомобилу видео, а затим кад се има на уму оно признање сведока Тасе, да је ишао код радника кројачких и са њима о овој ствари разговарао, распитивао се за сведоке о појединим околностима, — онда све то јасно показује, зашто је у почетку

гоњен за ово дело опт. Крисин а тек доцније се почео да сумњичити и оптужује опт. Јован.

Кад се све то има на уму, онда исто тако постаје јасно и то, да се јављају за сведоке у првом реду, два касапска момка, људи без занимања, кочијаши и т. д. а међу њима само један ђак гимназије, који изгледа, да је доиста ту упао случајно, јер се негде изрекао да је и он очевидац дела, па после кад је дошло до сведочења, није могао да порекне.

Да је то тако, доказ је и сама садржина његове сведоцбе, како је то напред, кад је било речи о његовој сведоцби, изложено (IV-в-стр.: 84-89).

На суђењу од 9-XI-1932 јако је падало у очи да су сви сведоци из тужбе тражили да им се прочитају сведоцбе, јер веле да су поборавили ствари које су сведочили, — док су сведоци из одбране исказивали своје сведоцбе од првог до последњег испита, и на свима претресима, увек једнако, увек јасно, увек одређено. То је требало да служи суду за мерило тачности и истиности казивања сведока, али суд у овом погледу није своју оцену дао, што значи да то није ни имао у виду приликом стварања уверења из доказног материјала о кривич. одговорности опт. Јована.

њ) Оволико велики број јасних и одређених сведоцби сведока способних и неизузетих, на један несумњив начин, утврђују с једне стране одбрану опт. Јована, да у моменту гажења није шофирао аутом, а с друге стране опет потпуно поткрепљују признање шофера Димитрија Крисина, да је он тај који је у моменту гажења био за воланом и терао ауто.

Међутим, суд прелази преко тако јасне ситуације за уверење суда и преко тако несумњиво утврђеног стања ствари, па се служи претпоставком, која се очито показује **немогућом** и, с обзиром на остали доказни материјал, не само потпуно произвољном већ и у очитој **опреци** са стањем ствари, које је ислеђењем утврђено.

Имајући у виду исказ сведока Драгољуба Тошића, да је ауто „пред само гажење детета дао знак сиреном“, — суд чини претпоставку, да је тога момента тералац аута, „могао устављати ауто, па имајући од места извршења дела донде докле је ауто стао око 22 метра, да је могао, у том међувремену, да сиђе с кола и удаљи се од њих, споредно у ком правцу“. — Суд сматра, „да се једино на тај начин може објаснити моментано удаљење опт. Јована, кола и околност да буде запажен од малог броја људи“.

Суду је овде оваква претпоставка била потребна стога да би се објаснило зашто опт. Јована у ауто није било у

моменту заустављања аута и поред тога што сведоци Драгољуб Тошић, Петар Петковић и Стојадин Миленковић тврде да је у моменту гажења био у аутомобилу и опт. Јован, а после 22 метра раздаљине од места дела више га није било, чак и по исказу сведока тужбе Драгољуба Тошића.

Ислеђењем је на несумњив начин утврђено, да опт. Јован кад је ауто заустављен, није био у аутомобилу већ шофер рус. Кад је суд поклатио вере сведоцима Петру Петковићу, Стојадину Миленковићу и Драгољубу Тошићу, који тврде, према разлозима пресуде, да је аутом у моменту гажења шофирао опт. Јован, — а кад је ауто заустављен после 22 метра, да опт. Јове у ауту није било, — то да би се објаснило ово неслагање, суд је прибегао једној претпоставци, да се је ауто по извршењу дела почео устављати и да је за време тога устављања опт. Јован могао побећи из аута, а рус предузео шофирање све до места заустављања.

Међутим, за ово у списима кривице нема доказа, па о томе није било доказа ни на главној расправи. Суд је ту претпоставку сам извео без обзира на доказни материјал, у коме нигде нема помена о скидању опт. Јована за време док је ауто био у покрету. Па не само да је ово претпоставка о устављању аута по извршењу дела и о скидању опт. Јована за време док је ауто био у покрету учињено мимо доказног материјала, него чак и противно истом. Наиме, исказима сведока је утврђено, да је ауто, пошто је прегазио дете, пројурио даље не осврћући се. То значи, да је нетачно тврђење суда, да је нетачна, дакле, претпоставка суда „да се је ауто почео устављати“. Напротив, утврђено је, да је ауто пројурио даље не обазирјући се на прегажено дете.

Тако:

Миодраг Николић (II-Б 40), индусаријалац и човек који тера сам свој ауто те разуме ствар, сведочи:

Да је видео дете испод точкова, а затим ауто пројури даље.

Мајтапа Курте Раимовића и Курта Раимовић (II-Б-7) сведоче:

Да су видели гажење, да је Мајтапа вриснула, а Курта давао знаке и викао: Стани руски! али он није видео и продужио пут као да ништа није ни било.

Сведоци из аутомобила: Злата Стојановић и Мила Стојановић — Милентијевић (II-Б-1 и 2) сведоче:

Да гажење нису ни приметили и тек кад је ауто задржан, чули су да је дете прегажено, иначе све дотле је ауто ишао нормално, јер није имао зашто да се уставља.

Сведок Аксентије Ивановић (II-Б-12), који је потрчао ауту у сусрет и зауставио га тврди, кад је зауставио ауто и

рекао русу да је дете прегазио, да се је рус „зграуо“, кад је то чуо.

Ђорђе Стојановић (II-B-13) сведочи: ауто је ишао беоном брзином, прегази нешто, прође и заустави се код хуприје (в. исказ на протоколу од 12-III-1930 г.).

Па и Стојадин Миленковић (II-A Бр. 6) на кога се иначе суд увек позива, сведочи: кад је пок. Ђорђе прелазио улицом, ауто га прегази, и не обзирући се продужи пут.

Има доказа о овоме и код других сведока; али и смиао свих сведоци у овом погледу је тај, да је ауто пројурио даље не обзирући се на гажење, што опет одговара исказу сведока Злате, Миле и руса из аутомобила, јер они гажење нису ни приметили, па стога нису ни имали разлога, да устављају ауто. Да у то није устављан, поред изричних сведоци напред поменутих, доказ је и тај факат, што су службеници и др. сведоци потрчали да ауто зауставе, јер иначе, да је ауто почео да се уставља, као што суд тврди, они не би имали разлога, да му трче у сусрет, да би га задржали. И најзад, размак од 22 метра је толико кратак, да се није имало могућности у времену за то устављање.

Као што се види, суд је учинио једну претпоставку противно доказном материјалу. Због тога се ова претпоставка и не може одржати поред тога што то чини и повреду закона.

Друга претпоставка коју суд чини јесте, да је опт. Јован могао, на простору од 22 метра, да се скине и побегне а да продужи аутом да шофира рус.

И ова се претпоставка показује немогућом и противном стању ствари како је ислеђењем утврђено.

При оцени питање о могућности овакве претпоставке, прво што треба имати на уму то је животно искуство и физичку могућност за извођење саме радње — промене места за воланом кад је ауто у покрету.

Кад се деси оваква несрећа, онда је могућно претпоставити, да се човек узбуди и ствари које ради у узбуђењу, никако не могу да се раде онако као кад их човек мирно посматра, процењује њихов домаћај и ради у мирном стању. Другим речима, кад је дете прегажено, требало је по претпоставци суда, да опт. Јови дође мисао да се бекством спасава, да му не само дође мисао о бекству, већ да се о томе споразуме са опт. Крисином, да се не само споразуме, већ да имају физичке могућности и времена да места промене, тако што ће се Јован извући испод волана, ручних и ножних кочница, отворити врата од аута, па стати на платформу да би учинио места шоферу Крисину да се испод волана и у кочнице увуче, држећи за то време волан и управљајући њиме све док не буде шофер Димитрије у могућности

да прими потпуно ауто у своје руке. После тога тек могао је да напусти ауто, да скочи и побегне а да га за све то време нико не види. За договоре и сву ту манипулацију око промене места опт. Јован и шофер Крисин имали су међутим свега један размак од 22 метра и једно време од непуних два секунда.

Шта се тиче ове промене места Суд је у свом увиђају, изложеном на записнику претреса од 9-XI-1932 год. учинио такву једну констатацију која и сама, без обзира на остало, искључује ову претпоставку суда о промени места и искакања из аута у покрету. У тој констатацији, суд наиме тврди, да се промена места између шофера и лица до њега може извршити прилично брзо, али под двојаким резервом: прво, да ауто стоји, и друго, да су лица, која промену врше, вешти шофери, да нису физички развијени и т. д. Дакле, и кад ауто стоји, промена се може „прилично брзо“ извршити само тако ако постоји још низ других услова, за које није утврђено да су у овом случају постојали.

Међутим, кад је ауто у покрету, суд констатује „да би изгледа то било мало теже, под претпоставком да би лице које тера ауто имало да изађе напоље“.

Суд, дакле, у својој констатацији кад говори о могућности промене места кад је ауто у покрету, не говори више о брзини којом се та промена може извршити, него доводи у питање и саму могућност те промене. Јер, док суд констатује, за промену места која се врши кад ауто стоји, да се она може извршити „прилично брзо“, дотле кад говори о могућности ове промене кад је ауто у покрету, каже да би то било „мало теже“, дакле да би се та промена места теже могла извршити с обзиром на то „да би лице које тера ауто имало да изађе напоље“.

Вештачење могућности промене места код аута Вас. Миленковића кад је ауто у покрету, није вршено. Али с обзиром на то, да је место код волана сасвим уско, немогуће би било ову промену у опште извршити, јер треба водити рачуна, да лице које је уз волан, треба да се извучи испод волана, да напусти управљање аутомобилом, да више не управља аутом. Међутим, вештачењем извршеним код полиц. власти тврди се категорички, да се с десног седишта не може управљати воланом. Кад је већ овде реч о промени места кад је ауто у покрету, згодно је подвући, колико би тачна била претпоставка суда да је ауто постепено устављан и при том устављању да је извршена промена места, кад се зна да не само треба имати волан у рукама него и стопало на кочницама.

Но овде је главно то да баш и по самој констатацији суда у увиђају да би мењање места било теже у опште

ако је ауто у покрету, — постоји велика сумња, да ли се та промена може извршити кад је ауто у покрету, а још мање ако се ауто креће брзином од 40 — 50 км. на сат. Суд, дакле, својим увиђајем, својим непосредним запажањем, искључује могућност постојања такве претпоставке, какву он чини у ожалбеној пресуди, доводећи тако пресуду у положај да противуречи сама себи.

Али није само тај увиђај, који искључује претпоставку суда, да се је промена места могла извршити док је ауто у покрету био, већ с обзиром на природне законе, то је и физички немогуће било.

Наиме, кад је у питању раздаљина од 22 метра, време потребно да ту раздаљину пређе ауто и време потребно за промену места с обзиром на тај размак, као и да би се могла оценити неоснованост мишљења и претпоставке суда у ожалбеној пресуди о могућности промене места на тој раздаљини и за то време, — треба имати на уму истину која се добија путем научних принципа и природних закона, који нам најбоље и најјасније дају појам о брзини, о краткоћи времена и простора, што је ауто имао да пређе, као и физичкој могућности, да се промена места при том времену и простору изврши кад је ауто у покрету.

Суд тврди, да је ауто ишао 40 — 50 км. на сат. Да узмемо да је ауто ишао само 40 км. на сат, па да видимо, које је време било потребно, да ауто пређе једну раздаљину само од 22 метра. То време можемо изнаћи путем постављања једначине и прорачуна.

На име, кад ауто прелази 40 км. на сат, то значи да он прелази за сат 40.000 метара, пошто сваки километар има 1000 метара. Како један сат има 60 мнути, а сваки минут 60 секунди, то кад један сат претворимо у секунде, значи да 40 000 мет. пређе ауто за 3600 секунди ($60 \times 60 = 3600$).

Према томе једначина би овако гласила: Кад један ауто пређе 40.000 метара за 3600 секунди (дакле за један сат), питање је за које ће време он прећи 22 метра.

Или,

40.000 мет. 3600 сек.

22 мет. $\times$ сек.

$$\times = \frac{3600 \cdot 22}{40.000} \text{ дакле } \times = 1,98 \text{ секунди}$$

Дакле, ауто је било потребно да прође тих 22 метра само непуних два секунда, или тачно само један секунд и 98 делова од секунде, а то је таква једна брзина, да се при таквој брзини и краткоћи времена може ухватити фотограф-

ски снимак аута у покрету фотографским апаратом који је био подешен само за снимање на момент.

Код оваквог стања ствари, где ауто пређе 22 метра за непуну два секунда, не остаје ми друго но да узмем слободу и умолим г. г. апелационе судије, да изваде сатове па погледају за колико невероватно кратко време „мала сказалка“, она која обележава секунде, пређе један секунд и 98 делова од једног секунда. То време је тако кратко, да представља поготову, само један одблеск муње а не време, које је потребно да опт. Јовану дође мисао да се бекством спасава, пошто је размислио о величини казне и последицама, да се о томе споразуме са опт. Крисином, па да се не само споразуме, него и овога наговори да прими кривицу на себе, а затим да се опт. Јован извуче испод волана, ручних и ножних кочница, држећи волан и управљајући њиме, све донде док Димитрије не успе да се под кочнице увуче и узме волан у своје руке, а опт. Јован отвори врата и скочи из аутомобила, па побегне тако да га не виде ни они што су заустављали ауто, ни они што су ауто у покрету гледали, нико сем сведока Стојадина Миленковића.

Кад је ауту требало само један тренут да пређе 22 метра, то значи да је ауто, док се је човек само окренуо, док је само бацио један поглед, већ прешао тих 20 метра и већ био заустављен. Кад би, према томе, опт. Јован имао времена да изврши договор и сву ону манипулацију кад је ауто за један тренут и прегазео дете и већ био задржан, кад је другим речима, то све ту, једно уз друго, и по времену и по месту, тако да се може рећи, с обзиром на брзину којом је ауто ишао, да раздаљине ни у простору ни у времену није ни било, већ један тренут ока и ништа више.

Као што је изложено, претпоставка суда: да се је ауто могао устављати показала се као нетачном и у опреци са доказним материјалом. Претпоставка суда, пак, да се је опт. Јован скинуо и побегао из аута у међувремену од гажења док ауто није заустављен, као физички је немогућа и у опреци природним законима.

о) Али није само то што искључује овако нахођење суда, већ и сама пресуда у овом погледу долази у противуречност сама собом а и у противуречност са самим доказним материјалом.

Суд сматра, да се само на овај начин „може објаснити моментално удаљење опт. Јована из кола и околност да буде запажен од мањег броја лица“.

Напред је речено, да удаљење опт. Јована из аута није физички било могуће, и да се баш с обзиром на то ми-

како не може објаснити, како се је опт. Јован могао испетљати испод волана и других справа у аутомобилу и изгубити се незнано куд, сем ако се не би претпоставило да је птица, па да је кроз прозор аута одлетео, што никако не би искључивало апсолутну могућност да ипак буде од некога запажена. Међутим, опт. Јована нико није видео да се је скинуо из аута док је овај био у покрету, на простору између места дела до заустављања, одн. на размаку од 22 метра. Према томе тврђење суда, да је опт. Јован „запажен од мањег броја лица“ — кад је из аута у покрету изашао и побегао („моментално удаљење из кола и околност да буде запажен од мањег броја лица“), — не одговара стању ствари, односно противи се доказном материјалу.

Суд се у разлозима ожалбене пресуде позива на сведока Стојадина Миленковића (II А Бр. 6) за доказ да се је опт. Јован скинуо „са предњег седишта аутомобила, с леве стране и удаљио се од кола“. Међутим, сведок Стојадин сведочи (испит код полиције од 22 јуна 1929 год. при коме је у том погледу остао и код суда):

Ауто прегазио дете и не осврћући се продужио пут ка ћуприји. Сведок Никола стиже ауто и заустави га; и кад је ауто заустављен у том моменту с леве стране аута, с предњег седишта скиде се Јова и претрча улицу и оде ка кафани „Београд“.

На претресу од 12 марта 1930 год. додао је: да је опт. Јован истрчао из аута и побегао, пошто је Никола Стојиљковић дошао и рекао му: Јово, Јово, шта уради...

На претресу од 25-III 1931 год. сведочи: да је била гунгула и да није могао све да види, па кад му је прочитан испит од 12 марта 1930 год. изјави да остаје при том испиту, испиту дакле од 12 марта 1930 г.

О способности овог сведока и тачности његовог исказа било је речи раније. Овде је реч о томе: да ли је он видео опт. Јована да се скинуо за време док је још ауто био у покрету, као што суд тврди позивајући се на њега за сведока или не. Како је сведок посведочио да је опт. Јова „истрчао из аута и побегао кад је Никола Стојиљковић зауставио ауто и пошто му је рекао: Јово, Јово“... то је јасно, да се тврђење суда о исказивању овог сведока не слаже са оним, што је сведок у ствари сведочио и како је у записницима његовог саслушања забележено.

Суд не наводи који су то остали сведоци који сачињавају тај „мањи број лица“ који су према разлозима ожалбене пресуде, опазили кад се је опт. Јован скинуо из аута за време док је он био у покрету. У списима и на главној расправи не наилазимо ни на једног таквог сведока.

Једино на што наилазимо, то су горед Стојадина Миленковића још три сведока, који тврде да су видели да

је опт. Јован побегао из аута, али не док је овај био у покрету као што суд претпоставља и тврди, већ кад је ауто стао.

Међутим, од тих сведока двојицу је одбацио суд као подозриве сведоке а њихове сведошбе као невероватне и немогуће. То су:

Аритон Златановић (II-A-8) који је сведочио:

Видео је кад је ауто стао да је изашао из аута један младић, незна ко је, јер опт. Јована и не познаје.

Из сведошбе могло би се извести да је опт. Јован изашао из аута кад је овај стао. Али је суд и сам одбацио ову сведошбу и наводи сасвим тачне разлоге зашто јој не верује. Суд прво налази, да сведок није могао са места пред дрогеријом „Здравље“ да „види све оно што он износи, јер је пре свега то мало и далеко, те није могао ни да види, како он преставља да је сишао са аута опт. Јован“. Ово суд овако узима и са тога разлога „што су му (сведоку) онда рекли да је то Цилетов син т. ј. син Василија Миленковића, што значи да сведок Аритон тада није ни познавао опт. Јована те му суд такву сведошбу одбацује као неистиниту“. Сам суд, дакле, одбацује сведошбу овог сведока као неистиниту и сматра да сведок није ни могао видети да се је опт. Јован сишао из аута нити да је он познавао опт. Јована. Једном речи има се сматрати да овај сведок не спада у онај „мањи број лица“, која су видела опт. Јована, не само док је још ауто био у покрету, него чак ни кад је ауто стао. Према томе кад суд сам налази да сведок није могао видети опт. Јована када је он сишао из аута, онда се не може ни претпоставити да је суд овог сведока убрајао у онај „мањи број лица“, која су опт. Јована запазили кад је из аута изашао.

Никола Николић - Микић (II-A-11).

Он тврди да је опт. Јована видео на предњем седишту с десне стране и кад је ауто стао, опт. Јован је изашао с десне стране и побегао ка кафани „Солун“, на супротну страну од кафане „Београд“ куда тврди Стојадин Миленковић да је побегао опт. Јован, изашав с лебе стране аута, а не с десне како сведок Микић тврди.

Сведошбу овог сведока суд је одбацио зато што је на претресу од 9-XI-932 год. утврђено да овај сведок и не познаје опт. Јову, па према томе да га није могао ни видети, јер се не може замислити да сведок сведочи, да је видео опт. Јову да је из аута изашао, а овамо он га и не познаје.

Кад суд сам налази, да овај сведок није видео опт. Јову кад је из аута изашао, онда се не може ни претпоставити да је суд овог сведока убројао у онај „мањи број ли-

ца“ која су опт. Јову запазила кад је изашао из аута не само за време док је још ауто у покрету био, већ ни онда кад је ауто стао.

Душан Цветковић (II-A-Бр. 4) је на претресу од 12-III 1930 год. тврдио само то, да је видео кад је Никола Стоиљковић пришао аутомобилу и с неким говорио; па после мења ово и каже, да је „само видео Николу Стоиљковића како стоји код аутомобила око кога се окупило доста света“. На претресу од 25-III-931 г. вели само толико: да му се учинило да је с леве стране аута изашао опт. Јован, али да се не сећа. На последњем суђењу понавља да се не сећа и вели да му се то „причинило“.

Дакле, кад сведок каже да му се то „причинило“ да је опт. Јован изашао с леве стране аутомобила, онда се никакo не може узети, да је он сведочио, да је и видео опт. Јову кад је из аутомобила изашао.

Према томе, немогуће је замислити да је суд рачунао овог сведока у онај „мањи број лица“ која су запазила опт. Јову кад је из аута изашао.

Таква сведоцба не може да се узме за доказ ни да је видео да је опт. Јован изашао, ни кад је ауто стао, а још мање да је видео опт. Јована да је изашао још док је ауто био у покрету.

Остаје, дакле, једино сведоцба сведока Стојадина Миленковића, али не о околности, да се је опт. Јован скинуо још док је ауто био у покрету, већ пошто је ауто стао. Али с обзиром на оно што је напред речено о овом сведоку (IV-Б- стр. 80—84) као и с обзиром на то, да је сведок тврдио да је опт. Јован побегао у правцу кафане „Београд“, а сведоци Зона Петровић (II-Бр. 45), Роска Љ. Стојановић (II-Б 46), Олга Мазнић (II-Б 37), Зора Тодоровић (II-Б 35) тврде да је то у време виђен на сасвим противној страни од оне куда сведок Стојадин тврди да је побегао, јасно је, да се и ова сведоцба има одбацити, нарочито кад се има на уму да од толиких других сведока, који су били, ниједан не посведочи да су опт. Јову ту видели, а још мање да су га видели, кад се је из аута сишао и побегао „споредно у ком правцу“.

Суд је о догађају на месту дела узео сведоцбе три сведока: Петра Петковића (II-A-3), Стојадина Миленковића (II-A-Бр. 6) и Драг. Тошића (II-A-21). Од њих, као што је изложено, само сведок Стојадин тврди да је видео, да се је опт. Јован из аута сишао и то не док је ауто био у покрету, као што суд тврди, него тек кад је ауто стао.

Да резимирамо. Суд тврди да је опт. Јован искочио из аута у међувремену од места дела па док није ауто заустављен, те због тога се једино и може објаснити факат, да је запажен од „мањег броја лица“.

Међутим, ниједан сведок није потврдио претпоставку суда, да се је опт. Јован скинуо из аута још док је ауто био у покрету.

У доказном материјалу и у списима, суд није могао наћи за то доказа.

Исто тако не стоји тврђење суда да је опт. Јован био „запажен од мањег броја лица“, јер као што је изложено, од толиких сведока само сведок Стојадин Миленковић сведочи, да је видео опт. Јована, кад је из аута изашао, али пошто је ауто стао, а не док је још био у покрету.

Дакле, нетачно је и у опреци је са доказним материјалом тврђење суда: да се је опт. Јован из аута скинуо и да је запажен од „мањег броја лица“.

II) Суд је узео, да су сведоци Петар Петковић (II-A-3) и Стојадин Миленковић (II-A-6) посведочили да је аутомобилу пришао Никола Стоиљковић и рекао: Јово, Јово шта уради... Како је сведок Стојадин сведочио и то: да је видео да се је опт. Јован, „скинуо из предњег седишта аутомобила с леве стране“, суд је из тога извео, да је опт. Јован доиста био у моменту гажења у аутомобилу, и овим шофирао, „седећи с леве стране на предњем седишту“.

Као што је и изложено, сведок Стојадин је сведочио на испиту код полиције од 22 јуна 1929 год. и на претреси-ма, да је Никола Стоиљковић стигао ауто и зауставио и у том моменту, дакле, кад је ауто заустављен, с леве стране аута с предњег седишта скинуо се Јова Цила Миленковић, претрчао улицу и отишао ка кафани „Београд“. С друге стране опет сви сведоци, па и сам Никола Стоиљковић, тврде, да је Никола дошао до аута у моменту заустављања, а не раније, нити би он могао по самој природи ствари „разговарати с неким у ауту“ још док је ауто био у покрету. Позивајући се на сведока Стојадина Миленковића и Петра Петковића: да је Никола пришао аутомобилу и рекао: Јово, Јово... као и на самог Стојадина за доказ да је опт. Јован после тих речи из аута искочио и побегао, суд тиме утврђује чињеницу, да је опт. Јован из аута изашао тек кад је ауто заустављен. Док, дакле, суд, позивајући се на сведоке Петра и Стојадина, тврди да је опт. Јован при заустављању аута још био у аутомобилу, — дотле, у реченици пред овом, чини претпоставку — тврди, да је опт. Јован, имајући 22 метра раздаљине од места дела до места заустављања, могао да сиђе и сишао из аута док је ауто још био у покрету. Суд, наиме, утврђује прво чињеницу: да је опт. Јован одмах после гажења детета „могао устављати ауто, па имајући од места извршења дела донде докле је ауто стао око 22 метра, могао у том ме-

ћувремену да сиђе с кола и удаљи се од њих". Другим речима суд потврђује прво чињеницу: да се је опт. Јован скинуо и пре него што је ауто заустављен.

Одмах затим суд утврђује чињеницу, да је опт. Јован у моменту заустављања аута још био у аутомобилу и из њега побегао пошто му је пришао Никола Стоиљковић и рекао: Јово, Јово, шта то уради...

Ожалбена пресуда у својим разлозима, дакле, утврђује је напореда две чињенице, које се логички међусобно искључују. Јер, или је опт. Јован сишао из аутомобила у међувремену од места дела до места заустављања, или је из аутомобила изашао пошто је ауто стао и пошто је сведок Никола Стоиљковић рекао: Јово, Јово, шта уради....

Од овога двога може бити само једно или друго, а никако обоје заједно и једно поред другог, јер једно друго искључује.

Утврђујући, пак, овако две чињенице, које се логички међусобно искључују, пресуда противуречи сама себи. Та противуречност опет је о једној битној чињеници, и толико је знатна, да се само поништајем пресуде у основи, оваква једна противуречност може отклонити. Чињеница, да ли је опт. Јован био у аутомобилу за време гажења, битна је за његову кривич. одговорност. Сведоци: Стојадин Миленковић (II-A-6), Петар Петковић (II-A-3) и Драг. Тошић (II-A-21) тврде, да је у моменту гажења опт. Јован био у аутомобилу. Међутим, утврђено је истрагом, да у моменту заустављања опт. Јове у ауту није било, већ за воланом шофер рус. То тврди чак и сведок Драг. Тошић (II-A-21) који сведочи да је опт. Јован при гажењу био у ауту, а кад је ауто заустављен, да га није било, већ за воланом био шофер рус. Због тога је суд учинио претпоставку да се је опт. Јован из аута скинуо док је овај још био у покрету. Али позивајући се на сведока Стојадина и Петра, да је опт. Јован био у ауту и кад је ауто заустављен, суд је дошао у противуречност и тиме сам искључује претпоставку о скидању опт. Јове из аута још док је ауто био у покрету.

Међутим, у овом питању, да ли је опт. Јован био у аутомобилу и кад се из њега удаљио, пресуда противуречи сама себи и у даљим разлозима својим.

Суд се прво позива на сведоке Стојадина Миленковића (II-A-6) и Петра Петковића (II-A-3), а они тврде да је опт. Јован био у ауту и кад је овај заустављен и тек се тада од њега удаљио.

Међутим, одмах затим, побијајући сведоцбу сведока Стојана Јанковића (а не Јовановића како га суд назива) —

II-A-Бр. 19 — који сведочи да је опт. Јован био у колима кад је рус из аута скидан, — суд у разлозима пресуде тврди, да опт. Јован није био у колима „кад је са њих рус скидан“ (а он је скинут, чим је ауто заустављен). И док тамо суд тврди прво, да се је опт. Јован скинуо из аута кад је ауто био у покрету, па се позива за тим на сведоке да је опт. Јован био у колима кад су ова заустављена и из њих изашао тек пошто су заустављена била и пошто му је Никола рекао: Јово, Јово... доводећи тако разлоге пресуде у једну противуречност, — дотле овде сматра за утврђено да опт. Јован није био у колима кад је рус скидан, не објашњавајући, зашто да рус буде скидан и вођен у полицију, и како је то могло да се деси да од свих тих сведока, који су ауто зауставили или присуствовали заустављању, — нико сем сведока Стојадина Миленковића (II-A-6) није видео опт. Јована да је из аута изашао, било у међувремену од места дела до места заустављања, било кад је ауто заустављен.

Суд сматра да се опт. Јован „неумесно брани, јер он пред полиц. влашћу, у свом кривич. испиту, при коме је остао и на претресима прел судом, изјављује као да је једна жена наишла поред грађевине Аце Хаци-Костића и објашњавала да је његов шофер прегазио једно дете на пијаци и он одмах отишао потом код Горче Петровића, по позиву његове жене Зоне, док ова тврди, да је он наишао у њено двориште и том приликом му она рекла, да је од деце чула да је њихов ауто прегазио дете, а он рекао: ја то не знам, и ако је по сопственом признању то већ био „уо“.

Међутим, ако се је то сматрало важним за утврђивање кривич. одговорности опт. Јована, то се је могло да извиди на претресу — § 3 КСП.

То је, уосталом, једна споредна околност и без важности је за саму ствар, за кривицу опт. Јована. То, да ли је опт. Јован раније чуо да се говори о гажењу или један минут затим, јер је кућа Аце Хаци-Костића ту одмах до куће Горче Петровића, за његову кривич. одговорност ништа не значи. Да ли је чуо од те жене или од Зоне, без важности је, кад је утврђено да је у то време, кад се пронела вест о гажењу био ту, а не тамо где је дете прегажено. То пак утврђује његову одбрану да се је скинуо из аута код апотеке „Спаситељ“ па пошао улицом Кукаревом до Олге Мазнић а олатле кући Горче Петровића. То му утврђују: Олга Мазнић (II-B-37), Зора Тодоровић (II-B-35), Надежда Тодоровић (II-B-36), Роска жена Љубе Стојановића (II-B-46). Кад сви ови сведоци тврде, да је опт. Јован био у то време ту, а свелок Зора Тодоровић (II-B-35) још и то, да је видела опт. Јову да је долазећи из улице Кукаребе

ушао у кућу Олге Мазних (в. протокол претреса 25-XII-931 г.) а Олга то потврђује, као и сведок Надежда, онда је јасно, да је одбрана опт. Јована утврђена исказима ових сведока, па према томе то што суд сматра да је неумесна одбрана оптуженог због његовог саслушања код полиције, не може имати никакве важности по главну ствар, која се ислеђењем сасвим другачије приказује од онога што суд претпоставља.

Међутим, и да није ових сведока, овакво нахођење суда не може опстати и према самом стању ствари. Наиме, кад се опт. Јован још код полиције позива на Зону Г. Петровића, Роску Љ. Стојановића и др. онда није у томе ствар како је у саслушању код полиције записано о једној споредној, и без важности, околности, одн. како је стилизована реч опт. Јована, на коју нико за време суђења није обраћао пажњу, па чак ни суд, јер би иначе ову ствар морао извидити — § 3 КСП. Једно је главно, да је опт. Јован остао при испиту код полиције само у колико он није измењен одбраном и смислом њеним. А како је још код полиције тражен испит сведока Зоне и др. сведока, то значи, да је остао при испиту код полиције али само у толико у колико се смисао његове одбране на том испиту поклапа са одбраном, коју имају сведоци да му утврде. То је бар јасно. Не може се рећи да опт. Јован признаје да је од неке друге жене чуо да је дете прегажено, а да се позива на друге сведоке да му утврде да је од њих за гажење чуо. И кад је тако, онда је нахођење суда једна претпоставка, која се не може одржати, нарочито, кад се има у виду сведочење Зонино, да је опт. Јован, чим је чуо од ње за гажење, журно напустио њену кућу, не узевши ни слатко, које му је понуђено. Никако се не да објаснити, ако се хоће до краја при логици да остане, зашто опт. Јован, ако је од неке друге жене чуо за гажење, није одмах отишао, као што је отишао од сведока Зоне, кад му је она за гажење казала.

Као што се је позвао на зону да му то посведочи и на остале сведоке да је у то време био ту, он је могао тако исто да се позове и на ту жену, ако је то била друга нека жена а не Зона, и ако је требало да утврђује ту околност.

У осталом, као што је речено, ово питање кад је опт. Јован за гажење чуо, у опште није ни од какве важности за главну ствар, нарочито с обзиром на то, да је одбрана опт. Јована утврђена исказима две трећине испитаних сведока.

П Е Т И Д С Е

З А К Л Ћ У Ч А К

А. — У ПОГЛЕДУ ДОКАЗА О ДЕЛУ

1. — У првом делу ове жалбе, под 1. — Повреде Материјалног закона из § 337 бр 1 а. у в. § 393 тач. 2 КСП., изложено је да је пок. Ђорђе покушао да претрчи улицу непосредно пред аутомобилом, на једној раздаљини, дакле, мањој од једног метра, тако да је несрећа у сваком случају неминовна била, јер према вештачењу полицијске власти, кад би ауто ишао и мањом брзином од 20 км. на сат, ауто се не би могао зауставити на раздаљини мањој од једног метра. То значи, кад је дете покушало да пређе улицу непосредно уз ауто да је немогуће било несрећу избећи, па да је ауто ишао и једном брзином мањом од 20 км. на сат.

Исто тако, утврђено је, да је ауто ишао прописном десном страном улице. Кад је дете покушало да пређе пут аутомобилу непосредно пред аутомобилом, то кад би шофер дете и видео, он би морао или да прегази дете или да скрене на тротоар, па изложи сигурној подибији и путнике у аутомобилу и лица која су тротоаром ишла. И тај, ислеђењем утврђени факат, показује да је несрећа у сваком случају неминовна била.

Једном речи, ислеђењем је утврђено, да је до несреће дошло погрешком жртве.

Ту погрешку жртве, сем исказа сведока, открива и сам протокол секције.

Наиме, у протоколу секције не налази се ни на једну повреду на ногама, већ само повреде на глави и рукама.

То значи да ауто није оборио пок. Ђорђа, већ да је он потрчао, саплео се и пао под точкове, па му ови прешли преко главе и нанели повреде по рукама. Да је дете ударено колима у стојећем ставу, оно би морало имати, у сваком случају, повреде и на ногама. Међутим, као што је речено, повреде на ногама нису нађене, већ само повреде на глави и на рукама.

Кад је ислеђењем утврђено, да у овом случају постоји и погрешка жртве, онда не може бити речи и о нехату тераоца аутомобила. Другим речима, због те погрешке са стране жртве, нема нехатног дела, ни свесног јер терач аута није предвиђао наступелу последицу; ни несвесног, јер терач аута није ни могао да предвиди последицу, зато што се

све десило **сучајно, изненада и тако брзо**, да је све то производ несрећних околности, које немају везе ни са каквом неразвишеношћу, нити ма каквом необазривошћу тераоца кола. У питању је, дакле, чист случај а не кривич. дело.

Суд је међутим, у пркос свега изложеног, нашао да стоји дело нехатног убиства и тиме учинио повреду закона из § 337 бр. 1 а у в. § 393 тач. 2 КСП.

Што је овде нарочито од важности, то је да је суд за тако своје нахођење учинио само једну просту констатацију, а наиме, да је опт. Јован „терајући 18 јуна 929 г. аутомобил са железничке станице непрописном брзином прегазео из нехата Ђорђа Стојановића на оvd. пијаци, од којих је повреда Ђорђе одмах умро“ и да „у напред поменутој радњи под I стоји дело из § 158 ст. I старог одн. дело из § 177 ст. I новог Крив. зак. Да дело нехатног убиства стоји, доказ су протокол секције, полицијски убићај и исказ ниже именованих сведока“.

Суд, као што се види из наведених разлога пресуде, није утврдио ни образложио ниједно од обележја кривич. дела које ставља на терет оптуженом; није га утврдио ни образложио ни са објективног ни са субјективног гледишта. Суд само констатује да је дете означеног дана нехатно прегажено аутом, који је ишао непрописном брзином. У чему је објективна страна кривич. дела као и у чему је субјективна страна кривич. дела, суд не казује. Суд није ни утврдио ни образложио, да ли је терач аута предвиђао наступелу последицу, односно дело у свесном нехату, или ово није ни предвиђао, а могао је да предвиди, — да је дакле делао у несвесном нехату.

Исто тако суд није утврдио ни образложио зашто би ипак постојао нехат, и ако је утврђено, да има погрешка са стране жртве и да је несрећа тако **изненада и тако брзо** наступила, да се није могло ни предвидети, па према томе ни спречити, ни избећи.

Суд је, с обзиром на наређење §§ 273, 274 и 293 КСП., био дужан, да утврди стање ствари одн. онај комплекс чињеница, које претстављају обележје овог кривич. дела и да их наведе са потпуном јасноћом, како би се могло видети, зашто изводи овакав правни закључак или боље речено, да би се видела правна квалификација тих чињеница, респ. дела, у смислу кривич. законика.

Према наређењу § 281 бр. 1 КСП. ове се чињенице морају навести у самом диспозитиву пресуде и стога чак не би било довољно, ако би се навеле само у разлозима пресуде.

Суд, пак, у диспозитиву ожалбене пресуде не наводи ове чињенице, па их не наводи чак ни у разлозима исте.

Пресуда, међутим, мора садржавати дело оптуженика са свима битним обележјима, која допуштају или омогућавају примену извесних законских прописа.

Тај захтев Закона суд није учинио. Он није утврдио ни образложио ниједно обележје кривич. дела у питању ни са објективног ни са субјективног гледишта, — нарочито са субјективног гледишта.

Прост навод суда у ожалбеној пресуди без ичега даљег да је опт. Јован „терајући аутомобил непрописном брзином прегazio из нехата Ђорђа Стојановића“ и „да је опт. Јован оваквим својим поступком учинио нехатно дело убиства (2) јер је терао кола непрописном брзином, те је дете прегажено услед нехата, у коме је тада био оптужени Јован“, не представља ништа друго до једно необразложено тврђење. Међутим, за биће кривич. дела у питању, као што је речено, није само то довољно.

Задатак је судећег суда, да по § 274 КСП. утврди све чињенице одлучног значаја, не само оне за кривичну одговорност, него тако исто и оне за биће кривичног дела. Према томе, суд је био дужан да изнесе чињенице, из којих би се могли видети његови закључци у погледу нехата тераоца кола. Другим речима, да наведе чињенице, које сматра утврђеним, а из којих се може видети, која је врста нехата у питању: свесни или несвесни нехат, јер нам закон даје дефиницију и једног и другог нехата у § 16 II од К. З. Исто тако суд је био дужан да образложи по чему је брзина узрок несреће, кад је ислеђењем утврђено, као што је напред изложено, да се несрећа никако не би могла избећи па да је ауто ишао и мањом брзином од 20 км. на сат. Другим речима суд је имао да образложи своје мишљење по чему налази да је велика брзина узрок несреће, одн. у чему се састоји нехат тераоца кола. Нарочито је суд био дужан да образложи своје мишљење због тога, што је одбрана истичала и погрешку жртве, која је искључивала сваку кривич. одговорност тераоца кола. Ову погрешку жртве утврдили су пред судом на претресу сведоци (в. II-Б-бр. 3, 10, 8, 41, и др.) и та чињеница је била предметом претресања странака. Та чињеница, пак, да ли има и погрешке жртве у овом случају, као што је напред изложено, од одлучне је важности по кривич. одговорност тераоца кола. Стога је суд, ако је одбацивао ову чињеницу, био дужан да за ово наведе разлоге. Суд то није учинио, већ је ову чињеницу одлучног значаја сасвим изгубио из вида, управо, суд се њоме није ни бавио. Ожалбена је пресуда, дакле, потпуно без разлога о чињеницама одлучног значаја. Пресуда је стога очигледно непотпуна у смислу § 336 тач. 6 КСП. Та непотпуност пресуде опет због пом. повреде закона повлачи ништавост целе пресуде.

2.—У погледу формалне повреде закона, која се састоји у томе што у диспозитивни део пресуде нису унети прописи материјалних закона по којима је пресуђена сама ствар.

Суд је у диспозитиву ожалбене пресуде цитирао само од ових прописа § 62 Кр. зак. и прописе о делу, а међутим, ни један други законски пропис о одмеравању казне није поменут. У разлозима пресуде пак суд је цитирао само прописе § 70 и 71 К. З. а и не помиње прописе, који говоре о кажњавању малолетника (в. К. З. главу II под 3 — одговорност малолетника) и ако тврди да је опт. Јован у време дела био малолетан.

Па не само да је суд дужан да наведе за своју одлуку у диспозитивном делу пресуде одговарајуће прописе материјалног закона, већ је дужан у разлозима пресуде да дадне образложење зашто и које околности, које утичу на величину казне, узима за доказане, отежавајуће и олакшавајуће. Затим суд је дужан дати разлоге, зашто извесној околности признаје дејство означено у § 71 К. З. т. ј. да ли је она ублажавајућа околност, јер ако је она само олакшавајућа не може се по том основу вршити ублажење казне по § 71 К. З., већ се казна може одмерити само по § 70 К.З. Другим речима казна у овом последњем случају може бити између максимума и минимума предвиђеног у закону за точно кривично дело.

Од свега тога у разлозима ожалбене пресуде ничега нема, већ само проста констатација суда, да је „с обзиром на олакшицу, добро владање и умањујући околност малолетства — § 70 и 71 К. З. суд одмерио казну по I делу“, а по II делу, каже само толико да казну по II делу одмерава „с обзиром на признање и добро владање“, не цитирајући ни један зак. пропис о одмеравању казне.

За своју одлуку, дакле, суд није навео одговарајуће законске прописе, те због тога ожалбена пресуда није законски образложена, противно наређењу § 281 тач. 5 КСП.

Б. — У ПОГЛЕДУ ДОКАЗА О КРИВИЦИ

Суд тврди у ожалбеној пресуди „да је исказима испитаних и заклетих сведока Петровића Петра, Тошића Драгољуба и Миленковића Стојадина утврђено да је опт. Јован био у колима — ауту у моменту кад је дете прегажено и њиме шофирао седећи с леве стране“.

1. — Међутим, суд је при овоме оваквом тврђењу пренебрегао дужност, коју му налажу прописи §§ 273, 274 и 293 КСП.

а) Као што је изложено у II делу ове жалбе под А.— бр. 3 и бр. 6 стр. 46 и 47 и IV делу исте - Б - под а) и б) стр. 78 и 80 сведоци Петар Петковић и Стојадин Миленковић имају о главној ствари сваки по два различна исказа.

Тако сведок Петар Петковић сведочи све до последњег претреса: да није видео, ко је управљао аутомобилом и како је ко у аутомобилу седео. На овај овакав исказ је и заклетву положио. Међутим, на последњем, четвртном по реду, одржаном претресу изменио је тај исказ и посведочио: да је **опт. Јован седео с лебе стране за воланом.**

Сведок Стојадин Миленковић, пак, на претресу од 12 марта 1930 год. сведочио је: да је **опт. Јована видео како „само седи у аутомобилу“** и на тај исказ је заклетву положио не тврдећи ниједног момента, да је аутомобилом и шофирао. На претресу од 25-XII-1931 год. тврди, међутим, не само да је **опт. Јован** био у аутомобилу него да је чак „у-прављао и воланом“. После, на том истом протоколу, мења и тај исказ и остаје при исказу од 12 марта 1930 год. т.ј. да је **опт. Јован** само био у аутомобилу и да није аутомобилом шофирао.

Као што се види ова два сведока имају сваки за себе по два **сасвим различита исказа**. Овде се дакле, искази једног и истог сведока не слажу и то баш у главној ствари, у питању: ко је управљао аутом у моменту гажења.

Суд је узео, дакле, сведоцбу сведока Петра Петковића за доказ да је у моменту дела шофирао лично баш **опт. Јован**, не дајући прво разлоге, по чему сматра да је сведок то посведочио, кад на испиту, који је заклетвом потврђен, то није сведочио. Суд дакле, узима само један део сведоцбе тог сведока, па ни тај део не оцењује, да би се видело, зашто верује последњем и измењеном исказу сведока а не ранијем, заклетвом потврђеном.

Исто тако, суд је узео исказ сведока Стојадина Миленковића као доказ о томе, да је **опт. Јован** не само био у аутомобилу, већ и седео с леве стране за воланом, да је, дакле, шофирао. Суд дакле, узима **исказ који је сведок изменио**, изјавивши, да остаје при исказу на протоколу претреса од 12 марта 1930 год. у коме сведочи да је **видео само како опт. Јован седи у аутомобилу а не и да шофира**. Разлози пресуде, дакле, наводе нешто што се у **исказивању сведока стварно не налази**, а то показује да постоји знатна противуречност у наводима пресуде о исказивању сведока пред судом и записника о преслушавању сведока. При томе, треба имати на уму, да сведок Стојадин није био на последњем претресу — претресу од 9 - XI - 1932. год.

Код оваквог стања ствари, суд је био дужан за исказ сведока Петра Петковића да каже који је исказ истинит и зашто. Суд је, дакле, био дужан да изнесе и у својим раз-

лозима да утврди када се искази једног сведока не слажу, који је од различитих исказа истинит.

Овај задатак судећи суд није испунио. Суд није изнео и утврдио по чему налази, да је истинит други, измењен исказ сведока Петра Петковића, кад је ранији заклетвом потврђен и по времену ближи догађају.

Исто тако, суд не даје разлоге, по чему узима исказ сведока Стојадина Миленковића за доказ да је опт. Јован седео за воланом и шофирао, кад прво тај сведок има о тој чињенице разне исказе — те је требало дати разлоге који је од њих истинит; а друго, кад је тај сведок остао на послетку при исказу, који је дао на протоколу претреса од 12 марта 1930 год., а у том исказу не стоји записано, да је сведок сведочио, да је опт. Јована видео с леве стране за воланом — како то суд тврди позивајући се на овог сведока, већ да је опт. Јована видео како седи у аутомобилу а не и да управља истим. — И тако у погледу исказа Стојадина Миленковића не само да суд не утврђује, који је исказ од различитих исказа истинит, већ тиме што наводи: да је сведок Стојадин Меленковић посведочио, да је опт. Јована видео у моменту гажења у аутомобилу, с лебе стране за воланом, а он је, међутим, остао при исказу од 12 марта 1930 год., у коме је сведочио да је видео опт. Јована како седи у ауто а не и да њима управља, — суд долази у противуречност између навода у разлозима пресуде о казивању сведока и фактичке садржине његовог исказа, а тиме је не само повредио напредке пом. прописе, већ је и учинио и повреду Закона из тач. 6 § 336 КСП.

Као што је изложено, суд није у разлозима пресуде изнео и утврдио који је од различитих исказа ових сведока истинит. Суд, дакле, није испунио тај свој задатак у погледу различитих исказа сведока Петра Петковића и Стојадина Миленковића: није утврдио шта сматра за истинито у тим различитим исказима и зашто. Другим речима, он своје уверење о томе, није ни у колико образложио, према чему је и ожалбена пресуда непотпуна, а то чини повреду закона из § 336 тач. 6 КСП.

б) — Исто онако, као што је и задатак суда, да утврди, кад се искази једног сведока не слажу, који је од различитих исказа истинит, исто тако је суд дужан, да утврди, шта се има сматрати за истинито, кад се искази различитих сведока о истој чињеници не слажу међу собом.

Као што је изложено у II делу ове жалбе под А бр. 3, 6 и 21 стр. 46, 47 и 52 и у IV делу под а.), б.) и в.) стр. 78, 80 и 84, сведоци: Петар Петковић и Стојадин Миленковић с једне и Драгољуб Тошић с друге стране не слажу се у погледу једне битне чињенице. Јер, док сведок Стојадин твр-

ди, да је у аутомобилу, кад је овај заустављен од стране сведока Николе Стоиљковића био још опт. Јован и тек кад је ауто задржан и пошто је говорио са сведоком Николом, побегао из аута ка каф. „Београд“, а по разлозима пресуде то треба да сведочи и сведок Петар Петковић пошто се суд за доказ тога и на њега позива, — дотле сведок Драгољуб Тошић сведочи: да је одмах после гажења појурио тамо, стигао други по реду, и нашао дете прегажено, „а у колима је био шофер с лебе стране а позади само две женске. Опт. Јована у овом моменту нисам видео у аутомобилу“.

Као што се види искази ових сведока у основи се разликују међусобно о овој чињеници. Јер, док сведоци Стојадин и Петар тврде, да је опт. Јован још био у аутомобилу кад је овај заустављен, па чак се ту толико бавио да је Никола Стоиљковић имао времена да се са њим разговара, дотле сведок Драгољуб Тошић тврди, да је одмах потрчао и у аутомобилу видео за воланом с леве стране шофера руса, а да опт. Јову није ни у аутомобилу нити иначе, видео. И док сведок Стојадин тврди, да је видео кад је опт. Јован изашао из аута и побегао, — и ако је догађај, по свом признању, са веће даљине посматрао, — дотле сведок Драгољуб Тошић тврди, да ту опт. Јове није било, да га он није видео ни у аутомобилу нити како бежи из аутомобила, и ако је одмах по извршеном гажењу појурио и други стигао, и према његовој сведоци, из непосредне близине видео оно што сведочи.

Ово неслагање суд је био дужан у толико пре да објасни стога, што се на сва три ова сведока позива за доказ и за стицање уверења о кривич. одговорности опт. Јована.

Суд, дакле, ни овде није утврдио, зашто сматра за истинито, оно што сведоци, Стојадин и Петар, тврде, а не и оно што сведок Драгољуб Тошић сведочи, а међутим, у разлозима пресуде позива се једновременно на сва ова три сведока и ставља их једно поред другог за стицање уверења о кривич. одговорности опт. Јована.

Суд, дакле, ни у овом погледу није образложио своје уверење, те му је стога пресуда непотпуна, а та непотпуност повлачи повреду закона из тач. 6 § 336 КСП.

Ако би суд узео исказ сведока Драгољуба само за доказ да је у аутомобилу био опт. Јован у моменту гажења а не и за доказ чињенице да је био у аутомобилу и у моменту заустављања аутомобила, то би значило, да суд узима само један део исказа овог сведока, док се на други део његовог исказа и не осврће, што ни у ком случају не може бити с обзиром на пропис § 273, 274 и 293 КСП. Суд би у том случају био дужан, да оцени и један и други део сведоштва, с обзиром и на остали доказни резултат и да и у том

случају каже што сматра за истинито, одн. да и у том случају образложи своје уверење а ако то не буде учинио, пресуда не би могла опстати с обзиром на повреду закона из тач. 6 § 336 КСП. Међутим, такво се образложење не налази у ожалбеној пресуди.

в) Суд није ни у колико ценио исказе Петра Петковића (II А-3), Стојадина Миленковића (II-А-6) и Драг. Тошића (II А 21) у погледу њихове доказне моћи с обзиром на садржину сведоцбе, као и на веродостојност ових исказа с обзиром на личност сведока.

Сведок Петар Петковић (II-А-бр. 3) и Стојадин Миленковић (II-А-бр. 6) као што је изложено у IV делу Б. под а) и б) стр. 78 и 80 мењају своје исказе у главној, битној ствари. Сведок Петар, наиме, сведочи прво, да је видео опт. Јована у аутомобилу, али да није видео ко је управљао аутомобилом, нити је видео како је ко сео у аутомобилу. Међутим, на последњем претресу тек, мења тај исказ и сведочи: да је видео опт. Јована с леве стране за воланом. Мењајући овако своју сведоцбу, сведок је довео у питање веродостојност исте и њену доказну моћ, јер се та сведоцба показује у главној ствари као променљива и несигурна.

Сведок Стојадин Миленковић (II-А-бр. 3), пак прво тврди, да је опт. Јована видео само да седи у аутомобилу, па онда мења и то и тврди, да је видео опт. Јована чак и воланом да управља. После мења и тај исказ и вели, да због гунгуле која се створила око аутомобила „није могао све добро да види“, и најзад, кад му је прочитан испит од 12 марта 1932 год. изјављује, да при истом остаје. А у том испиту сведочио је, да је видео опт. Јована како само седи у аутомобилу а не и да управља њиме.

Ова сведоцба сведока Стојадина, према овоме што је речено, исто тако је променљива и несигурна и та променљивост и несигурност односи се баш на оно што је главно и битно за кривич. одговорност опт. Јована. По садржини дакле, саме сведоцбе, ова се сведоцба показује као сумњива па стога и без доказне снаге.

Кад је ценио исказе сведока Драгољуба Илића (II А-бр. 2 стр. 45) и Аритона Златановића (II-А-бр. 8 стр. 48), суд је ове одбацио као неистините стога што су своје исказе мењали, изводећи из тога мењања исказа сасвим логичан закључак, да сведоци „очигледно неистину сведоче“.

Међутим, исто онако као што су сведоци Аритон и Драг. Илић мењали своје исказе, исто тако су мењали исказе и сведоци Петар и Стојадин, па суд њихове исказе не одбацује са тога као неистините, са кога истог разлог одба-

цује као неистините сведоџбе сведока Аритона Златановића и Драгољуба Илића.

Због овог закључак суда није логичан, јер ако се хоће да остане при логици, онда исто онако као што су одбачене сведоџбе сведока Аритона и Драг. Илића имају се одбачити и сведоџбе Петра и Стојадина, јер ако су сведоџбе сведока Аритона и Д. Илића са извесних разлога сумњиве и неистините, онда са истих разлога морају бити сумњиве и неистините сведоџбе сведока Петра и Стојадина.

Суду се наметала дужност да образложи своје уверење, зашто су у пркос свега сведоџбе Петра и Стојадина истините, овако пресуда због тога долази у нелогичност, а због одсуства сваких разлога показује се још нејасном и неистинитом -- § 336 тач. 6 КСП.

Но није само у томе нелогичност суда, кад је реч о овим сведоџбама — Петра и Стојадина. Суд тако исто долази још у једну нелогичност и једну контрадикцију, која се може отклонити само тако ако се пресуда поништи. По разлозима пресуде, ови сведоци Петар и Стојадин сведоче: да је опт. Јован још био у аутомобилу, кад је аутомобил задржан. По разлозима исте пресуде с друге стране опет, опт. Јован морао је раније негде да искочи из аутомобила и да побегне, раније пре него што је аутомобил заустављен, а у међувремену од места дела па до места где је ауто заустављен. Другим речима према исказима ових сведока опт. Јован је још био у аутомобилу кад је ауто заустављен. По нахођењу суда пак, он је из ауто изашао раније, дакле није био у аутомобилу кад је аутомобил заустављен. Искази сведока Петра и Стојадина, дакле, противе се основном закључку суда, а сама пресуда, која се поред оваких закључка позива и на ове сведоке, постаје контрадикторном, нејасном и непотпуном — § 336 тач. 6 КСП, поред тога што ова два закључка један другог искључују — о чему ће доцније бити нарочито речи.

Као што је изложено у IV делу Б под а), б) и в) стр. 78, 80 и 84 сведоџбе сведока Стојадина, Петра и Драг. Тошића такве су по садржини својој, да у погледу доказне моћи суд није могао да их узме за доказна средства при стварању уверења ни појединце, а још мање с обзиром на остали доказни материјал. Ови сведоци, с обзиром на то што је тамо речено, сведоче немогућност и ствари у које се тешко може веровати и иначе, а нарочито с обзиром на животну искуство, а сведок Драг. Тошић сведочи и оно, што се и по научним принципима показује као нелогично па и очигледно неистинито. Из садржине његове сведоџбе баш се запажа, да он није ни видео оно што сведочи. Његова сведоџба противи се логици ствари, научној истини и не одговара у погледу места дела оном стању како је иссле-

ђењем утврђено. Поред тога што сведок сведочи немогуће и нелогичне ствари и друге него што је ислеђењем утврђено, он долази са самим собом у контрадикцију кад тврди да је видео, кад је ауто поред њега прошао, опт. Јову у аутомобилу и за воланом, а одмах за тим, после непуне две секунде, кад је ауто стао, за воланом само шофера руса и две женске позади.

Како је утврђено да је место дела код саме чесме, а сведок Тошић тврди, да је чуо врисак после пола минута од како је ауто чесму прошао, то значи да је сведок сведочио једну важну околност, за коју је увиђајем и осталим ислеђењем доказано да је неистинита. Сведок је, дакле, показао да и незна место дела, па према томе, да догађај није ни видео, већ га представља по чувењу.

Уз то личност сведока Петра и Стојадина, нарочито Стојадина не даје гаранције за истинитост онога што сведок сведочи.

Напред је изнето како су сведоци Петар и Стојадин мењали своје исказе, што показује да сведоци неће да кажу праву истину. Исто тако да сва три сведока Петар, Стојадин и Драг. Тошић сведоче нешто што се тешко може веровати да су доиста чули и видели, поред тога што долазе у противуречност с једне стране са самим собом, а с друге стране са разлозима пресуде и осталим доказним материјалом. Једном речи, сведоци ова три сведока су сумњиве и по личности сведока и по садржини њихових сведоци. Сумња у њихове исказе не даје се отклонити, па стога њихови искази немају доказне вредности и на исказима таквих сведока немогуће је било засновати уверење о кривич. одговорности опт. Јована.

Међутим, суд је пак засновао уверење на овим и оваквим сведоцима, али је при томе вишеструко повредио Закон, што није дао разлоге зашто сматра, у пркос свега изложеног, да се у погледу веродостојности ових сведоци и њихове доказне моћи, како појединачно тако и у вези са ост. доказним материјалом, противу ових сведоци нема шта да примети. О овоме што је изложено, судећи суд ништа не говори до само то што каже, да суд тим сведоцима „поклања вере зато што на претресу противу њихове способности као сведока нису изнети такви основи, да би њихове сведоци могле бити доведене у сумњу“. Међутим, с обзиром на оно што је овде о тим сведоцима изложено, суду се наметала дужност, да јасно и одређено утврди шта из тих разних исказа сведока Петра и Стојадина сматра утврђеним и зашт; да оцени сведоци сведока Петра, Стојадина и Д. Тошића с обзиром на личност сведока и по садржини њихових сведоци; да отклони нелогичности и противуречности, нарочито с обзиром на

то, да има један велики број сведока који тврде да опт. Јован није био у аутомобилу ни за време гажења ни после тога, већ да је аутом шофирао рус, Димитрије Кри-син. Оваква једна дужност нарочито се наметала суду с обзиром на то, да је суд заснивао своје уверење поглавито на исказима ова три сведока, а међутим, двојица од њих (Стојадин и Драг. Тошић) нису ни били присутни последњем суђењу, на основу кога је донета ожалбена пресуда, већ је Стојадин испитан на једном од ранијих претреса, а сведок Драг. Тошић чак није ни испитан на претресу, већ ван претреса у једном истражном поступку. Дакле, та два сведока нису непосредно судећем суду дали своје исказе, већ су само на том претресу, иза кога је следовала пресуда, само прочитани њихови искази.

Суд је, био дужан, дакле, да брижљиво оцени сведоцбе ових сведока, јер су њихове сведоцбе опширно побијане од стране одбране у свему ономе што је о њима у овој жалби речено. Та оцена суда имала је да обухвати и личности сведока, њихове моралне особине, способност и вољу да ће говорити истину, једном речи да оцени исказе како у погледу веродостојности њихове тако и у погледу доказне снаге и та оцена да буде оцена сваког исказа појединачно и у вези са осталим доказним материјалном. Суд истина на основу слободне оцене одлучује, које се чињенице сматрају доказним и какви се резултати из тога имају извести, али се из његове пресуде зато мора видети, да је он при изрицању исте имао пред очима све чињенице од које су, одлучног значаја а претресане су на главној расправи.

Из ожалбене пресуде, пак, не види се нити да је суд ценио појединачно сведоцбе сведока Стојадина, Петра и Драг. Тошића, нити пак у вези са ост. доказним материјалом, који је у опреци са њиховим сведоцбама. Суд није поступио у смислу наређења §§ 227 од 3,254 од 4,273 и 274 — 293 КСП. јер је прешао преко многих чињеница, нарочито преко оних важних околности са гледишта одбране. Као што суд не даје образложење у погледу исказа ових сведока, тако исто не говори ништа о томе, што су сведоци: Стојадин Миленковић (стр. 60 и 65) и Драг. Тошић у својим исказима навели важне околности за које је доказано да су неистините и према § 178 КСП. да њихове заклетве немају вредности.

Пропустивши да у разложима ожалбене пресуде изнесе своју оцену о веродостојности сведока Петра Петковића, Стојадина Миленковића и Драг. Тошића као и о доказној снази њихових сведоцби и појединачно и у вези са осталим ислеђењем, суд је учинио, још једанпут, повреду закона из тач. 6 § 336 КСП. и тиме довео у питање опстанак пресуде због непотпуности и нејасности.

2) Суд налази, даље, да су напред поменуте три сведоке сведока Петра, Стојадина и Драг. Тошића, појачане још исказима сведока Димитријевића Војислава, Прикића Влајка и Ђокића Бранка „као и сведока Младеновићем Јованом фијакеристом, који тврди“, да је опт. Јован терајући ауто седећи с леве стране сустигао и прстигао“ фијакер сведока Јована „терајући ауто већом брзином“.

Што се сведока Војислава Димитријевића тиче, напред је изнето (IV део Б—под ђ стр. 77), да сведок Војислав и није то посведочио, што суд у разложима пресуде наводи. О томе ће накнадно бити речи. Овде је важно, да суд није дао образложење у погледу исказа сведока. У питању је дакле, овде само непотпуност пресуде.

а) У IV делу Б под г) стр. 72 изнето је, да је сведок Бранко Ђокић запазио у једном затвореном аутомобилу, који је сведока великом брзином прстигао, лице које шофира аутом, као и да се тај ауто није моментално задржао код апотеке „Спаситељ“, — и ако за то запажање није имао нарочитог разлога, — а да није запазио ни запамтио кога је тога момента возио у свом рођеном аутомобилу, па чак не памти ни место, кућу где је те путнике довезао, и ако је природније, да то запази и упамти, него оно што се дешавало са једним аутом, који је случајно прошао, те његову пажњу није имао чиме да привуче, да би те ситне детаље нарочито запазио.

Према овоме, кад суд изводи из исказа овог сведока закључак, да је он могао запазити да је опт. Јован шофирао затвореним аутом, који је великом брзином прстигао ауто сведока, а затим да се није задржао код апотеке „Спаситељ“ већ пројурio даље ка месту дела, — а да није могао запазити кога је тога момента сведок у свом сопственом ауто имао и у коју кућу одвезао, — онда се такав закључак коси са правилима логике, односно такав закључак није у складу са правилима логичног мишљења и општега искуства. Пресуда је дакле нелогична и непотпуна у смислу тач. 6 § 336 КСП.

б) Сведока Влајка Прикића (в. IV део Б - под д. стр. 91) суд такође узима за доказ, да је аутом шофирао опт. Јован пре него што је дошао до апотеке „Спаситељ“ и да код апотеке није стао, већ је продужио даље ка месту дела.

Међутим, сведоци Александар Ђокић (II-A-22) на претресу од 12-III 1930 год. и Милан Стојановић - Кумаревка (в. II-B-42) посведочили су, да је њих тада, кад је ауто прошао, питао сведок Прикић: чији је ово ауто, што значи, да све-

док није познавао ни ауто који је прошао а камо ли лице које је шофирало. Исто тако је његово тврђење, да је пратио пут аута стога што је хтео да види, да ли ће ауто неког прегазити, лишено сваког логичног смисла.

Овај сведок је на суду признао, да толико мрзи оца опт. Јована, да би га **секао парче по парче**. То је потврдио и сведок Стеван Живковић. Сведок је обављао гвожђарску радњу, коју је изгубио због наплате коју је вршио за дуг отац опт. Јована. Сведок мисли, да је за губитак своје радње крив отац опт. Јована, па га због тога толико мрзи, да кад би могао, секао би га парче по парче.

Према овоме и према ономе што је речено у одељ. II под А-Бр. 7 и од. IV-Б-под д. стр. 91) ово непријатељство је трајно, дубоко, укоренењено, које се испољава у непријатељским поступцима и у таквом изливу мржње кад сведок Прикић говори о оцу опт. Јована, да је потпуно логично и разумљиво узети, да је то непријатељство тако, да је у стању да, с обзиром на тешку мржњу и личност сведока, искључи веродостојност овог сведока. Та мржња сведока, коју сведок изражава у жељи: да би највише волео да оца опт. Јована „сече парче по парче“ на несумњив начин показује непријатељство сведока Прикића према оцу опт. Јована и целој породици његовој.

Ово очито непријатељство и велика мржња били су не само запрека заклетви овог сведока, тач. 5 § 178 КСП., већ чине сведока и **подозривим сведоком**, што све чини разлог да се ова сведошба не узме за стварање уверења о кривич. одговорности опт. Јована. Суд је ипак узео исказ овог сведока као веродостојан, али је пропустио да у ожалбеној пресуди каже, зашто је тако поступио кад по § 175 тач. 5 и последњем одељку тога § 175 КСП. тако није требало поступити.

Пресуда је дакле, у погледу овог сведока непотпуна и нејасна у смислу § 336 тач. 6 КСП.

в) Као што је изложено у IV одељку ове жалбе (Б-под е), сведок Јован Младеновић (II-A-9) није могао баш по увиђају суда да види оно што је сведочио.

По самој констатацији суда у томе увиђају, лице које шофира аутом може се видети са бока фијакера кад се на то „**нарочито обрати пажња и под претпоставком** да ауто позади даје знак, тако да да могућност лицу које фијакер тера да може да погледа и види“. Ислеђењем нигде није утврђено, да је ауто позади давао знак и да је сведок Јован имао разлога да обраћа пажњу на један затворен ауто, који пројурѝ поред њега великом брзином и то уз сам фијакер.

С друге стране опет утврђено је тамо, стр. 93, да због близине којом је ауто прошао, ни у ком случају сведок, баш по увиђају суда, није могао видети оно што сведочи.

Дакле самим је увиђајем суда ова сведоцба доведена у сумњу.

По закону (§ 284 КСП.) важи само оно судијско уверење које је стечено на основу савесног претреса и оцене свих сведока изнесених на главном претресу, дакле, оно уверење које је основано на логици и искуству.

У овом случају овде, суд је узео сведоцбу сведока Јована Младеновића као веродостојну противно и тој логици и том искуству.

На првом месту ни једним од доказа, који су изнети на главној расправи није утврђено ни да је сведок Јован имао разлога да обрати пажњу на то ко тера ауто, ни могућности да види лице које протера великом брзином затворен аутомобил поред самог фијакера, нити је пак утврђено да је ауто тако „давао сигнале, да је дао могућност лицу које фијакер тера да може да погледа и да види“.

Закључак суда, да је сведок мимо свега овога обратио пажњу, није основан на чињеницама изнетим на претресу, већ је само једна претпоставка суда. Због тога је такав закључак рушљив. Уз то је нелогично да ће сведок, немајући нарочитог разлога, обратити пажњу на ауто који за један тренутак само прође мимо њега великом брзином. Али је тамо показано и то, да сведок, и да је имао нарочитог разлога да обраћа пажњу, није могао ни видети ко шофира аутом па баш и да је хтео.

Наиме, по констатацији суда у увиђају судском, кад затворен ауто прође, на једној раздаљини мањој од једног метра, поред фијакера већом брзином, да тада лице са бока фијакера ни у ком случају не може видети онога који шофира аутом.

Увиђај судски је за судије извор сазнања и то непосредног сазнања. И кад је судија увиђајем констатовао да се не може са бока фијакера под изложеним погодбама видети оно што сведок Јован сведочи, то онда значи да је у овом случају судија извео закључак да је сведок видео оно што сведочи противно свом искуству, или боље суд је засновао своје уверење противно свом сопственом искуству.

Суд као што се види узима сву сведоцбу за истиниту противно логици ствари и искуству, али при томе не образлаже то своје уверење. Не каже зашто, у пркос свега тога, сматра ову сведоцбу за веродостојну а садржину њену за могућу и тачну.

Стога је пресуда и у погледу овог сведока нелогична и непотпуна и заснована на чињеницама које нису претре-

сане на главној расправи, што све повлачи повреду закона из тач. 6 § 336 КСП. а затим рушљивост ожалбене пресуде.

Као што се види из напред изложеног, Суд у разлозима пресуде не износи зашто сматра за истините сведоцбе сведока Ђокића, Прикића и Јована Младеновића, кад оне нису у складу са правилима логичног мишљења и општег искуства. Тиме суд чини ожалбену пресуду непотпуном у смислу тач. 6 § 336 КСП. Међутим, дужност суда, да какво образложење изнесе у пресуди, лежи још и у томе, што има и других сведока о овој истој чињеници, чије су сведоцбе у супротности са сведоцбама пом. сведока: Б. Ђокића, В. Прикића и Јов. Младеновића.

Наиме, сведоци: Властимир Цекић, Благоје Живковић, Чедомир Тасић, Ђура Вилман, Александар Цветковић, Миле Ђорђевић, Душан Савић, Ђока Ђорђевић, Александар Коцић, Гавра Чуљковић, Трајко Рајковић, Светислав Константиновић, Благоје Цекић, Драгољуб Петковић (в. - II део - Б под Бр. 27, 34, 44, 48, 53, 54, 56 и 57), дакле, њих четрнајест на броју, сведоче, да се је опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“ а одатле узео да шофира рус Димитрије. Од ових сведока сведок Александар Коцић, који је иначе сведок тужбе, и сведок Драгољуб Петковић тврди, да су ауто видели кад је после проласка апотеке ишао ка месту дела и да је тада шофирао рус Димитрије.

За сведоцбе свих ових четрнајест сведока, суд у разлозима пресуде каже само толико да „им не поклања вере, јер је о тој чињеници, да ли је он стао пред том апотеком, поклатио вере напред наведеним сведоцима“. Као што се види суд једноставно каже да не може узети за доказ сведоцбе напред поменутих 14 сведока просто зато што је већ узео исказе сведока: Ђокића, Прикића и Младеновића, само зато и ни због чега другог. И ако је разумљиво да судија не може узети сведоцбе ових сведока, зато што је узео сведоцбе оне тројице сведока, ипак тако не може да остане. Суд је, наиме, био дужан, код оваквог стања ствари, да бар да разлоге зашто сведоцбе оних 14 сведока не вреде, а вреде сведоцбе ове тројице сведока, оне и онакве сведоцбе какве су оне како је то напред изложено. Овде о истој чињеници имамо различите сведоцбе сведока и суд је морао да утврди и у разлозима пресуде изнесе, што сматра за истинито, кад се искази различитих сведока у погледу исте чињенице не слажу међу собом. Суд је био дужан, да уколико је више могуће објасни, зашто је веровао овој тројици сведока, а није веровао оној четрнајесторици сведока. Тим објашњењем пресуда би разумљивија била за оно грађанство које је саопштење исте слушало, за оптуженог и оне који је написану још читају. Поред тога Апелационој суду такво обја-

шњење може послужити кад оцењује истинитост чињеница, које терете оптуженог (§ 354 и 355 КСП.).

То што суд каже да не може узети сведоче оних четрнајест сведока зато што је узео сведоче тројице сведока, то није никакво објашњење а најмање то може бити образложење судијског уверења, које суд има у разлозима пресуде са пуном јасноћом да изнесе као и које чињенице сматра за доказне а које не и зашто.

Суд је морао да наведе разлоге, зашто одбацује ових 14 сведока, кад су оне доказ о чињеници одлучног значаја, а кад то није учинио, онда је пресуда без икаквих разлога и то о чињеницама одлучног значаја. Ожалбена пресуда је непотпуна, а то је повреда закона из тач. 6 § 336 КСП.

3. — Знатније противуречности пресуде које се могу отклонити само поништајем пресуде

а) Као што се види из разлога ожалбене пресуде суд је узео за своје уверење и сведочебу сведока Димитријевића Војислава наводећи да је и овај сведок посведочио „да ауто Вас. Миленковића идући од железнич. станице ка месту где се дело догодило, није стао пред апотеком „Спаситељ“, већ продужио ка мосту на реци“.

Међутим, као што је изложено у IV делу ове жалбе - Б - под б стр. 92) сведок Војислав то није посведочио. Он је сведочио: да није видео да је ауто стао код апотеке „Спаситељ“, јер није ни обраћао пажњу. Радња му је испред ове апотеке, ближе станици.

Јасно је, дакле, да овде очигледно постоји знатна противуречност између навода у разлозима пресуде о исказивању сведока Војислава Димитријевића и фактичке садржине његовог исказа као и садржине записника главног претреса, о саслушању овог сведока.

Судећи суд је, дакле, сасвим погрешно засновао своје уверење и на исказу овога сведока. Исто тако је нетачно тврђење суда, да је овај сведок пред судом посведочио „да ауто Вас. Миленковића идући од железничке станице ка месту где се дело догодило, није стао пред апотеком „Спаситељ“ већ продужио пут ка месту дела“.

Међутим, као што се види из записника о преслушавању, одн. записника претреса сведок овај то није посведочио.

На записнику последњег претреса (од 9 - XI - 1932) овај сведок испитан је под бр. 47 и тамо је записано: као на протоколу од 25-XII-1931 год.

На протоколу пак, од 25-XII-931 год. овај сведок посведочио је, да је опт. Јована видео у аутомобилу пре него што је дошао до апотеке „Спаситељ“ идући од железничке станице, али да није видео да ли је ауто стао код апотеке, а није ни обраћао пажњу на то.

Дакле, постоји знатна противуречност, противуречност у основи између онога што се налази у разлозима пресуде о исказивању овог сведока и записника о преслушавању и о претресу, што чини повреду закона из § 336 тач. 6 КСП.

б) Као што се види из разлога ожалбене пресуде суд је у разлозима пресуде тврдио да сви сведоци одбране „сведоче о негативним чињеницама“. Међутим, као што је напред изложено у IV делу ове жалбе (Б под ж. стр. 95) од сведока одбране 26 њих сведочили су у потврдном смислу, а на име: да је аутом шофирао рус Димитрије, а да се опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“. Двадесет шест сведока, дакле, утврђују „позитивне чињенице“, да је рус шофирао. И кад суд у разлозима пресуде тврди да су сви сведоци одбране сведочили „да опт. Јована нису видели у аутомобилу“ или „да није био у аутомобилу“, дакле да сведоче „о негативним чињеницама“, онда је јасно да постоји огромна противуречност између разлога пресуде о исказивањима 26 сведока пред судом и записника о преслушавању ових сведока, одн. записника претреса — тач. 6 § 336 КСП.

Али кад се прочитају искази и осталих сведока, онда се види и то да се ни за те сведоке не може рећи да су давали исказе „о негативним чињеницама“ (в. IV део жалбе Б- под ж. стр. 95.). Наиме сведоци: Таса Митровић, Чеда Николић, Трајко Јањић, Јован Николић, Таса Цветковић, Никола Стоиљковић, Душан Николић, Миодраг Николић, Благоје Толоровић и Милан Крњић (в. II део жалбе Б-бр. 4, 15, 18, 19, 22, 23, 24, 40, 47 и 50) посведочили су: да опт. Јован није био у аутомобилу. Дакле десет других сведока, сведока у одречном смислу о ономе што су видели т. ј. да је био рус у аутомобилу а да опт. Јован није био.

Свега четири сведока и то: Стоиљко Стошић, Ђорђе Стојановић, Димитрије Стаменковић и Бора Туцаковић (в. II -Б- бр. 3, 13, 52 и 54) сведоче: да су видели руса у аутомобилу а да опт. Јову нису видели.

Суд је дакле, у разлозима ожалбене пресуде навео „да то исто важи и за сведока Роску Марковић и Драгољуба Маринковића“. Другим речима суд у разлозима пресуде тврди да су и ова два сведока сведочили „о негативним чињеницама“.

Међутим, сведок Драгољуб Маринковић (II-Б-10) сведочио је: да је аутом шофирао рус, а да су позади биле три женске, дакле, сведочио у позитивном смислу. Роска Марковић (II-Б-5) сведочила је пак: да је рус шофирао, дакле и она сведочи у позитивном смислу. Роска је чак објаснила своју сведоцбу, јер је изјавила „да је и опт. Јован био у аутомобилу, она би га морала видети“.

Дакле и у погледу ових двеју сведоцби постоји противуречност између навода у разложима пресуде о исказивању ових сведока и записника о преслушавању одн. протокола претреса, што чини повреду закона из § 336 тач. 6 КСП. која се може отклонити само тако, ако се пресуда поништи.

в) Побиајући сведоцбу сведока Исака Карија (II-Б-41) суд налази, да је та сведоцба овог сведока неистинита стога што сведок тврди да се је био окачио о аутомобил, а то међутим „нико од осталих сведока није видео“. Међутим, као што се види из записника претреса суд није све сведоке о томе ни питао, већ само неке, те према томе, кад ожалбена пресуда тврди да „нико од сведока то није видео“ онда она долази сама собом у знатну противуречност, тач. 6 § 336 КСП.

г) Суд је узео и сведоцбу сведока Курте Раимовића (II-Б-7) „као сведоцбу о негативним чињеница“.

Међутим, овај сведок је посведочио: да је у моменту гажења шофирао рус, дакле очигледно је да то нису „негативне чињенице“ него једна јасна и одређена сведоцба, сведоцба у позитивном смислу.

Суд, дакле, и овде долази у знатну противуречност између навода у разложима пресуде о исказивању овог сведока пред судом и записника о претресу — тач. 6 § 336 КСП.

д) Суд у погледу сведоцбе сведока шофера Димитрија Крисина, такође долази у једну знатну противуречност.

Суд одбацује исказ шофера Крисина зато „што је раније био тужен као извршилац овог дела“.

Међутим, шофер Димитрије признаје да је он шофирао у моменту гажења, а не опт. Јован. Суд му то не верује. Другим речима суд не верује шоферу Димитрију зато што је био оптуживан као извршилац овог дела. Значи да му не

верује зато што је још под сумњом. Ако му не верује зато што је још под сумњом као извршилац овог дела, онда зашто је осуђивао опт. Јована. Ако пак, шофер Димитрије није сумњив, онда значи да му је исказ тачан о томе да опт. Јован није шофирао. Овако тиме, што суд не верује шоферу Димитрију зато што је оптуживан као извршилац, а осуђује за то дело опт. Јована, суд пада у једну противуречност, јер или је шофер Димитрије сумњив као извршилац овог дела (па само благодарећи одустанку држав. тужиоца сада не одговара), и онда није требало осуђивати за то исто дело опт. Јована, или није сумњив и онда је његов исказ истинит, што значи да је опт. Јован невин.

Исказ шофера Димитрија Крисина није исказ лица, које у подозрењу да је извршило или учествовало у делу у коме се испитује, па да његову сведоцбу суд одбацује зато што постоји основана сумња да неће хтети казати истину, јер има интереса да лажно сведочи како би се ослободио одговорности.

Случај шофера Димитрија није такав. Он је изузетан. Димитрије не сведочи тако да хоће да се извуче и он и да извуче опт. Јову, па да му се не може веровати зато што је одговарао за ово дело.

Напротив он признаје да је он лично шофирао у моменту гажења и суд то узима као тачно: пошто си признао дело, био си оптуживан чак за исто, али не одговараш због одустанка држав. тужиоца, суд ти не верује. Али ако је то тачно, онда је опт. Јован невин, онда њега није требало осуђивати, јер не може једно поред другог остати: и да је шофер рус Димитрије под сумњом као извршилац дела, гажењем аутомобила којим је шофирао, и да је за дело крив опт. Јован, другим речима да је он извршио гажење аутомобилом којим је шофирао.

Ожалбена пресуда дакле, овде на неки начин долази у знатну противуречност сама собом, јер једновременно потврђује чињенице одлучног значаја, које се једна уз другу не дају замислити, јер једно друго искључују, — тач. 6 § 336 КСП.

Суд је учинио једну претпоставку, да је од места дела тераоц аута „могао устављати ауто, па имајући од места извршења дела донде докле је ауто стао 22 метра, да је могао у том међувремену да сиђе с кола и удаљи се од њих, споредно у ком правцу“.

Међутим, и за једно и за друго у актима кривице нема доказа, па о томе није било доказа ни на главној расправи. Суд је ту претпоставку сам извео без обзира на доказни материјал. По доказном материјалу, који је претресан на главној расправи, баш се противно тврди, а

наиме, да се не само није ауто после гажења почео устављати, него да је пројурио даље не осврћући се.

Као што је изложено на стр. 110 — ове жалбе исказима испитаних сведока утврђено је, да је ауто прегазио дете, па пројурио даље не задржавајући се све док није устављен. Суд је, дакле, учинио једну претпоставку противно доказном материјалу. Исту такву претпоставку суд је учинио, кад је нашао, да је опт. Јован могао на простору од 22 метра, да се из аута скине и побегне а да продужи да шофира рус Димитрије.

Ни за ову претпоставку суд није могао наћи доказа у доказном материјалу изнетом на главној расправи и у списима овог предмета.

Међутим, доказ за своје убеђење суд је могао прети само из доказног материјала који је изнет и претресан на главној расправи, као што наређује § 274 КСП. Суд је међутим, двојако погрешно, кад је овакве две претпоставке учинио. Прво суд за своје убеђење није узимао доказни материјал изнет и претресан на главној расправи, а друго, он је чак донео закључак противно чињеницама, које су ислеђењем утврђене. И једно и друго чини повреду закона из § 336 тач. 6 КСП.

Овим тврђењем изнетим и у једној и у другој поставци суд долази у противуречност и са констатацијом у судском увиђају на записнику претреса од 9-XI-932 год. На стр. 112 и 113 показано је зашто је, према самом судском увиђају оваква претпоставка искључена. Исто тако је на стр. 113 изнето да је с обзиром на кратак размак времена и простора немогуће било, да се изврши промена места и да опт. Јован искочи из аутомобила и побегне.

С обзиром на изложено, разлози пресуде: да је опт. Јован могао устављати ауто и да се је могао у међувремену од места гажења до места заустављања скинути и побећи, показује се не само нетачни него и у опреци са доказним материјалом. А разлози пресуде: да се је опт. Јован могао у међувремену скинути и побећи из аута од места гажења донде док ауто није заустављен, као физички немогући и у опреци са природним законима.

Суд је дакле учинио једну претпоставку противно доказном материјалу с једне стране, а с друге стране опет суд није у разлозима пресуде образложио како закључује на истинитост изложених чињеница кад се оне према доказним средствима друкше приказују. Кад сведоци тврде да се ауто није уставаљао пошто је дете прегазио, већ је пројурио даље, а суд претпоставља да је тераоц аута могао ауто устављати, онда је то очигледно да суд своје уверење о тој чињеници прво није узео из доказног материјала, а друго,

да је такво нахођење у разлозима пресуде противно доказаном материјалу, да је дакле суд извео друге чињеничне закључке од оних што су исказима сведока утврђене. Пошто је ова противуречност чињеничне природе то она долази под пропис § 336 тач. 6 КСП.

Кад је утврђено да је констатација суда у разлозима пресуде, одн. његово уверење, да се опт. Јован могао скинути од места дела до места задржавања аута, на размаку од 22 метра и за непуних два секунда показује као физички немогуће, и у опреци са самим увиђајем суда, онда је јасно, да ово уверење није засновано на логици и искуству. И као што уверење суда; да је тералац могао устављати ауто, није на првом месту ни засновано на чињеницама, јер оне нису ни утврђене у поступку, или сасвим другојачије приказане, — исто тако је уверење суда да је опт. Јован могао извршити промену места и скинути се из аута за непуних два секунда и на раздаљини од 22 метра, противно увиђају суда, — засновано противно научним законима и животном искуству.

И стога се једна судска одлука, која се у опште не оснива на чињеницама као и одлука суда, која је утврђена противно научним принципима и животном искуству, не може ни одржати. Свака судска одлука мора бити прво основана на чињеницама, а затим одговарати правилима и запажањима стеченим научним испитивањем и животним искуством.

Суд сматра да се само на овај начин може објаснити моментално удаљење опт. Јована из кола и околност „да буде запажен од мањег броја лица“.

На стр. 114 показано је, да је нетачно тврђење суда, да је опт. Јован запажен „од мањег броја лица“, у међувремену од места заустављања. Ни један од испитаних сведока није потврдио да је видео, да је опт. Јован сишао из аута у међувремену од места дела до заустављања аута. Исто тако само сведок Стојадин Миленковић (II А-бр. 6) тврди да је видео опт. Јована да је из аута изашао, али не док је ауто био у покрету, већ кад је ауто заустављен.

Према томе, тврђење суда, да је опт. Јован запажен од мањег броја лица не одговара правом стању ствари, јер један сведок не може претстављати „мањи број лица“.

Значи, да су разлози пресуде у противуречности у погледу исказивања о преслушавању и о претресу — тач. 6 § 336 КСП.

б) Суд је у жалбеној пресуди за своје уверење, да је опт. Јован био у ауту и у моменту гажења навео и сведоци-

бе Стојадина и Петра, и то обојицу за околност: да је сведок Никола пришао колима и рекао: — Јово, Јово, шта то направи те прегази дете, — из којих се речи вели суд, „да је закључити да је опт. Јован терао кола у моменту гажења“, а сведока Стојадина још и за околност: да се је опт. Јован „скинуо из предњег седишта аутомобила“, са леве стране и удаљио се од кола“.

Као што је изложено на стр. 118, 119 и след., Суд тиме што се позива на сведоке Стојадина Миленковића и Петра Петковића, за доказ да је сведок Никола Стоиљковић пришао аутомобилу и рекао: Јово, Јово..., као и на самог Стојадина за доказ да је опт. Јован после тих речи из аута искочио и побегао, утврђује чињеницу, да је опт. Јован из аута изашао тек кад је ауто заустављен.

Али док суд позивајући се на сведока Петра и Стојадина тврди да је опт. Јован при заустављању аутомобила још био у аутомобилу, дотле с друге стране тврди, да је опт. Јован, имајући 22 метра раздаљине од места дела до места заустављања, могао да сиђе и сишао из аута док је ауто још био у покрету.

Суд, дакле, у ожалбеној пресуди утврђује прво чињеницу: да је опт. Јован могао, у међувремену од места гажења па до места заустављања „да сиђе с кола и удаљи се од њих“. Другим речима, суд утврђује прво чињеницу: да се је опт. Јован скинуо из аута и пре него што је ауто заустављен, за време дакле док је ауто био у покрету.

Позивајући се одмах затим на сведоке Стојадина и Петра, суд утврђује чињеницу, да је опт. Јован у моменту заустављања аутомобила још био у аутомобилу и из њега побегао пошто је аутомобил заустављен и пошто му је пришао сведок Никола Стоиљковић и рекао: Јово, Јово, шта то уради....

Ожалбена пресуда, дакле, у својим разлозима утврђује наредо две чињенице које се логички међусобно искључују.

Јер, или је опт. Јован сишао из аутомобила у међувремену од места дела до места заустављања, или је пак из аутомобила изашао пошто је ауто стао и пошто је сведок Никола Стоиљковић рекао: Јово, Јово.... Од овога може бити само једно, а никако обоје заједно и једно поред другог, јер једно друго искључује. Закључци чињеничне природе, дакле, што их судећи суд изводи из чињеница посведочених од сведока или само претпостављених од стране суда, нису у складу са правилима логичног мишљења и општег искуства. Развијање нисли у ожалбеној пресуди стога није ни јасно ни логично. Из оваквог образложења не разазнаје се са потпуном јасноћом, што суд управо сматра утврђеним:

да ли то да је опт. Јован сишао из аута док је овај био у покрету или тек пошто је овај устављен. Па не само то. Следујући развоју мисли у пресуди долази се до још једне противуречности баш у погледу овог твђења суда. Побивајући пресуду сведока Стојадина Јанковића (II А-бр. 1) који сведочи да је опт. Јован био у колима кад је рус скидан, суд налази да је та сведоцба неистинита стога, што опт. Јован није био у колима „кад је са њих рус скидан“ (а он је према ислеђењу скинут чим је ауто заустављен). И тако, кад суд прво тврди, да се је опт. Јован сишао из аута и побегао за време док је још ауто био у покрету, па затим позивајући се на сведоке Петра и Стојадина тврди, да је опт. Јова још био у аутомобилу и пошто је овај заустављен, дотле напоследку овде сматра за утврђено да опт. Јован није био у колима кад је рус скидан.

Из свега овог, оваквог разлагања суда види се јасно, да и сам суд није био начисто о чињеницама пресудног значаја по питању кривич. одговорности опт. Јована. У томе погледу пресуда суда је дошла у противуречност сама са собом и то у једну такву противуречност, која се не може друкше отклонити до једино поништајем ожалбене пресуде: — тач. 6 § 336 КСП.

По §§ 273, 274 и 294 КСП. суд је међутим, био дужан, да утврди стање ствари тако што ће потпуно јасно и одређено и у складу са правилима логичног мишљења изнети у образложењу свога уверења које чињенице сматра за доказне и зашто, као и које чињенице недоказним и ако су оне потврђене у овом случају од једног великог броја сведока.

Суд, у овом погледу, није извршио ни један од постављених му задатака у напред поменутих законским прописима. Прост навод суда: да се је опт. Јован могао скинути за време док је још ауто био у покрету, преставља само једну необразложену претпоставку. За сазнање пак чињенице на којој би се основала ова претпоставка, суду није служило за извор оно што је изложено на главној расправи, јер као што је напред речено доказа за такв чињенични закључак нема ни у списима, нити су такви докази уопште били изношени за време главне расправе.

Ожалбена пресуда, дакле, не само да је противуречна и да том противуречношћу вређа законе логике, него је она и нејасна и непотпуна у смислу тач. 6. § 336 КСП.

4. — У погледу образложења пресуде и уверења Суда

Тридесет и два сведока, а ако узмемо као сведока и сестру опт. Јована и шофера Крисина, онда тридесет и че-

тири сведока сведоче у корист опт. Јована а, наиме, да је у време гажења рус шофирао аутомобилом а да опт. Јован није био у аутомобилу (в. II део ове жалбе под Б-бр. 1 — 26, 39, 40, 41, 51, 52, 55).

С друге стране опет дванаест сведока утврђују, да се је опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“ а одатле па до места дела шофирао рус Димитрије (II - део ове жалбе - Б - бр. 27—34, 44, 48, 53, 54, 57).

Све ове сведоцбе једна другу допуњују у погледу главне ствари, увек исте, увек јасне, увек одређене. Исто тако, оне поткрепљују, утврђују и потпуно истинитим показују сведоцбе сведока из аутомобила и сведока, службеника општинских, који су ауто задржали, за воланом нашли шофера руса, па њега као кривца одвели и предали полицији.

Оволики велики број јасних и одређених сведоцби сведока способних и неизузетих, на један несумњив начин, утврђују с једне стране одбрану опт. Јована: да у моменту гажење није шофирао аутом, нити у ауто био; а с друге стране опет потпуно поткрепљују признање шофера Димитрија Крисина, да је он тај који је у моменту гажења био за воланом и терао ауто.

Међутим, суд прелази преко тако јасне ситуације за стицање свога уверења, па се служи претпоставкама, које се показују као немогуће и потпуно произвољне и у опреси са општим животним искуством и осталим ислеђењем.

У V делу ове жалбе под Б - 1) и 2) стр. 125 и сл, изнете су све непотпуности и нејасности разлога ожалбене пресуде у погледу сведока, на којима је суд засновао своје уверење.

Међутим, та непотпуност, нејасност и нелогичност разлога пресуде постоје и у погледу осталог доказног материјала.

Зашто не поклања вере првој групи сведока напред поменутих, суд у ожалбеној пресуди наводи као разлог то „што су те сведоцбе сведока о негативним чињеницама“. Међутим, на стр. 96 ове жалбе изложено је, да „суд даје сасвим погрешан појам негативних чињеница“ и да то што он назива „негативним чињеницама“ не преставља друго него одговор сведока у одречном смислу. Али не само да ови сведоци не сведоче „о негативним чињеницама“ већ чак и не дају одговор у одречном смислу. На стр. 96—98 показано је да су 26 сведока одбране дали одговор у потврдном смислу т. ј. да је шофирао рус Димитрије а да се је опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“. Исто тако на стр. 98 изнето је да су десет сведока посведочили: да опт. Јован није био у аутомобилу и да то такво сведочење преставља тврђење у позитивном смислу а не „сведоцбе о негативним чињеницама“.

На стр. 98 и 99ове жалбе изнете су само четири сведоцбе сведока који су сведочили: да опт. Јована нису видели ни у аутомобилу нити на другом месту.

Тамо је изложено, зашто се ни ове сведоцбе не могу сматрати као „сведоцбе о негативним чињеницама“. Да се то тако не може разумети, види се из сведоцбе сведока Роске Марковић (II-B-5), која додаје на свом саслушању: да је опт. Јован био у аутомобилу, она би га морала видети.

Зашто, пак другој групи сведока, који тврде да се је опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“ суд не поклања вере, суд не даје такође никакве разлоге. Он просто вели, да им не поклања вере зато што је о тој чињеници покложио вере другим сведоцима, то и ништа више.

У погледу пак, сведоцбе осталих сведока чија имена суд није поменуо, суд и не даје никакво образложење већ само каже: „најзад искази осталих сведока по овом предмету који нису особено цитирани, нису од такве важности или ништа по овој ствари незнају“. Међутим, 16 сведока, чија имена суд и не помиње, утврђују одбрану опт. Јована и са осталим сведоцима сведоче потпуно различно од онога што сведоче сведоци на којима је суд заснивао своје уверење.

Као што се види, постоје две групе различитих сведока. Једни, на којима је суд заснивао своје уверење и други који противно сведоцбама тих сведока сведоче. Постоје дакле, не само различити сведоци, него и различите сведоцбе о једној и истој чињеници.

Према § 274 и 293 КСП. вреди само оно судијско уверење које је стечено на основу сабесног претреса и оцени свих доказа, изнетих на главном претресу.

За ваљаност пресуде, дакле, није довољно само то, да је суд на претресу проверене доказе оценио по слободном уверењу, већ је потребно и да је те доказе прикупио и у пресуди приказао на начин прописан законом. Због тога што се искази сведока не слажу међусобом, због тога се је суду наметала дужност, да у разложима пресуде изнесе и оцени и једне и друге сведоцбе и да каже шта у њима и зашто сматра за истинито и доказно а шта не.

Суд овај задатак није испунио у овом случају где се разни искази не слажу у битној ствари. Он је у погледу ових различитих исказа учинио само толико, што је просто узео сведока Петра Петковића, Стојадина Миленковића и Драг. Тошића за доказ, да је опт. Јован био у аутомобилу за време гажења. Другим речима, суд се је просто позвао на имена ових сведока тврдећи само толико, да он сматра да су њиховим исказима доказане чињенице изнете на главном претресу.

Међутим, суд је био дужан да изнесе све чињенице које излазе из тих исказа и других доказних средства и с обзиром на све то да оцени исказе тих сведока, чије све-

доцбе по садржини својој и по личности сведока иначе чине сведоке подозривим, и из чијих се исказа не могу извести они закључци које је суд извео. (в. IV део ове жалбе под Б — а) б) и в).

Суд је то исто учинио и у погледу сведоци сведока Бранка Ђокића, Влајка Прикића и Јована Младеновића за које само сматра да поткрепљују исказе напред поменута три сведока, не излажући и не образлажавајући зашто верује њиховим исказима и поред онаквог садржаја нахових сведоци како је то изложено у IV делу ове жалбе Б — под г) д) и ђ).

Па не само да суд просто именује сведоке за своје уверење не образлажавајући зашто њиховим сведоцима поклања вере у пркос осталог доказног материјала, него је суд пропустио у опште да постави подлогу за своју изречену одлуку у диспозитиву. Суд је пропустио да о одлучним чињеницама изнесе потребне разлоге, па не само то, него чак шта више, он за извесне одлучне чињенице у опште и не износи никакве разлоге.

Суд је за своје уверење, да је опт. Јован би у аутомобилу узео исказе сведока Петра Петковића, Стојадина Миленковића и Драг. Тошића. Међутим, на другој страни 32 сведока сведоче тако, да се из њихових исказа види, да опт. Јован није био у аутомобилу ни за време гажења ни после. Суд у место да у разлозима пресуде утврди шта је од тога двога истинито, да у колико је више могуће објасни зашто верује сведоцима Петру, Стојадину и Драг. Тошићу с једне стране и Бранку Ђокићу, Влајку Прикићу и Јовану Младеновићу, с друге стране, а не верује тридесет двојици сведока који сведоче противу Петра, Стојадина и Драг. Тошића, и дванајесторици других сведока, који сведоче противно сведоци Бранка Ђокића, В. Прикића и Ј. Младеновића.

У место свега тога суд за та 32 сведока каже да им не верује зато што су им сведоци о негативним чињеницама не дајући појам „негативне сведоци“ и „негативне чињенице“.

Међутим, да ли се уопште такав навод суда може сматрати образложеним кад, као што је напред изложено (в. стр.: 97, 98 и 99), 26 сведока одбране сведоче: да је у моменту гажења шофирао шофер Димитрије а да се је опт. Јован скинуо код апотоке „Спаситељ“; а девет сведока, да опт. Јован није био у аутомобилу у моменту гажења ни после тога. Четири пак друга сведока сведоче да опт. Јована нису видели у аутомобилу, али се и те сведоци имају разумети у смислу сведоци сведока Роске Марковић (II-Б-5): да је опт. Јован био у аутомобилу, она би га морала видети.

Према томе, у место што је суд, уосталом нетачно тврдио да су сведоци одбране сведочили „о негативним чи-

њеницама“, требало је да образложи по чему закључује неистинитост ових овако јасних и одређених сведоџби сведока одбране.

Суд је с друге стране опет за своје уверење да се опт. Јован није скинуо код апотеке „Спаситељ“, узео сведоџбе сведока Бранка Ђокића, Влајка Прикића и Јована Младеновића.

И у место објашњења зашто верује овим сведоцима а не онима који тврде да се је опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“, суд је просто рекао само то: да не може да узме за доказ сведоке из одбране зато што је већ поклатио вере сведоцима Ђокићу, Прикићу и Младеновићу. Док, дакле, суд наводи да не може узети једне сведоке зато што је већ поклатио вере другима, дотле 12 сведока сведоче, јасно и одређено да се је опт. Јован скинуо код апотеке „Спаситељ“, а да је одатле ка „месту дела шофирао опт. Димитрије“. Зар се онда може узети, да је суд простом констатацијом: да не може узети сведоке одбране зато што је већ поклатио вере сведоцима тужбе, дао образложење за своје уверење и образложио зашто поклатио вере овим сведоцима а не дванајесторици сведока из одбране.

Или, зар се може сматрати образложење судијског уверења овакав навод суда у ожалбеној пресуди за сведоке чија имена није поменуо: „најзад искази осталих сведока по овом предмету који нису особено третирани, нису од такве важности, или ништа по овој ствари незнају“.

И док суд просто наводи, да ти сведоци нису од важности и да ништа незнају, не казујући ни зашто ни како, дотле 16 сведока, чија имена суд нигде није поменуо, утврђују одбрану опт. Јована, дакле сведоче чињенице одлучне важности за кривич. одговорност опт. Јована.

Као што се види из овога што је овде изложено суд је просто цитирао имена сведока на којима је засновао своје уверење, не објашњавајући зашто верује њиховим исказима. Међутим, у одељку IV ове жалбе, наведено је, да има разлога да се такве сведоџбе не приме као подозриве, као немогуће, као противне природи ствари, логици и т.д.

Суд исто тако узима чињенице које просто претпоставља као истините, па на њима заснива своје уверење. Суд затим просто констатује, да сведоци Петар, Стојадин и Тошић сведоче да је за време гажења био опт. Јован у аутомобилу, а да сведоци Ђокић, Прикић и Младеновић појачавају те сведоџбе. Остале сведоке суд не може да узме за уверење своје, јер једни сведоче „о негативним чињеницама дела“, други су без важности и незнају ништа о ствари, а треће не може да узме зато што је већ једне узео.

Таквим наводима суд није утврдио стање ствари, јер образложење у коме се само констатује да се верује једним а не верује другим сведоцима, не само да се не може сматрати довољним, него се мора узети да у ствари образло-

жења и нема. Задатак суда не састоји се у томе, да он просто наведе и то сасвим површно садржину резултата добијеног из појединих доказа, већ је дужан да те резултате узме у претрес и оцену онако како је прописано у § 273 и 274 КСП., а разлоге пресуде да сачини онако како је прописано §-ом 293 КСП. То нарочито важи у овом случају где су доказни резултати међу собом у опреци, па се стога судећем суду и наметала дужност да по свом слободном уверењу после савесног испитивања свих доказних резултата изрекне: шта и с којих разлога сматра за утврђено. У место свега тога, судећи суд је после пошто је само именовао сведоке за своје уверење и пошто је површно поменуо садржину доказних резултата само тих сведока а не и осталих, или само један део њихове сведочење, суд је констатовао да је опт. Јован крив за дело нехатног убиства. Према таквој констатацији суд се је просто ограничио на тврђење: да је опт. Јован извршилац овог дела, не казујући јасно и одређено на основу којих доказа суд то сматра доказаним, односно не бавећи се готово ни у колико толиким бројем напред поменутих исказа, ни појединце ни у вези једног с другим. Из пресуде се, међутим мора видети, да је суд при изрицању исте имао пред очима све чињенице претресане на главном претресу, а које би могле бити од одлучне важности за кривич. одговорност опт. Јована. Таква важност не може се порећи оним чињеницама, које утврђују толики број сведока из одбране, а које суд или само узгред помиње или их чак никако и не помиње, наводећи за све уопште само то: да или нису од важности или да ништа незнају. Међутим, напред је изложено: да они утврђују одбрану оптуженог и да се стога не може рећи, да нису од важности нити да ништа незнају.

Суд је дужан, међутим, да све важне чињенице које су претресане на главном претресу испита и оцени и појединачно и у међусобној вези не правећи разлику да је то у корист оптужбе или одбране. Закон усваја начело материјалне истине, те стога оптужени може бити само тада кажњен, кад је утврђена његова кривица и само у толико у колико то закон захтева. Као гаранција да ће суд поступити у наведеном смислу, закон у § 293 КСП. одређује да се у разлозима пресуде изрично наведе, које се све чињенице сматрају доказним или недоказним и на основу чега се сматрају доказним одн. недоказним.

Закон тражи пажљиво испитивање и анализирање чињеница и доказа. Теорија слободног судијског уверења не може тако да се схвати да судија доноси пресуду на основу општег утиска који судија добија од кривца и кривич. дела и да се судија може поводити за својим осећајима. Судско уверење није просто расположење суда нити је оцена доказа остављена само вољи судије, нити интуицији његовој.

Слободно судијско уверење не значи суђење по неком неодређеном утиску, без пажљивог испитивања и анализирања доказа. Баш зато да суд не би судио по осећајима, неодређеном утиску, по произвољном нахођењу и т. д., баш зато закон захтева образложење пресуде и у њеном доказном делу. Суд, дакле, своје уверење мора да заснује на одређеним претпоставкама, на доказаним фактима и законима логике. На суду је дужност да постојање и непостојање важних чињеница образложи закључцима, које истина он сам изводи из доказа изнетих на глав. претресу, али и на основу логике, научних истина и свога животног искуства.

Међутим, суд је у ожалбеној пресуди учинио претпоставке противне логици, научној истини и свом сопственом искуству, кад је извео закључак о могућности скидања опт. Јована из аутомобила за време док је аутомобил био у покрету, као што је то напред изложено.

На овом месту потребно је истаћи и мишљење једног члана комисије за израду пројекта о суд. крив. поступку, г. Мих. П. Јовановића претсед. касац. суда у пенз. о слободном судијском уверењу и о томе, да пресуда несме бити необразложена, већ да се баш тим образложењем има да покаже да је она само производ слободне оцене доказа.

„Али оно што при овом треба нарочито истаћи вели г. Јовановић то је да судија мора увек имати на уму, да то не значи да ово његово слободно уверење нема никаквих граница, тако да би могло носити карактер произвољности, самовоље, просте ђуди. Ништа не може опстати толико слободно да му нема границе. И баш они акти или одлуке који би били производ саме ђуди најмање су производ слободног уверења, него су производ страсти које се ни мало не поклапају са оним што је у истини слобода.

Судијско уверење има и мора бити у границама закона, логике и психологије. Одлуке које би биле томе противне нападају се употребом правног средства, као и свака повреда позитивног закона“. (— Правни преглед књ. II стр. 17).

Одбраном опт. Јована суд се само у толико бави, што вели да је она „неоснована“ по томе што је он на саслушању код полиције рекао да је за гажење чуо од неке жене, а међутим Зона Петровић тврди да му је она то саопштила. Док се суд бави једном потпуно без важности околношћу из саслушања опт. Јована, дотле у разлозима пресуде не бави се никако одбраном опт. Јована, а најмање да излаже потанко зашто не верује сведоцима, који тврде да је у моменту гажења виђен да иде из Кукареве улице кући Мазнићеве. Та Кукарева улица иде упоредно са главном улицом. Кућа сведока Зоре Тодоровић је на углу и са прозора те куће види се дуж улице Кукареве, а преко пута ње, на углу је кућа Олге Мазнић.

Суд каже једино то да је тамо могао бити. Међутим, немогуће је да он кроз свет бежи улицом где би могли сви да га виде како трчи, да се нађе у улицу Кукареву и отуда да се враћа кући Олге Мазнић, па одатле преко пута кући Зоне Петровић. Суд је морао да образложи своје уверење: да ли налази да је опт. Јован имао времена да стигне тамо, кад сведоци тврде, да је дете одмах метуто на кола и одвежено баш тамо, ка месту где је опт. Јован био.

И најзад, суд је дужан био да објасни, како се је опт. Јован могао наћи тамо, код куће сведока Олге Мазнић, Зорке Тодоровић, Зоне Петровић и Роске Стојановић..., кад сведок Стојадин Миленковић тврди да је побегао ка каф. „Београд“ а то је на сасвим другој страни вароши од онога места где се налазе куће пом. сведока. По сведоку Стојадину изгледало би да је опт. Јован бежао ка кафани „Београд“ бежао својој кући а не тамо где су куће именованих сведока.

Пресуда је, дакле, и у овом погледу, у питању дакле, једног дела одбране оптуженог, нејасна, непотпуна и потпуно без разлога о чињеницама одлучујуће важности за саму ствар.

Ово необразлажавање пресуде нарочито је упадљиво у погледу сведока, службеника општинских — Аксентија Ивановића (II-Б-12), Милана Станковића (II-Б-21) и Тасе Цветковића (II-Б-22), од којих су Аксентије и Милан баш били одређени за регулисање саобраћаја на томе месту.

Сведок Аксентије је потрчао ауто који је био у покрету и задржао га. У аутомобилу за воланом био је рус Димитрије, позади три женске. Скидају руса шофера и као кривца предају га полицији, ова га хапси и води ислеђење противу њега за ово убиство. Овако признаје и шофер Димитрије, а то потврђује и једна маса сведока. Суд одбацује све то, и прибегава претпоставкама, не дајући разлоге за то.

Међутим, ако су остали сведоци из одбране и могли бити у забуни, што свакојачко није према њиховим јасним и одређеним сведоштвама, сведоци из аутомобила и сведоци Аксентије, Милан и Таса, нису могли никако бити у забуни о ономе што су видели. Сведоци из аутомобила зато, што је њихово запажање било везано за догађај један: возио их прво опт. Јован, па он сишао а шофер рус узео да их одвезе кући. Сведоци Аксентије, Милан и Таса нису пак могли бити у забуни, зато што су видеви да је ауто прегазео дете, потрчали да задрже ауто, да ухвате кривце и по дужности предаду властима.

Противу веродостојности сведока Аксентија, Милана и Тасе суд ништа не говори. У овој жалби је изложено, да се противу веродостојности њихових исказа ништа и не може навести.

Противу сведока из аутомобила, суд је навео нешто што није доказано, што се противи логици и животном и-

скуству, те према томе има да отпадне, и то тим пре да отпадне што исказе ових сведока из аутомобила поткрепљују како пак сведоци Аксентије, Милан и Таса, заклети општински службеници тако и један велики број других сведока, а такви њихови искази у складу су са признањем шофера Димитрија, кога сви сведоци нападају и хоће да бију због гажења детета; а и у складу са целокупним ислеђењем.

Веродостојност исказа и сведока и оптуженика тако се и оцењује — према сагласности или противуречности другим доказима и осталом ислеђењем утврђеном стању ствари.

Код таквог пак стања ствари, питање се поставља, зашто суд ипак за своје уверење није узео ове сведоке. Суд је, дакле, био дужан да за ово изнесе своје разлоге, а не да само каже да не верује сведоку Мили што је „пријатељица сестри оптуженог Јована“, а Злати зато што је „тетка опт. Јована очувала њеног (Златиног) мужа“, а за сведоке Аксентија, Милана и Тасу да у опште не наведе никакве разлоге, зашто њихове исказе не узима за своје уверење.

Док су напред поменуте сведоцбе јасне и одређене, док су такве и сведоцбе из одбране, наведене у II делу ове жалбе под Б-бр.: 1—57. дотле суд прелази и преко тих исказа и исказа шофера Крисина, којим исказима се долази до пуне извесности, па у погледу кривичне одговорности опт. Јована чини претпоставке, служи се сумњама и неодређе ношћу.

Суд није никако могао прећи преко факта који је утврђен ислеђењем, па и исказа сведока Драг. Тошића, на кога се суд иначе позива за своје увегање, да је у моменту заустављања аутомобила нађен за воланом шофер Димитрије, а не опт. Јован. Опт. Јован нигде није био, већ је аутом шофирао Димитрије, док су позади седеле три женске.

Суд је учинио једну претпоставку, произвољну у осталом, јер није потврђена ниједним доказом, да је опт. Јован шофирајући аутом за време гажења, могао од места гажења устављати ауто, и у међувремену од места дела до места заустављања аута, да се је могао сићи из аута „и удаљити се незнано где“.

Напред је на несумњив начин утврђено, да је таква претпоставка апсолутно немогућа и по природним законима и по општем искуству (в. стр.: 111—114, 118—120, 142—143. ове жалбе). Овде је важно то, да се у пркос тога што је таква претпоставка апсолутно немогућа и у пркос јасних и одређених сведоцби 57 сведока, који противно сведоче, суд у разлозима своје пресуде служи сумњама. Наиме, суд у разлозима ожалбене пресуде вели „могао је устављати ауто“, „могао се сићи и отићи незнано куд“, „по овим речима даје се закључити да је опт. Јован терао кола у моменту гажења“ и т.д. Такво образложење, такво тврђење уопште, про-

тиви се наређењу § 293 КСП, по коме се у разлозима пресуде мора укратко или потпуно јасно и одређено навести, које је чињенице и из којих разлога сматрао суд за доказане или недоказане.

Али овде није питање само о томе, — о образложењу и повреди прописа § 293 КСП.

Овде је важно то, што суд у погледу главне ствари не износи у свом уверењу пуну извесност, која се за доношење пресуде у модерном поступку тражи. Изгледа да је код нас, завођењем слободног судијског уверења, престао да важи принцип: у сумњи блаже за кривца и да је одласком са позорнице старог кривич. поступка, отишао и овај принцип *in dubio pro geo*. Међутим, није тако. Овај принцип влада и данас, не само влада него и господари баш у модерном поступку. Стога се при доношењу пресуде и тражи, да се сумња па чак и вероватноћа да је оптуженик учинио кривично дело претвори у извесност.

Један чувени криминалиста је рекао: *Toute l'oeuvre de la procédure tend à transformer le soupçon en certitude. Si ce resultat n'est pas atteint le procès ne peut aboutir à une condamnation*“.

(Цео рад поступка тежи да претвори сумњу у извесност. Ако се овај резултат не постигне, поступак се не може завршити осудом).

Ако се, дакле, у поступку не може постићи такав ступањ вероватноће у погледу кривич. одговорности оптуженог, онда се не може оптуженик осудити, већ се мора донети ослобођавајућа пресуда.

Овде, међутим, сул ову извесност не показује. Не показује ни вероватноћу. Али сумња или чак и вероватноћа може се по законима логике претворити у извесност, ако нема сколности које искључују могућност кривице оптуженог. У овом случају овде, постоји признање шофера Димитрија, које је поткрепљено и потврђено изказима 57 сведока. И стога, ако ништа друго, онда је суд морао да одбаци и исказе оних шест сведока (Петра Петковића, Стојадина Миленковића, Драг. Тошића, Бранка Ђокића, Влајка Прикића и Јована Младеновића), не само зато што су сведоци њихове сумњиве, већ и зато, и поглавито зато, што то тако, код оваког стања ствари, захтева принцип *in dubio pro geo*, па да донесе ослобођавајућу пресуду, јер овај принцип ни где бољу примену није могао наћи, кад већ искази 57 сведока и признање шофера Крисина нису могли створити уверење о невиности опт. Јована.

5. — У погледу казне

Интересантно је да је опт. Јован осуђен на казну заторва од 2 месеца, а нпр. није осуђен условно бар, што би

за њега такође представљало осуду с обзиром на његову будућност. Стога ја овде то истичем само као повреду закона у погледу олакшав. околности и одмеравања казне.

Опт. Јован је дипломирани правник. Ово дело у животу његовом, кад би чак било утврђено да је он учинио, представљало би један изузетак и сада и у будуће, више би то био један несрећан случај а не израз његове личности и његове склоности за чињење крич. дела. Условна осуда је кривично-политичко средство које има исту васпитну и превентивну сврху као и казна. У овом случају, у случају једног дипломираног правника, једног, у сваком погледу без мане, младића, ова сврха би се постигла без казне. А он је уз то малолетан био у времену извршења дела. Код таког стања ствари, намеће се питање да ли је казна правилно одмерена, и у којим се то случајевима треба да примени § 65 К.З., ако се он не би овде могао да примени.

Али ипак, опт. Јован је невин за ово гажење.

Са свега изложеног молим Апелациони суд, да, у смислу напред истакнуте повреде материјалног закона, по § 399 од II КСП., пресуди о самој ствари тако што ће наћи да нема дела и ослободити опт. Јована; ако противно томе нађе, да ожалбену пресуду поништи у основи.

23 јануара 1933 г.
Лесковац.

Бранилац опт. Јована,
Братислав М. Ђелошевић,
адв. из Лесковца.

У ПОДСЕДУ КАЗНЕ

Командиру општинске страже вароши Лесковца

ПРИЛОЗИ

**о личним особинама сведока
из оптужбе на основу чијих
сведоцаба је и прва и друга
пресуда појединачног судије
у главном изречена.**

Предњи реферат достављам командиру страже с
молбом на надлежност и молим да се најстрожије по за-
кону казни за учињену криву.

Општинска стража

Суду општине вароши Лесковца

Суду општине вароши Лесковца

Суду општине вароши Лесковца

Суду општине вароши Лесковца

Суду општине вароши Лесковца

На захтев сам издати

лежурни арестер

Михило Стојковић

Суду општине вароши Лесковца

Предњи реферат достављам суду с молбом на над-
лежност и даљи рад по делу.

Командир страже

РАД, ФИЛИПОВИЋ

Командиру општинске страже вароши Лесковца

Дана 15 об. мес. тек. год. у 1 по ноћи приликом наплаћивања ноћних такса као дежурни десетар ушао сам у кафану зб. "Гусар" Цила Донића обд. и видео Стојади-на Миленковића обд који се отргнуо од свoga оца већ дуже време и никако не иде у реду, већ га стално ви-ђам целе ноћи по кафанама и на железничкој станици дочекује сваки воз.

Па како га стално виђам по кафанама које су на хрђавом гласу са јавне женске и стално се коцка, а нема сталног занимања који ће доказати и сам његов отац Ми-лан Миленковић, кројач зб. "Лакошнички", а доста рас-кошно живи како дању тако и ноћу.

Ја сам га као беспосличара и ноћног луњача доте-рао у обу општинску стражу, а када сам дошао у оби-лазак у касарни код дежурног претио само да се пусти убиће оца и још два од нас.

Предњи реферат достављам командиру страже с молбом на надлежност и молим да се најстрожије по за-кону казни за учињену кривицу.

Општинска стража
Суда општине вароши Лесковца
среза Лесковачког област Нишка
Бр. 255

15-И-1930 године

Лесковац

На служби сам заклет
дежурни десетар,
Михајло Стојиљковић.

Суду општине вароши Лесковца

Предњи реферат достављам суду с молбом на над-лежност и даљи рад по истом.

Командир страже

РАД. ФИЛИПОВИЋ

Општ. Лесковачка ср. Лесковачки

Лесковац

№ 4471

15-II-1930 год.

Рађено 15 фебр. 1930 год. у
канц. суда општ. Лесковачке.

Испит туженог Стојадина М. Миленковића из Лесков-
ца због дела из § кр. зак. испит извршен у смислу
§ 28 крив. суд. пост.

I.

Зовем се Стојадин М. Ми-
ленковић из Лесковца, без за-
нимања стар 20 година вере
православне, неосуђиван, по-
даник Југославије, писмен.

Уредног занимања немам
није истина да се коцкам, из-
државам се код куће свога
оца.

Од оца из радње отишао
сам и у његову радњу не ра-
дим нити ма у ком другом
месту. Ноћас сам око пола
ноћи био у кафани где ме је
стражар нашао и у затвор
дотерао, истина сам казао
код стражара да ћу свога оца
убити, а то сам казао зато,
што ме свакодневно код влас-
ти тужака.

То је мој одговор,
Испит ми је прочитан.

Писмен,

Стојадин Миленковић

Присутни грађани

1) Никола Д. Јовановић

2) Василико Јовић

Писар,

Ст. Томић

Оверава члан суда,

Мил. Н. Јовановић, с. р.

К.Бр. 878

Бр. 4474.

ПРЕСУДА:

Рефератом заклетог стражара као и самим призна-
њем оптуженог Стојадина §§ 34 и 35 пом. уредбе потпу-
но му је доказана кривица из § 342 крив. зак. по чему
му се има и казна да одмери.

На основу изложеног и §§ 40, 33, 34 и 35 пом. уредбе и § 342 а кр. зак. и закона о таксама суда општине Лесковачке

ПРЕСУЂУЈЕ:

Да се опт. Стојадин Миленковић скитница обд. за обу кривицу казни са 5-пет дана затвора заједно да плати 10 динара таксе за пресуду и присутним грађанима при ислеђењу по 5-пет динара.

Пресуду саопштити му и по §§ 15 и 16 пом. уредбе одмах изврши.

15 фебруара 1930 год.

Лесковац.

Председник општ. суда,

Мих. Ј. Буринчић, с. р.

Писар,

Лазар К. Јовић

Кмет,

Мил. Н. Јовановић, с. р.

Да је овај препис акта веран своме оригиналу у колико је прописан а који се налази у актима овога суда под Бр. 4703/930 год., — Суд општине Лесковачке тврди по срабнењу и наплати прописне таксе.

Бр. 31752

15-X-1931 год.

Лесковац.

(М. П.)

Деловођа,

Св. С. Ђорђевић

Председник општ. суда,

Мих. Ј. Буринчић, с. р.

На основу изложеност и 22-ог, 23-ег и 24-ог поглавља
у кр. зак. и закона о тужбама, суду општинске
Почаснојаре

ПРЕСУДА:

Ако се опт. Стојадин Милековић српски суд.
одр. вјеројудно са 5-ет дана затвора, заједно да пла-
ти 10 динара тјесе за пресуду и присуство судије
прма испречи по 5-ет динара.

Пресуду свопштини му и по 22-ог, 23-ег
и 24-ог поглавља.

Много ме осуђују што на рочиште не долазим
него избегавам а то чиним што сам се огрешио не
само ја него много нас те на првом рочишту сведо-
чили по наговору многих а на твоју штету само
зашто што си син Циле Миленковића банкара.

Опрости ми био сам млад па се заклео и кри-
во, али ако ме још једаред затражу казашу право.

Гризе ме савест зашто ти и пишем.

19 децембра 1932 год.
у Крагујевцу

Много те поздравља
() Стојадин Миленковић, кројач

Писма
1) Никола Д. Јовановић
2) Василије Јовић

Писма
Стојадин Миленковић

Писар
2) Тимећ

Писма
Мил. Е. Јовановић, с. п.

К.Бр. 878

Бр. 414

ПРЕСУДА:

Рефератом заведног стражара Бео и самим призна-
њем оптуженог Стојадина 22-ог и 23-ег поглавља потпу-
но му је доказана кривице из 2-ог и 3-ег кривог зак. по чему
му се има и казни да се издржи.

На молбу г. Стојановића Атанасија, адвоката, из Лесковца, а на основу својих аката Кзп. 1634/31 г. и закона о таксама, Истражни судија Окружног суда у Лесковцу, издаје му ово:

У В Е Р Е Њ Е:

Да се Илић Драгољуб, бакалин из Мирошебца налази под истрагом код потписатог судије за дло фалсификата — прављења лажне испрабе у 10.000 динара и дело преbare, да је за ова дела био у извиђајном притвору од 26-XI-1931 год. па до 11-XII исте године, кога је дана пуштен у слободу до окончања овог предмета истраге.

Ово уверење издаје се молиоцу ради личне употребе по наплати прописне таксе, која је на оригиналу прилепљена и прописно поништена.

Од Истражног судије Окружног суда у Лесковцу 9. фебруара 1932 године, Бр. Кзп. 1634/31 г.

Архив. чиновник,
Јордан Ђорђевић

(М. П.)

Истражни судија,
(нечитак потпис)

Рађено 12 децембра 1931 г.
у Лесковцу.

Добављен данас Влајко Прикић бив. трг. из Лесковца, па кад му би затражено да плати 731 динар на име дуга према акту Начел. среза лесковачког од 7 децембра 1931 године бр. 33078 и акту овога суда бр. 37281 од 8 дец. 1931 год., он изјави:

Ја немам да платим тражених 731 динар, нити имам какву имовину како покретну тако и непокретну, одакле би се ова наплата могла да изврши.

То је моја изјава.

Писмен сам,

Влајко Прикић, с. р.

З А П И С Н И К

Данас кад је у присуству потписатих грађана приступљено извршавању за наплату 731 динар, колико има да плати Влајко Прикић, бив. трг. ода., према акту Начел. среза лесков. од 7 децембра 1931 године, бр. 33078 и акту овога суда од 8 дец. 1931 године бр. 37281 није се могло ништа наћи од покретности која би се према закону у попис узети могла, нити има непокретног имања у овој бароши одакле би се ова наплата могла да изврши, што обим тврдимо и јамчимо.

Извршио попис,

В. Стојановић, с. р.
изврш.

Присутни грађани:

Величко Златановић, с. р. каф.
Драг. Павловић, берб. с. р.

О б е р а в а :

члан суда

Горча Цветковић, с. р.

На полеђини акта стоји:

Општина Лесковачка срез Лесковачки Лесковац

№ 37869 12-ХП-1931 год.

По општинском сумарнику Прикић Влајко бив. трг. није уписат да има какво имање.

18-ХП-1931 г. Лесковац.

писар,

Доб. Аранђеловић

Да је овај препис веран своме оригиналу, Суд општине Лесковачке по званичној дужности тврди.

Бр. 3267

9 фебруара 1932 г. Лесковац.

(М. П.)

Председник општ. суда,
Мих. Ј. Буричић, с. р.

Деловођа Цвет. Ђорђевић, срабили Каја Поповић и Ср. Профировић

Рађено 28 септембра 1931
године у Лесковцу.

Предстаде данас Златановић Аритон, обд., па кад
му би затражено да плати 1.470 динара, на име болнич-
ких трошкова каза:

Нобац који ми се тражи да платим на име болнич-
ких трошкова немам одакле да платим, пошто немам ни-
где ништа а не радим ништа.

То је мој одговор.

Писмен сам,

Аритон Златановић, с. р.

З А П И С Н И К

Данас када сам са двоје доле потписатих грађана
приступио извршењу пописа и процени покретности и
непокретности у стану Златановића Аритона, биб. каф.
обд., а за наплату 1.470 динара на име болничких трош-
кова по акту обд. болнице до 26 јануара 1931 год. под
бр. 2456, бр. 20188 И.К.Бр. 3343/31.

Нисмо нашли ништа што би се могло узети у попис
пошто именовани Златановић Аритон нема никакву сво-
ју како покретну тако и непокретну имовину у обд. ва-
роши.

Извршитељ,

Добр. Аранђеловић, с. р.

Присутни грађани:

1) Глигорије Миленковић, с. р.

2) Горча Маврић, с. р.

О б е р а в а :

Члан општ. суда,

Горча Цветковић, с. р.

На полеђини акта стоји:

Општина лесковачка, срез лесковачки, Лесковац

№ 30514 5-X-1931.

Да је овај препис веран своме оригиналу у колико
је преписан, Суд општине вароши Лесковца по званич-
ној дужности тврди.

Бр. 3267

9 фебруара 1932 г. Лесковац.

Деловођа,

Цвет. Ђорђевић

Сравнили :

Ср. Профировић,

Д. Ђорђевић,

Председник општ. суда,

МИХ. Ј. БУРИНЧИЋ.

(М. П.)

Општина Лесковачка

срез лесковачки

№ 3417

10-II-1932 год.

На молбу г. Стојановића
Атанасија, адвоката, из Лес-
ковца, а на основу извешћа
Пореске управе у Лесковцу
од 9 и 10 об. мес. бр. 2358
и 2419, Суд општине Лес-
ковачке издаје му ово:

У В Е Р Е Њ Е :

Да се Микић Никола и
Младеновић Јован-Свитка, оба
по занимању фијакеристи и
Петковић Петар, касапски ра-
деник не задужују никаквом
порезом.

Такса је плаћена.

Председник општ. суда,

МИХ. Ј. БУРИНИЋ, с. р.

Деловођа,

Цвет. Ђорђевић.

(М. П.)

Члан,

Ж. Ј. Спасић.

Општина Лесковачка
срез лесковачки

№ 3263

9-II-1932 год.

На молбу г. Стојановића
Н. Атанасија, адвоката из
Лесковца, Суд општине ба-
роши Лесковца, издаје му
ово:

У В Е Р Е Њ Е :

Да су ниже именована лица, и то

- 1) Глигорије Поповић, вунар,
- 2) Глигорије Стојановић, трг.,
- 3) Никола Стоиљковић, трг.,
- 4) Таса Митровић, трг.,
- 5) Ђока Ђорђевић, инд.,
- 6) Драги Цветковић, „Бунза“, трг.,
- 7) Светозар Пешић, пекар,
- 8) Живојин Костић, трг.,
- 9) Душан Савић, трг.,
- 10) Александар Цветановић, трг.,
- 11) Властимир Цекић-Шаторски,
- 12) Чедомир Тасић,
- 13) Мила кћер Глиг. Стојановића, трг.,
а сада жена Др. Драгољуба Милен-
тијевића, санитет. п. пуковника, из
Сарајева,
- 14) Роксанда-Роска Марковић,
- 15) Стеван Живковић, трг.,
- 16) Стојан Биволаревић, трг.,

сви обд., сматрају се за најугледније,
најисправније и најкарактерније грађа-
не обе бароши, и да нису склони ни-
каквим пороцима нити другим људ-
ским слабостима.

Такса је плаћена.

Деловођа,
Цвет. Ђорђевић

(М. П.)

Претседник општ. суда,
МИХ. Ј. БУРИНЧИЋ, с. р.

Чланови:

Ж. Ј. Спасић,
Т. Д. Младеновић

Лесковачко трговачко удружење

Бр. 31

10 фебруара 1932 год.

Лесковац

На молбу г. Атанасија Н.
Стојановића, адв. из Лесков-
ца, лесковачко трговачко у-
дружење издаје му ово

У В Е Р Е Њ Е :

Да је госп. Никола М. Сто-
иљковић, трг. из Лесковца
на дан 7 марта 1926 године
изабран за члана Београдске
коморе за округ врањски,
на коме се положају и данас
налази као члан Коморе.

Ово уверење г. Стојано-
вићу Атанасију, на његов
захтеб и употребу.

Такса у 20 динара напла-
ћена је на уверењу утисну-
та и прописно поништена.

Лесковачко трговачко удружење

(М. П.)

Секретар,
Ст. Николић

Председник,
Т. Д. Младеновић

Исправке

Моле се читаоци да овеомашке приме к знању и исправе:

1) На страни 14, 17 и 43 презиме г. Ђуре Вилдмана омашком је штампано Вилдон или Виљдон.

2) На страни 96, 12 ред оздо, место „а опт. Јован није био у аутомобилу“, треба да стоји „а позади три женске“.

На истој страни, 5 ред оздо, место „(II-B-17)“ треба „(II-B-25)“.

Остале грешке у понеким словима или знацима интерпункције лакше се могу уочити, те ће их читаоци и сами моћи да исправе.

Inv. br. 37319